

Ruimtelijke Onderbouwing 'McDonald's Polakweg 2'

**t.b.v. een afwijkingsprocedure op grond van de Wet
algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)**

Gemeente Rijswijk

15 mei 2014

Inhoudsopgave

	<i>pagina</i>
1. Inleiding	1
1.1 Aanleiding en doelstelling ruimtelijke onderbouwing	1
2. Beschrijving van het bouwplan	2
2.1 Situering projectgebied	2
2.2 Bestaande situatie	2
2.3 Planbeschrijving	3
3. Beleidskader	6
3.1 Rijksbeleid	6
3.2 Provinciaal beleid	7
3.3 Regionaal beleid	8
3.4 Gemeentelijk beleid	9
3.5 Planologisch regime	11
4. Uitvoerbaarheid	13
4.1 Bodem	13
4.2 Akoestiek	14
4.3 Luchtkwaliteit	14
4.4 Flora en Fauna	15
4.5 Waterhuishouding	15
4.6 Bedrijven en milieuzonering	20
4.7 Externe veiligheid	21
4.8 Kabels en leidingen	21
4.9 Monumenten, cultuurhistorie en archeologie	21
4.10 Verkeer en parkeren	22
4.11 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	23
4.12 Economische uitvoerbaarheid	23
5. Motivering afwijkingsprocedure	24

Bijlagen

1. Onderbouwing McDonald's Polakweg Plaspoelpolder t.b.v. Stadsgewest Haaglanden, gemeente Rijswijk, 22 november 2013
2. Verkennend (water)bodemonderzoek Polakweg 2 te Rijswijk, Tauw, 16 september 2013
3. Quick scan ecologie Polakweg 2 te Rijswijk, Els&Linde, oktober 2013
4. Externe veiligheid McDonald's Polakweg Rijswijk, AVIV, 31 januari 2013 / 25 maart 2014
5. Advies externe veiligheid, Veiligheidsregio Haaglanden, 3 februari 2014
6. Verantwoordingsparagraaf McDonald's Rijswijk, Van Riesen & Partners, 25 maart 2014
7. Signaleringskaart Externe Veiligheid, KuiperCompagnons, 4 september 2013
8. Besluitgebiedkaart NL.IMRO.0603.ovmcdonaldspolakwg-VA01
9. Nota van Vooroverleg "McDonald's Polakweg", Gemeente Rijswijk, 25 maart 2014

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling ruimtelijke onderbouwing

McDonald's Nederland B.V. is voornemens om aan de rand van het bedrijventerrein Plaspoelpolder te Rijswijk een nieuwe vestiging te realiseren. De vestiging bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. een nieuw gebouw voor het restaurant in twee bouwlagen: circa 660 m² bvo / 330 m² vvo;
- b. drive-in functie;
- c. 47 parkeerplaatsen op eigen terrein;
- d. een verwijsmast voor het logo van McDonald's van 30 meter hoogte;
- e. bijbehorende voorzieningen en 'signage', zoals prullenbakken, menuborden etc.

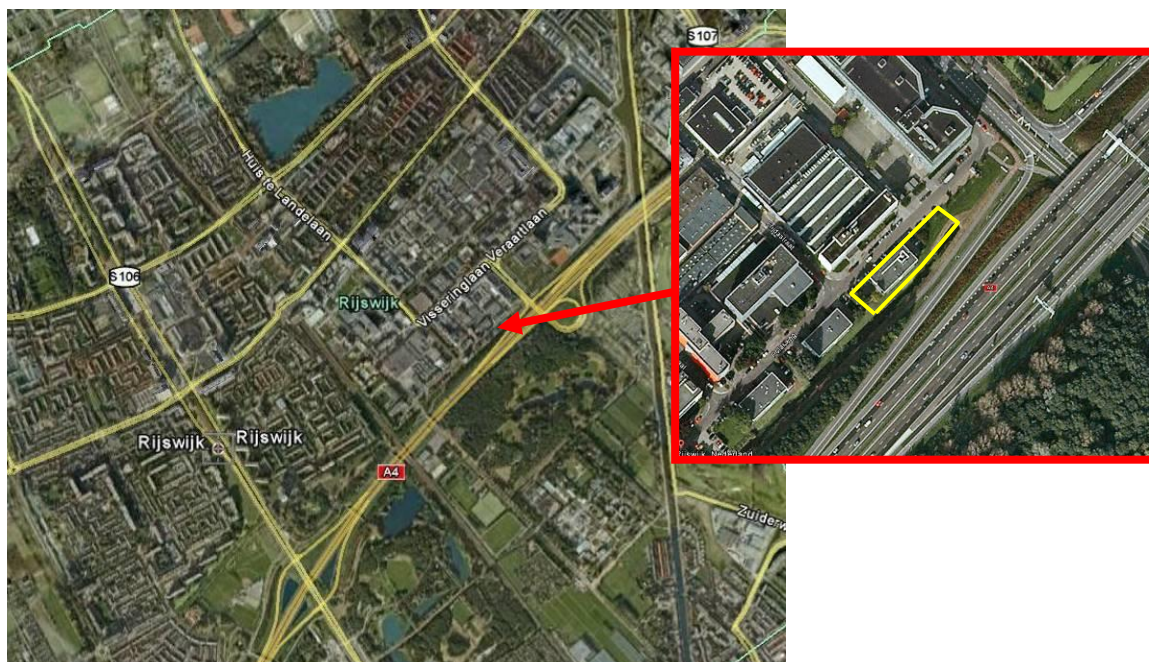
De realisatie van een restaurant met drive-in en bijbehorende voorzieningen is strijdig met het geldende bestemmingsplan. De gemeente Rijswijk is voornemens om medewerking te verlenen aan het initiatief door een omgevingsvergunning in afwijking van het geldende bestemmingsplan te verlenen. Artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht biedt daarvoor de mogelijkheid. Het voorliggende document vormt de daarvoor benodigde ruimtelijke onderbouwing.

2. Beschrijving van het bouwplan

2.1 Situering projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Polakweg in de Plaspoelpolder in de gemeente Rijswijk. Het betreft een randzone van het bedrijventerrein Plaspoelpolder. Langs het projectgebied loopt de Rijksweg A4. Het projectgebied wordt aan de voorkant begrensd door de Polakweg en aan de achterkant door een sloot. Aan de zijkanten wordt het projectgebied begrensd door de bedrijfsbebouwing aan de zuidwestkant en de groenstrook aan de noordoostkant.

Op de onderstaande linker afbeelding is de ligging van het projectgebied in Rijswijk weergegeven. De rechter afbeelding geeft de grenzen van het projectgebied bij benadering weer.

Afbeelding: ligging projectgebied in Rijswijk (links) en grens projectgebied (rechts)

2.2 Bestaande situatie

In de huidige situatie is de projectlocatie voor een groot deel bebouwd met een bedrijfs- en kantoorgebouw. Daarnaast is een deel van het terrein ingericht als parkeerterrein. Het bestaande gebouw zal ten behoeve van de nieuwbouw gesloopt worden.

Afbeelding: Huidige situatie

2.3 Planbeschrijving

Algemeen

McDonald's Nederland B.V. is voornemens om aan de Polakweg 2 te Rijswijk een nieuwe vestiging te realiseren. Het project is gelegen aan de rand van het bedrijventerrein Plaspoelpolder langs een belangrijke verkeersader, de Rijkssnelweg A4.

Locatiekeuze

De beoogde locatie is ideaal voor de vestiging van McDonald's. Voor een fastfood functie is een plek aan de rand van een bedrijventerrein het meest voor de hand liggend. Een fastfoodbedrijf heeft een bedrijventerrein overschrijdende functie. Door de vestiging aan de rand van het bedrijventerrein te realiseren worden naast de werknemers op het bedrijventerrein ook andere klantengroepen, als weggebruikers goed bediend, zonder dat deze groepen onnodig het bedrijventerrein in moeten rijden. Hierdoor wordt extra verkeersdruk op het wegennet op het bedrijventerrein voorkomen. De locatie die nu gekozen is, ligt aan de rand van het bedrijventerrein, vlakbij de op en afrit van de snelweg. Zo kunnen de klanten die als passant het restaurant bezoeken, geholpen worden, zonder de gebruikers van het bedrijventerrein te hinderen, terwijl zij zelf goed van de functie gebruik kunnen maken, omdat deze vrijwel altijd binnen loopafstand te bereiken is. De gekozen locatie is een zichtlocatie, een uitnodigende entree voor het bedrijventerrein.

Behoeft

Over het algemeen kan gesteld worden dat McDonald's klanten onder te verdelen zijn in verschillende profielen. De meerderheid van de klanten zijn 'residentieel', dat wil zeggen dat een bezoek aan McDonald's vanuit huis, of op weg naar huis wordt gedaan. Een volgende grote categorie is 'work', klanten die vanuit hun werkomgeving naar McDonald's gaan. Kleinere groepen zijn 'passing', 'recreation' en 'retail'. Vandaar dat McDonald's in gemeenten vanaf 40.000 inwoners plekken zoekt, waar 'residentieel', 'work' en 'passing' van nature samenkomen. Dus goed bereikbare plaatsen, die zichtbaar zijn en waar de meeste klanten van McDonald's automatisch vaak langs komen of makkelijk kunnen bereiken. Deze locatie in de Plaspoelpolder heeft al deze ingrediënten. Inwoners komen er makkelijk, er is veel werkgelegenheid in de buurt en het doorgaande verkeer kan het tijdig zien en afslaan.

En ander type vestiging is meer gericht op 'retail', het winkelende publiek. Deze klant heeft als hoofddoel een winkelbezoek en besluit tijdens dat bezoek ook te stoppen bij McDonald's voor een kopje koffie of een broodje. Zo'n vestiging is er in winkelcentrum 'In de Bogaard', maar bereikt dus maar een beperkt publiek. Vandaar de wens van McDonald's om haar klanten te bedienen met de vestiging in de Plaspoelpolder.

In artikel 2 lid 1 van de provinciale Verordening Ruimte is aangegeven dat bij een ruimtelijk besluit dat betrekking heeft op een nieuwe ontwikkeling met wonen, bedrijven, zelfstandige kantoren, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen moet worden voorzien in een aantoonbare behoefte en is gebaseerd op een regionale visie op het programma of is tenminste regionaal afgestemd. De Ruimtelijke Onderbouwing moet hierover een verantwoording bevatten. Als bijlage bij deze Ruimtelijke Onderbouwing is deze verantwoording opgenomen. De Stadsregio Haaglanden is akkoord met het plan. Op 11 december is hierover een positief besluit genomen.

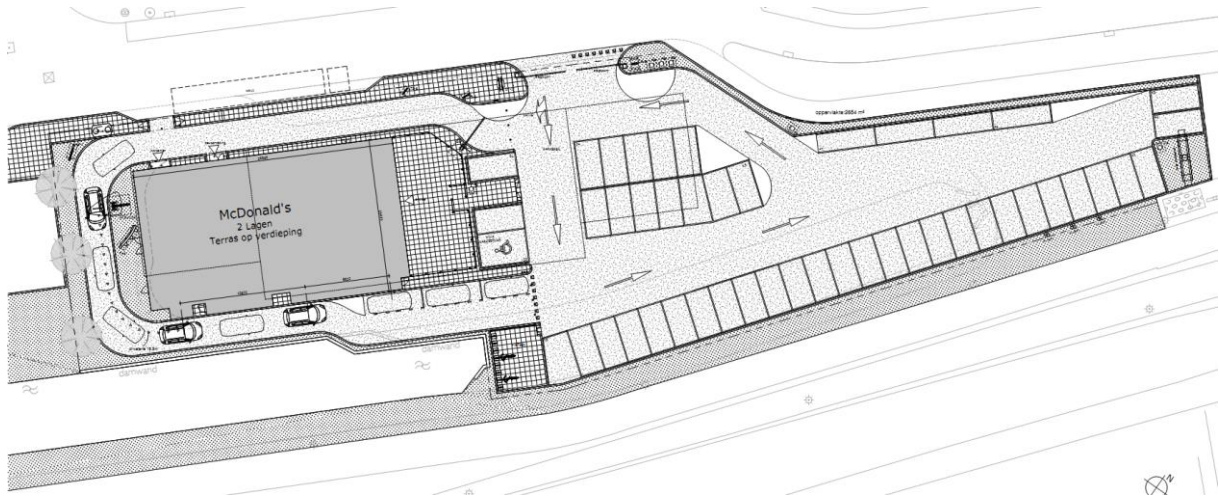
Het bouwplan

De vestiging bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. een nieuw gebouw voor het restaurant in twee bouwlagen: circa 660 m² bvo / 330 m² vvo;
- b. drive-in functie;
- c. 47 parkeerplaatsen op eigen terrein;
- d. een verwijsmast voor het logo van McDonald's van 30 meter hoogte;
- e. bijbehorende voorzieningen en 'signage', zoals prullenbakken, menuborden etc.

Aan de oostrand van de projectlocatie bevindt zich het gebouw voor het restaurant in twee lagen (zie afbeelding op pagina 4). Het restaurant heeft een bruto vloeroppervlak (bvo) van circa 660 m², verdeeld over twee bouwlagen.

De inrichting van het terrein is voor de consument eenvoudig te begrijpen. Men komt het terrein op, men parkeert of maakt gebruik van de drive-in functie.

Afbeelding: Situatietekening nieuwe situatie

Parkeren

Direct naast het gebouw bevinden zich 47 parkeerplaatsen. Het terrein wordt ontsloten vanaf de Polakweg. De drive-in lane loopt gescheiden van het parkeerterrein om het gebouw van het restaurant heen en is voorzien van bijbehorende 'signage'.

Afbeeldingen: Impressies nieuwe vestiging, aanzicht vanuit het talud van de snelweg (boven) en de Polakweg

Afbeelding: Impressie nieuwe vestiging, aanzicht vanuit de kruising Polakweg/Diepenhorstlaan

Omvang vestiging

De nieuwe vestiging heeft een omvang van 330 m² verkoop vloeroppervlak (vvo). Dit vvo leidt tot een bvo (inclusief trappen, opslagruimte etc) van circa 660 m².

De bruto omvang van een restaurant bepaalt niet de omzet: die wordt bepaald door de vraag van de gebruiker. Rijswijk is een middelgrote gemeente, die al een centrumzaak heeft. Een extra McDonald's restaurant is dan ook een toevoeging en zal een gemiddelde omzet hebben. Normaliter zou een restaurant van ca. 500 m² bvo voldoende zijn. Door de keuze voor een twee-verdiepingen gebouw, vanwege het ruimtegebrek op het kavel in verband met het parkeren en vanwege een betere zichtbaarheid vanaf de snelweg, wordt een gebouw neergezet, met een wat ongunstigere bruto/netto verhouding dan bij één bouwlaag. Een deel van het bruto oppervlak bestaat dan ook uit stijgpunten (trappen, lift), wat bij een éénlaags gebouw niet nodig zou zijn. De productiviteit per m² bruto vloeroppervlak ligt daarom relatief lager dan de productiviteit per m² netto vloeroppervlak. Voorts wordt korthedshalve verwezen naar de in de bijlage bij deze Ruimtelijke Onderbouwing opgenomen verantwoording van de behoefte.

Werkgelegenheid

Verwacht wordt dat de realisatie van een nieuwe McDonald's vestiging 80 tot 90 nieuwe banen in verschillende vormen van dienstverband op kan leveren. De training van het personeel gebeurt geheel intern en zoveel mogelijk 'on the job'. Bij het aantrekken van personeel worden geen eisen gesteld ten aanzien van vooropleiding. Binnen McDonald's bestaat de mogelijkheid om bij gebleken geschiktheid door te groeien tot managementniveau.

3. Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 14 juni 2011 heeft het kabinet het ontwerp van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) aan de Tweede Kamer gestuurd met daarbij een ontwerp Algemene maatregel van bestuur (Amvb) Ruimte (Barro).

In de structuurvisie is aangegeven dat het Rijk drie hoofddoelen heeft:

- a. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- b. Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- c. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Uit deze drie hoofddoelen komen onderwerpen voort die van nationaal belang zijn. Structuurvisies hebben geen bindende werking voor andere overheden dan de overheid die de visie heeft vastgesteld. De nationale belangen uit de structuurvisie die juridische borging vragen, worden daarom geborgd in de Amvb Ruimte. Deze Amvb wordt aangeduid als het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Deze Amvb is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf.

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer aangenomen en is op 13 maart 2012 in werking getreden. Op 30 december 2011 is het Barro in werking getreden. Bij de inwerkingtreding van de SVIR en het Barro zijn de Nota Ruimte, de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid en de Nota Mobiliteit komen te vervallen.

In het Barro zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van:

- a. Rijksvaarwegen;
- b. Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- c. Kustfundament;
- d. Grote rivieren;
- e. Waddenzee en waddengebied;
- f. Defensie;
- g. Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- h. Elektriciteitsvoorziening;
- i. Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- j. Ecologische hoofdstructuur;
- k. Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- l. IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
- m. Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

Vertrouwen in medeoverheden is de basis voor het decentraliseren van beslissingsbevoegdheid. Om die reden bevat deze structuurvisie een beperkter aantal nationale belangen dan voorheen en bevat de Amvb Ruimte minder regels dan eerder was voorgenomen. Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via wet- en regelgeving aan andere overheden opgedragen worden door hen goed worden behartigd. Waar de Amvb Ruimte bepalingen bevat aangaande gemeentelijke bestemmingsplannen gaat het Rijk er vanuit dat deze doorwerking krijgen. Het Rijk zal de bestemmingsplannen dan ook niet (tijdens de vaststellingsprocedure) toetsen op een correcte doorwerking van nationale ruimtelijke belangen. Wel zal het Rijk door middel van systeem- of themagerichte onderzoeken achteraf nagaan of bestemmingsplannen aan nationale wet- en regelgeving voldoen.

Geen van de in het Barro geregelde onderwerpen heeft invloed op de voorliggende ontwikkeling.

3.2 Provinciaal beleid

Visie op Zuid-Holland

Gedeputeerde Staten hebben op 2 juli 2010 de provinciale Structuurvisie vastgesteld. De Structuurvisie geeft een doorkijk naar 2040. In de Structuurvisie staat hoe de provincie samen met haar partners wil omgaan met de beschikbare ruimte. Met de Structuurvisie werkt de provincie aan een vitaal Zuid-Holland, met meer samenhang en verbinding tussen stad en land.

De provincie onderscheidt vijf hoofdopgaven:

- aantrekkelijk en concurrerend internationaal profiel;
- duurzame en klimaatbestendige deltaprovincie;
- divers en samenhangend stedelijk netwerk;
- vitaal, divers en aantrekkelijk landschap;
- stad en land verbonden.

De laatste drie hoofdopgaven geven richting aan de ruimtelijke hoofdstructuur van Zuid-Holland. Hierin staan het evenwicht en de samenhang tussen het stedelijk netwerk, de Zuidvleugel-groenstructuur en het landelijk gebied centraal. Ook de langetermijnambities voor de eerste twee hoofdopgaven werken door in de visie voor 2020. De vijf hoofdopgaven zijn uitgewerkt in veertien provinciale belangen. Deze belangen zijn voor de provincie Zuid-Holland leidend in het ruimtelijk beleid tot 2020. In de structuurvisie kiest de provincie voor een tweeledige sturing, zowel op ruimtelijke functies als op ruimtelijke kwaliteiten. Dit komt tot uitdrukking in de provinciale belangen. Deze hebben zowel betrekking op functionele als kwalitatieve aspecten. Deze aspecten worden in beeld gebracht op een Functiekaart en een Kwaliteitskaart. Deze kaarten hebben eenzelfde status en vullen elkaar aan:

1. De Functiekaart geeft de gewenste ruimtelijke functies weer die in de structuurvisie zijn geordend, begrensd en vastgelegd als ruimtelijk beleid tot 2020.
Op de functiekaart is het onderhavige projectgebied aangewezen als 'Stads- en dorpsgebied met hoogwaardig openbaar vervoer'. Het gaat hierbij om delen van het stads- en dorpsgebied die in de nabijheid en invloedssfeer liggen van haltes van hoogwaardig openbaar vervoer van het Zuidvleugelneta. Daarnaast is hier ook de aanduiding 'Bedrijventerrein' van kracht. Het beleid zet hier in op het optimaal benutten van bestaande ruimte voor economische clusters.
2. De Kwaliteitskaart stuurt aan op het 'waar en welke'. Op de kaart zijn zowel de bestaande als de gewenste kwaliteiten benoemd op een globale, regionale schaal.
Op de kwaliteitskaart is het projectgebied aangewezen als een bestaand stads- en dorpsgebied met hoogwaardig openbaar vervoer. Het gaat hierbij om delen van het stads- en dorpsgebied die in de nabijheid en invloedssfeer liggen van haltes van hoogwaardig openbaar vervoer van het Zuidvleugelneta.

De nieuwe vestiging zal zorgen voor intensivering en verbetering van het bedrijventerrein en is in lijn met het beleid van de provincie.

Verordening Ruimte

Net als de provinciale Structuurvisie is de Verordening Ruimte vastgesteld op 2 juli 2010. Op 30 januari 2013 is de verordening geactualiseerd. In deze verordening zijn regels opgenomen waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen. De projectlocatie is hier aangewezen als 'Bedrijventerrein'. Ingevolge de begripsomschrijving van de Verordening Ruimte is een bedrijventerrein een cluster aaneengesloten percelen bestemd voor bedrijven, dienstverlening en de daarbij behorende voorzieningen.

In de bepalingen ten aanzien van Bedrijventerreinen zijn geen specifieke bepalingen opgenomen over horecavestiging. Dit betekent niet dat deze zonder meer zijn toegestaan. De begripsomschrijving bepaalt immers dat een bedrijventerrein een cluster aaneengesloten percelen bestemd voor bedrijven is waarbij dienstverlening en de daarbij behorende voorzieningen mogelijk zijn.

In artikel 2 lid 1 van de provinciale Verordening Ruimte is aangegeven dat bij een ruimtelijk besluit dat betrekking heeft op een nieuwe ontwikkeling met wonen, bedrijven, zelfstandige kantoren, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen moet worden voorzien in een aantoonbare behoefte en is gebaseerd op een regionale visie op het programma of is tenminste regionaal afgestemd.

Horeca valt blijkens de begripsomschrijving onder de definitie van stedelijke functies: *‘Woonfuncties en daaraan verbonden functies zoals parkeerplaatsen, sportvelden, zorgvoorzieningen, andere maatschappelijke voorzieningen, horeca, openbaar stedelijk groen, volkstuinen, stedelijk oppervlaktewater, begraafplaatsen en de daarbij behorende infrastructuur, alsmede bedrijfsfuncties en de daarbij behorende infrastructuur en voorzieningen, alsmede recreatiewoningen. Luchthavens en helihavens en de bijbehorende voorzieningen worden voor de toepassing van deze verordening niet beschouwd als stedelijke functies.’*

Er dient dus een regionale afstemming en verantwoording plaats te vinden. Als bijlage bij deze Ruimtelijke Onderbouwing is deze verantwoording opgenomen. De Stadsregio Haaglanden is akkoord met het plan. Op 11 december is hierover een positief besluit genomen.

3.3 Regionaal beleid

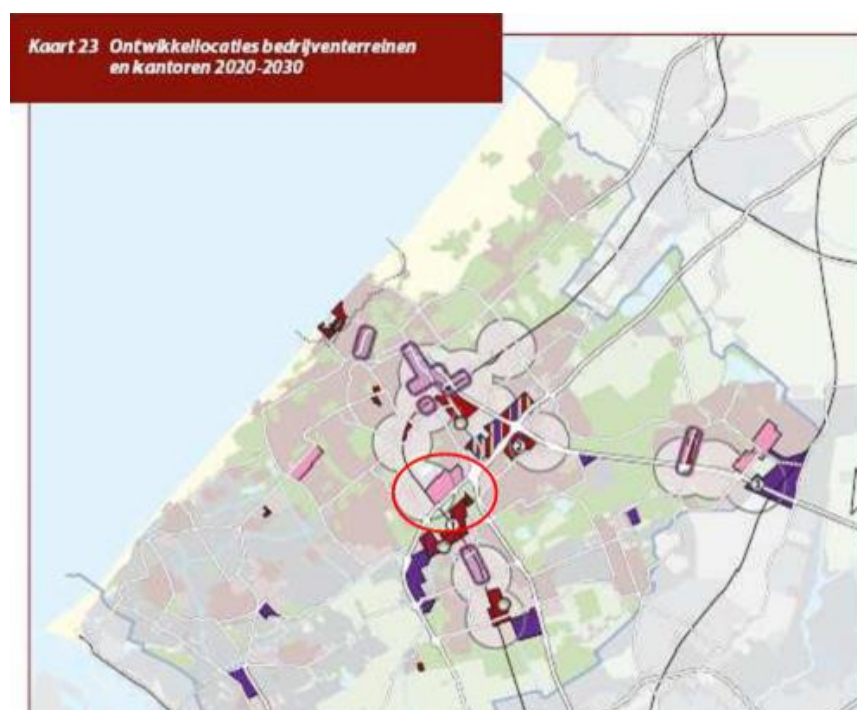
Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 (2008)

Op 16 april 2008 heeft het algemeen bestuur van het Stadsgewest Haaglanden het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 vastgesteld. Onder de oude wetgeving vastgestelde structuurplannen, zoals het RSP, worden ingevolge artikel 9.1.2 lid 1 Invoeringswet Wro gelijkgesteld met een provinciale structuurvisie als bedoeld in artikel 2.2 Wro. Het RSP is een integraal plan voor de ruimtelijke ontwikkeling van Haaglanden en het kader voor de regionale beleid op het gebied van milieu, groen, mobiliteit, wonen en economie en voor lokale plannen, zoals de bestemmingsplannen. Het RSP kijkt naar 2020 (en soms 2030) en omvat de grote lijnen voor de ambities en ontwikkelingen op verschillende terreinen, zoals verkeer, wonen werken, water, groen etc.

Het RSP is een ambitieus plan. Vanuit het belang voor Haaglanden, voor de betekenis van Haaglanden in Randstad- en Zuidvleugilverband zijn er tien investeringsprioriteiten bepaald: drie centrale gebiedsontwikkelingen en zeven dragende projecten.

De drie gebiedsontwikkelingen zijn:

1. de Internationale Zone uitbouwen, in het bijzonder het World Forum in Den Haag tot hart van de World's Legal Capital;
2. een internationaal profiel voor Nieuw Binckhorst;
3. doorgroei van het Technologisch Innovatief Complex in Delft.

Afbeelding: Ontwikkelingslocaties Regionaal Structuurplan Haaglanden

De zeven dragende projecten zijn:

1. dynamiek en innovatiekracht in de Greenport Westland-Oostland;
2. verrijken van het leisure- en (top)sportaanbod voor toeristen en recreanten;
3. anticiperen op de veranderingen in het klimaat en verkleinen van de bijdrage van Haaglanden aan klimaatveranderingen;
4. mobiliteit duurzaam ontwikkelen;
5. groene landschappen versterken, verbinden en ontsluiten;
6. herstructurering en intensiever gebruik van stedelijke wijken;
7. herstructurering en intensiever gebruik van bedrijventerreinen.

Het RSP wijst de Plaspoelpolder, waarin zich het onderhavige projectgebied bevindt, aan als belangrijke herstructureringslocatie tot hoogwaardig bedrijventerrein (roze gebieden, zie afbeelding). De komst van een vestiging van McDonald's kan hier een bijdrage aan leveren.

3.4 Gemeentelijk beleid

Horecanota Rijswijk (2006)

De horecanota dient als richtinggevend kader voor het ontwikkelen van horecabeleid van de gemeente Rijswijk, waarbij een kanttekening gemaakt moet worden dat binnen het in de nota gestelde kader een zekere ruimte is voor flexibiliteit om op wijzigende situaties in te kunnen spelen.

De doelstellingen van de horecanota kunnen als volgt geformuleerd worden:

1. Het formuleren van transparante regelgeving en beleid ten aanzien van het gemeentelijk horecabeleid;
2. Het beschrijven van het juridisch toetsingskader voor de beoordeling van aanvragen met betrekking tot de exploitatie van een horeca-inrichting;
3. Het bieden van een richtinggevend kader voor de verdere uitwerking van onderdelen van beleid die direct of indirect betrekking hebben op de horeca;
4. Het instellen van een aanspreekpunt (horeca-coördinator) voor alle ambtelijke diensten en externen ten behoeve van horeca gerelateerde zaken.

Doel van deze nota is het geven van een toekomstvisie voor de ontwikkeling van horeca, het vaststellen van een beleidsinstrumentarium, het instellen van een horecacoördinator en het opzetten van een structureel overleg waarin met alle betrokken partijen ontwikkelingen en beleid zal worden geëvalueerd.

Met betrekking tot de fastfoodsector (en restaurants) wordt in de nota gezegd, dat de markt hiervoor verzadigd is. Deze conclusie is gebaseerd op een marktanalyse uit 2003. In december 2010 heeft een distributieplanologisch onderzoek voor de Plaspoelpolder echter uitgewezen dat er nog ruimte is voor een fastfoodvestiging met een bvo van 350 m². Het onderhavige project speelt hier in op deze vraag, maar is groter dan wat in het DPO is geadviseerd. In bijlage 1 is hieromtrent een verantwoording opgenomen.

Welstandsnota Rijswijk (2003)

Het uitgangspunt van de in 2003 vastgestelde welstandsnota is dat iedereen de waardevolle karakteristieken van zijn eigen woonomgeving kan herkennen. Bij het ontwerpen van nieuwe gebouwen of aanpassingen van bestaande bouwwerken moet daarmee rekening worden gehouden. Van belang daarbij is dat in het bestemmingsplan alleen aspecten van planologische aard geregeld mogen worden, zoals de stedelijke hoofdopzet met het stratenpatroon, de bebouwingsstructuur, de voorgevelrooilijn, de bouwmassa's en eventueel de kapvormen.

In de welstandsnota van de gemeente Rijswijk zijn op zo concreet en objectief mogelijke wijze welstandscriteria met betrekking tot het bouwen vastgelegd. Deze criteria vormen voor het college van Burgemeester en Wethouders het uitgangspunt bij de toetsing van bouwplannen. De welstandsnota heeft tot doel het gemeentelijk welstandsbeleid doorzichtig, objectief en bespreekbaar te maken. Rijswijk is een gemeente met een verscheidenheid aan gebiedstypen. De verscheidenheid in landschap en bebouwing geven de 'natuurlijke' grenzen aan de gebieden. De gemeente is in tien

gebiedsthema's verdeeld. Binnen een gebiedsthema kan onderscheid worden gemaakt in welstandsniveaus. In het welstandsniveau komt de beleidsambitie naar voren. Het gebiedsgericht welstandsbeleid maakt onderscheid in het welstandsniveau tussen gebieden en soms binnen die gebieden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in bijzondere welstandsgebieden, reguliere welstandsgebieden en welstandsvrije gebieden. Voorafgaand aan de vaststelling van de Welstandsnota was onder andere de Plaspoelpolder uitgesloten van welstandstoezicht, maar omdat de ruimtelijke kwaliteit in het gebied onder druk staat, is dat uitgangspunt verlaten. Het gebied is nu aangewezen als regulier welstandsgebied.

Groenbeleidsplan 2010-2020 'BomeNatuurRecreatie' (2010)

In 2009 is een nieuw gemeentelijk Groenbeleidsplan, 'BomeNatuurRecreatie' genaamd, opgesteld. Het plan is begin 2010 door de gemeenteraad vastgesteld. In het plan staan de 'groene' ambities voor ontwikkelingen in de stad. Het groen komt te vaak op de tweede plek. Met het groenbeleidsplan krijgt het weer de plek op de kaart van Rijswijk die het verdient. De groenstructuur van Rijswijk is de basis en dus het fundament van het groenbeleidsplan. Die groenstructuur bestaat uit de boomstructuur, natuurstructuur en recreatiestructuur en duurzaam, verbinden en beleven zijn de leidende principes.

De visie van het groenbeleidsplan bestaat uit het creëren van een duurzame groenstructuur, door het behoud van de bestaande hoeveelheid groen, de identiteit en de kwaliteit van het groen te versterken en te zorgen voor groen dat in de omgeving past. Verbindingen zorgen voor samenhang in de groenstructuur. Voor een duurzame natuurstructuur is soortenuitwisseling via goed functionerende verbindingen noodzakelijk. In de Plaspoelpolder (buiten het projectgebied) ligt een primaire verbinding langs de Sir Winston Churchilllaan en de Burgemeester Elsenlaan. Tevens loopt er een secundaire verbinding over de westelijke zijde van het assenkruis richting de A4 (via de Diepenhorstlaan). Investeren in de groenstructuur door middel van herinrichting en beheer betekent investeren in de stad als geheel. Het groenbeleidsplan fungeert als het groene toetsingskader voor ontwikkelingen en geeft richting aan het denken over groen, prioritering bij de uitvoering en keuzes in groenbeheer. Voor de locatie is door McDonald's een groenplan opgesteld. Dit voldoet aan het toetsingskader.

Economische Visie 2010-2018 'Vernieuwen en profileren'

Voor de Plaspoelpolder is de ambitie geformuleerd dat het terrein zich de komende jaren gaat ontwikkelen tot een vernieuwd en aantrekkelijk kantoren- en bedrijventerrein waar het goed toevoegen is als gevolg van diverse toegevoegde functies. Om deze ambitie te behalen moet worden ingezet op het verbeteren van een goed vestigingsklimaat en het inzetten op diverse kansrijke sectoren en kansrijke 'typen bedrijvigheid'. Sommige van deze activiteiten, zoals zakelijke dienstverlening, zijn al sterk en dienen verder versterkt te worden door het scheppen van betere voorwaarden, andere activiteiten zijn nog in ontwikkeling en kunnen bestempeld worden als kans voor Rijswijk.

In bijlage 1 is een verantwoording opgenomen waarin is aangegeven dat de komst van een McDonald's bij de aansluiting van de Plaspoelpolder op de A4 de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de Plaspoelpolder versterkt. De nieuwe horecavestiging in de vorm van een McDonald's draagt bij aan de gewenste aanpak van leegstaande kantoorpanden, omdat een bestaand, leegstaand pand wordt gesloopt en herontwikkeld.

Structuurvisie Mobiliteit

Om de ontwikkelingen op het terrein van de mobiliteit optimaal te benutten, is de 'Structuurvisie Mobiliteit Rijswijk 2020' opgesteld. Hoewel Rijswijk goed bereikbaar is, neemt de druk op het wegennet toe doordat de vraag naar mobiliteit toeneemt. De reiziger stelt steeds hogere eisen aan de kwaliteit van het openbaar vervoer en de informatievoorziening. Ook door ruimtelijke ontwikkelingen zoals in Rijswijk-Zuid en Eikelenburg dienen verkeersnetwerken te worden aangepast en uitgebreid. Aan de hand van 10 kernpunten wordt het mobiliteitsbeleid van de gemeente vorm gegeven. De kernpunten zijn in te delen in drie thema's, te weten: Bereikbaarheid, Verkeersveiligheid en Leefbaarheid.

Thema Bereikbaarheid

Rijswijk is goed bereikbaar. Om dat zo te houden, wil de gemeente het verkeerssysteem, zoals fiets- en wandelpaden, snelwegen, spoorlijnen en busverbindingen, op een duurzame manier inrichten. Een robuust systeem, dat de groei van het verkeer opvangt die bijvoorbeeld ontstaat door de economische

voortgang en de uitbreiding van het aantal woningen. Zo zorgen we dat Rijswijk, ook in de toekomst, goed bereikbaar blijft.

Het thema Bereikbaarheid bevat zes verbeterpunten:

- betrouwbare bereikbaarheid toplocaties;
- verkeer bundelen, ordenen en inpassen;
- slimme mix van vervoerswijzen;
- optimaliseren openbaar vervoer;
- stimuleren langzaam verkeer;
- de veroorzaker van nieuwe mobiliteit betaalt (mee).

Thema Verkeersveiligheid

In Rijswijk staat verkeersveiligheid hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Uit onderzoek blijkt dat het gevoel van verkeersveiligheid in Rijswijk ruim boven het landelijke gemiddelde ligt. Gedegen voorlichting moet bewoners verder bewust maken van de gevolgen van te hard rijden of rijden onder invloed. Onveilige situaties worden aangepakt. Alles om het aantal ongevallen te verminderen en van Rijswijk een verkeersveilige stad te maken. Het thema Verkeersveiligheid bevat twee kernpunten:

- verder verbeteren verkeersveiligheid;
- focus op bewustwording.

Thema Leefbaarheid

Leefbaar wonen betekent lekker wonen. Met aandacht voor de openbare ruimten, groen én veiligheid. Zo krijgen duurzame manieren van vervoer, zoals fietsen, lopen en het openbaar vervoer prioriteit. En wordt door aanpassing van wegen de geluidsoverlast gereduceerd en de luchtkwaliteit verbeterd. Zo kunnen inwoners en bezoekers van Rijswijk in een prettige omgeving wonen, werken en leven. Het thema Leefbaarheid bevat twee kernpunten:

- bevorderen duurzame mobiliteit;
- beheersen parkeerdruk.

Parkeerbeleid en parkeernormen (2007)

Het parkeerbeleid vormt een onderdeel van het verkeers- en vervoersbeleid. Het parkeerbeleid, de parkeernormen- en kengetallen alsmede het beleid tot toepassing hiervan, worden door de gemeenteraad vastgesteld en geregeld herzien. Er wordt nu gewerkt met 'Nota Parkeernormen Gemeente Rijswijk', vastgesteld door de gemeenteraad op 8 februari 2011. De hierboven genoemde parkeernota is uitgangspunt bij het bepalen van de benodigde parkeergelegenheid bij ver- en nieuwbouwplannen alsmede functiewijzigingen in de gemeente. Daarbij richt het beleid erop dat bij nieuwbouwprojecten voldoende gebouwde onder- of bovengrondse parkeergelegenheid aangelegd wordt, zo nodig op centrale plaatsen in de wijk. Het motto is het beheersbaar houden van de groeiende parkeerdruk. Het parkeerbeleid, de parkeernormen- en kengetallen alsmede het beleid tot toepassing hiervan, worden door de gemeenteraad vastgesteld en eens in de vijf jaar herzien. Voor de Plaspoelpolder, het gebied van de onderhavige projectlocatie ligt, hanteert de gemeente het uitgangspunt dat geen nieuwe parkeerplaatsen in de openbare ruimte worden aangelegd. Voor de Plaspoelpolder betekent dit dat de noodzakelijke uitbreiding van de parkeercapaciteit op eigen terrein moet worden opgelost. Als uitgangspunt gelden de parkeernormen die zijn opgenomen in de parkeernota (zie ook paragraaf 4.10).

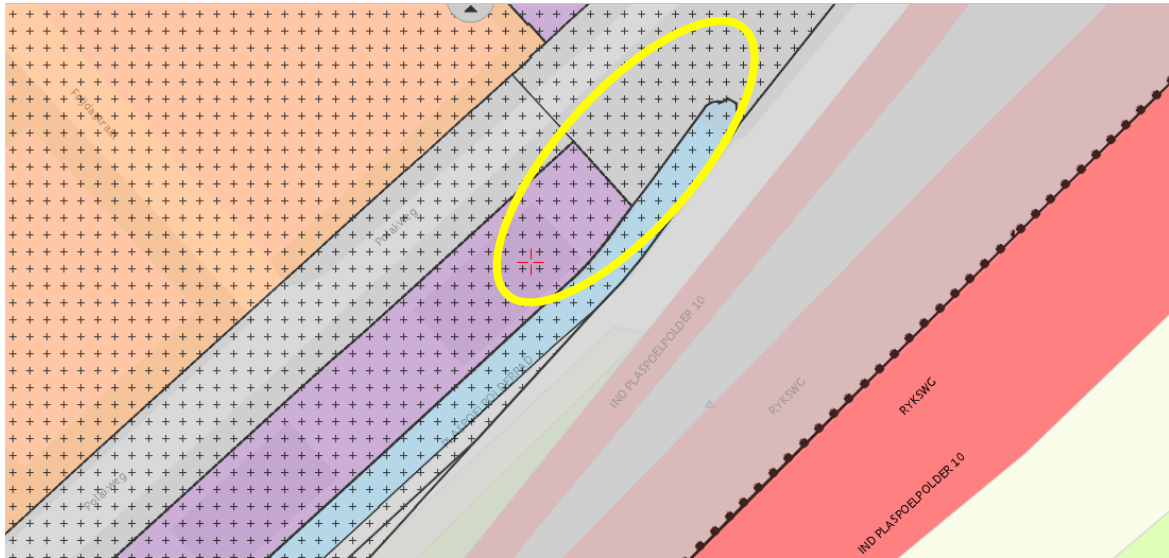
3.5 Planologisch regime

Vigerend bestemmingsplan

Het bestemmingsplan 'Plaspoelpolder, 1^e algehele herziening' is op 1 november 2011 (gewijzigd) vastgesteld en sinds augustus 2013 onherroepelijk. De projectlocatie is hier bestemd als 'Bedrijventerrein', 'Verkeer-2' en 'Water-2'. Bovendien zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde-Ecologie' van toepassing.

Binnen de bestemming 'Bedrijventerrein' zijn bedrijfsactiviteiten uit de categorieën 1 t/m 3.2 met uitzondering van geluidzoneringsplichtige inrichtingen. Daarnaast zijn deze gronden bestemd voor kantoren, webshops en dienstverlening met daaraan ondergeschikt erfopsluitingswegen,

parkeervoorzieningen, verblijfsgebieden, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, groenvoorzieningen en de daarbij behorende terreinen, gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Afbeelding uitsnede verbeelding bestemmingsplan Plaspoelpolder, projectlocatie geel omcirkeld

De maximum bouwhoogte voor gebouwen bedraagt 15 meter. Het gebied mag 100% bebouwd worden ten behoeve van de genoemde functies. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 3 meter voor erf- en terreinafscheidingen en 15 meter voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

Binnen 'Verkeer-2' zijn onder meer gebiedsontsluitingswegen en parkeervoorzieningen toegestaan. De bestemming 'Water-2' voorziet in water.

De dubbelbestemmingen 'Waarde-Archeologie' en 'Waarde-Ecologie' zijn bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden respectievelijk de aanleg en instandhouding van een natte en/of droge ecologische verbindingzone.

Afwijking van het geldende planologische regime

1. binnen de bestemming 'Bedrijventerrein' is horeca in de vorm van een fastfoodrestaurant niet per direct recht toegestaan (wél bestaat de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om met toepassing van artikel 28.3 van de regels in afwijking van het bestemmingsplan één fastfoodrestaurant met een maximum bruto vloeroppervlak van 350 m² toe te staan);
2. binnen de bestemming 'Verkeer-2' is geen verwijsmast van 30 meter hoogte toegestaan;
3. binnen de bestemming 'Water-2' is geen parkeerterrein toegestaan;
4. in afwijking van de bestemming 'Waarde-Ecologie' leidt het bouwplan tot het deels opheffen van een natte ecologische verbindingzone;
5. de omvang van het voorziene restaurant past niet binnen de afwijkingsregels .

4. Uitvoerbaarheid

4.1 Bodem

Op grond van de Regeling omgevingsrecht dient bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning een onderzoeksrapport betreffende verontreiniging van de bodem te worden ingediend, dat gebaseerd is op onderzoek dat is uitgevoerd door een persoon of een instelling die daartoe is erkend op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Uit de Wet bodembescherming (Wbb) blijkt namelijk dat ontwikkelingen pas kunnen plaatsvinden als de bodem, waarop deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Uit de relatie tussen de Wbb en de Woningwet volgt de verplichting tot het doen van onderzoek als er ontwikkelingen zijn voorzien die gericht zijn op het verblijf van mensen in een gebied. Er geldt alleen een bodemonderzoeksplicht voor bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist. Een omgevingsvergunning wordt niet eerder afgegeven dan nadat uit onderzoek is gebleken dat de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik.

Door onderzoeksbureau Tauw is op 16 september 2013 gerapporteerd met betrekking tot het Verkennend (water)bodemonderzoek en asbestonderzoek (Kenmerk R001-1212138DKO-vvv-V01-NL; bijlage 2 bij deze ruimtelijke onderbouwing). Hieronder worden de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

Conclusie vooronderzoek

Op de locatie worden maximaal lichte verontreinigingen verwacht.

Conclusies landbodemonderzoek

In de grond zijn geen verontreinigingen aangetoond. In de licht puinhoudende grond is geen asbest aangetoond. In de grond is visueel en analytisch geen asbest aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met naftaleen.

Conclusies waterbodemonderzoek

Het slib wordt op basis van het gehalte van minerale olie beoordeeld als niet toepasbaar voor het toepassen op landbodemonderzoek en als klasse B voor het toepassen in oppervlaktewater. Voor verspreiding in zoet oppervlaktewater is het slib niet verspreidbaar. Voor verspreiding op aangrenzend perceel is het slib wel verspreidbaar maar uitvoeringstechnisch is dit niet mogelijk.

Het slib is zeer waarschijnlijk in 2004 verontreinigd geraakt met minerale olie door de lekkage vanuit het rioolstelsel.

De vaste waterbodemonderzoek is vrij toepasbaar voor het toepassen op landbodemonderzoek en in oppervlaktewater. Tevens is de vaste waterbodemonderzoek verspreidbaar voor de verspreiding in zoet oppervlaktewater en op aangrenzend perceel.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten zijn op basis van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) geen belemmeringen voor de voorgenomen nieuwbouw op de locatie.

Grond die tijdens eventuele graafwerkzaamheden op de onderzochte locatie vrijkomt, is niet zondermeer geschikt voor hergebruik buiten de locatie. Indien er na werkzaamheden grond van de locatie dient te worden afgevoerd, zal deze voor de definitieve verwerking onderzocht moeten worden conform het Besluit bodemkwaliteit.

Ten aanzien van de kwaliteit van de waterbodemonderzoek wordt aanbevolen om de te verwijderen sliblaag af te voeren naar een erkend verwerker. Bij ontgraving van de sliblaag dient tevens rekening te worden gehouden met een verhoogde veiligheidsklasse (Basisklasse) als gevolg van de verontreiniging met minerale olie.

4.2 Akoestiek

In de Wet geluidhinder zijn geluidsnormen voor wegverkeerslawaaï, railverkeerslawaaï en industrielawaaï opgenomen. Wanneer er een nieuwe geluidsgevoelige bestemming wordt gerealiseerd op een locatie waar momenteel geen geluidsgevoelige functie aanwezig is en deze locatie binnen de geluidszones van industrie, rail- of wegverkeer valt moet een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd. De voorliggende omgevingsvergunning voorziet niet in een nieuwe geluidsgevoelige bestemming, er wordt ook niet voorzien in een inrichting waarvan de geluidsemisatie onderzoek vergt. Akoestisch onderzoek is daarom niet nodig.

4.3 Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

De belangrijkste wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit is vastgelegd in de Wet Luchtkwaliteit. Op 15 november 2007 is een nieuw wettelijk stelsel voor luchtkwaliteitseisen van kracht geworden. De hoofdlijnen van de nieuwe regeling zijn te vinden in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving introduceerde een programmasystematiek voor maatregelen en projecten hetgeen geconcretiseerd is in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit: het NSL. Daarnaast is de term 'niet in betekende mate' besluiten geïntroduceerd waarbij geen toetsing aan de luchtkwaliteitsnormen nodig is, omdat deze projecten niet of zeer weinig bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

In de Wet Milieubeheer is opgenomen dat bij bepaalde overheidsbesluiten de gevolgen van dit besluit op de luchtkwaliteit beoordeeld dienen te worden. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld het vaststellen van een bestemmingsplan, het verlenen van een milieuvergunning en het nemen van ruimtelijke besluiten. Concreet kan een project doorgang vinden wanneer:

- voldaan wordt aan de grenswaarden voor vervuilende stoffen, zoals opgenomen in bijlage 2 van de Wet Milieubeheer, of;
- de verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van het besluit 'niet in betekende mate' is. Er is sprake van 'niet in betekende mate' wanneer er een toename van een stof genoemd in bijlage 2 van de Wet milieubeheer is van minder dan 3% ten opzichte van de grenswaarde, of;
- als het plan is opgenomen in het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Voor de belangrijkste componenten gelden de volgende normen:

- maximaal 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor de jaargemiddelde concentratie NO_2 (uiterlijk te voldoen in 2015);
- maximaal 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor de jaargemiddelde concentratie PM_{10} (uiterlijk te voldoen in 2011);
- maximaal 35 dagen met een overschrijding van de daggemiddelde concentratie van 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor PM_{10} (uiterlijk te voldoen in 2011).

Consequenties voor McDonald's

De Plaspoelpolder, waarin het projectgebied van McDonald's ligt, is opgenomen in het NSL. Daarom hoeft er geen afzonderlijke toets meer plaats te vinden met betrekking tot normen voor luchtkwaliteit en kan een beroep gedaan worden op artikel 5.16 eerste lid, onder d van de Wet milieubeheer. Concreet betekent dit, dat een ruimtelijke ontwikkeling - indien beschreven in het NSL dan wel past binnen of in elk geval niet in strijd is met het NSL - kan worden vastgesteld.

Het NSL is bij Kabinetsbesluit vastgesteld op 1 augustus 2009 en sindsdien van kracht. Er wordt aangegeven in het NSL dat bij de Plaspoelpolder geen normoverschrijdingen verwacht worden voor NO_2 en PM_{10} .

Controle luchtkwaliteit

In het kader van het vastgestelde bestemmingsplan voor de Plaspoelpolder, waar ook rekening wordt gehouden met de vestiging van een fastfoodrestaurant, is voor de onderbouwing van het NSL de Saneringstool ontwikkeld. Met behulp van de Saneringstool kan gekeken worden of de opgenomen projecten in het NSL geen normoverschrijdingen laten zien. Voor een vijftal wegvakken binnen het plangebied Plaspoelpolder is een controle uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de jaargemiddelde concentraties in de Plaspoelpolder tussen de 25 en 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ liggen. Geconcludeerd kan worden dat de luchtkwaliteit geen probleem vormt voor de vestiging van een nieuwe McDonald's vestiging.

4.4 Flora en Fauna

Voor de bescherming van diersoorten is de Flora en Faunawet (april 2002) van toepassing. Bij de beoordeling van de toelaatbaarheid van nieuwe bouwwerken en/of andere activiteiten zal rekening worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van te beschermen planten- en diersoorten op grond van de Flora- en faunawet. Indien uit gegevens danwel onderzoek blijkt dat er sprake is van (een) beschermde soort(en) en het bouwwerk en/of de activiteit beschadiging of vernieling van voortplantings- of rustplaatsen dan wel ontworteling of vernieling veroorzaakt, zal de betreffende bouwwerkzaamheid c.q. activiteit pas kunnen plaatsvinden na ontheffing c.q. vrijstelling op grond van de Flora en Faunawet. Bij de beoordeling van deze ontheffing c.q. vrijstelling is de habitatrichtlijn mede toetsingskader.

Op 15 oktober 2012 is de projectlocatie door onderzoeksbureau Els & Linde onderzocht op het voorkomen van aanwezige beschermde soorten dieren en planten (bijlage 3 bij deze Ruimtelijke Onderbouwing).

Binnen een stedelijke omgeving zijn vleermuizen de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Het bedrijfspan is daarom nauwkeurig onderzocht op potentieel geschikte invliegopeningen voor vleermuizen. Tijdens het ecologisch onderzoek zijn geen geschikte invliegopeningen of anderszins sporen van vleermuizen gevonden. Uit dat onderzoek is gebleken dat zich ook geen andere beschermde dieren en planten in het gebied bevinden.

Bij werkzaamheden aan de sloot dient conform de gedragscode van de Flora- en Faunawet voor water worden gehandeld. Dat houdt onder meer in dat de werkzaamheden na de voortplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen, amfibieën en reptielen dienen te worden uitgevoerd, om verstoring van aanwezige soorten in de watergang c.q. op de oever te voorkomen. De geschikte periode loopt van 15 juli tot en met 1 november.

Het project zal, gezien de locatie aard en omvang van de ontwikkeling, geen negatief impact hebben op zowel de Ecologische Hoofdstructuur als aangewezen Natura 2000-gebieden.

Voor de realisatie van het nieuwe restaurant is daarom geen ontheffing ex artikel 75 Flora- en Faunawet noodzakelijk. Er is evenmin een verklaring van geen bedenking nodig.

4.5 Waterhuishouding

De ruimtelijke onderbouwing zal voor advies voorgelegd worden aan het hoogheemraadschap. Volgende tekst zal naar aanleiding van het nog uit te brengen advies van het hoogheemraadschap aangevuld en aangepast worden.

4.5.1 Wet- en regelgeving

Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet vervangt de voorheen geldende wetten voor het waterbeheer in Nederland:

- Wet op de waterhuishouding;
- Wet op de waterkering;
- Grondwaterwet;
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren;
- Wet verontreiniging zeewater;
- Wet droogmakerijen en indijkingen (Wet van 14 juli 1904);
- Wet beheer rijkswaterstaatswerken (het zogenaamde 'natte gedeelte');
- Waterstaatswet 1900;
- Waterbodemparagraaf uit de Wet bodembescherming.

De Waterwet stelt integraal waterbeheer op basis van de 'watersysteembenadering' centraal. Deze benadering gaat uit van het geheel van relaties binnen watersystemen. Hierbij moet worden gedacht aan de relaties tussen waterkwaliteit, -kwantiteit, oppervlakte- en grondwater, maar ook aan de samenhang tussen water, grondgebruik en watergebruikers. Hiernaast kenmerkt integraal waterbeheer zich ook door de samenhang met de omgeving. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de

Waterwet is dat de huidige vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten worden gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning, die met een wettelijk vastgesteld aanvraagformulier kan worden aangevraagd.

4.5.2 Waterbeleid

Nationaal en Europees beleid

Nationaal Waterplan

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

In het Nationaal Waterplan is een eerste uitwerking gegeven aan het Deltaprogramma dat wordt opgesteld naar aanleiding van het advies van de Deltacommissie in 2008. Dit programma is gericht op duurzame veiligheid en zoetwatervoorziening. Naast alle plannen om Nederland in de toekomst veilig en leefbaar te houden, is de uitvoering van maatregelen nu al in volle gang. Bijvoorbeeld de projecten Ruimte voor de Rivier en de Maaswerken zijn in uitvoering en moeten in 2015 gereed zijn. Ook worden langs de kust de zogenoemde zwakke schakels aangepakt en vindt versterking plaats door zandsuppleties.

Adviescommissie Waterbeheer 21 eeuw

Om problemen in waterkwaliteit en waterkwantiteit te bestrijden is de Adviescommissie Waterbeheer 21e eeuw met de trits vasthouden, bergen en afvoeren gekomen. Met het vasthouden van water wordt geanticipeerd op de klimaatverandering, stijging van de zeespiegel, daling van de bodem en verstedelijking.

Nationaal Bestuursakkoord Water

In verschillende beleidsregels is vastgelegd dat het watersysteem zowel op kwantitatief gebied als kwalitatief gebied voor 2015 op orde moet zijn. In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is de afspraak gemaakt om de afwateringssystemen op orde te brengen, waardoor het afwateringssysteem wordt getoetst aan de geldende inundatienormen. Vanuit de NBW is ook een trits met betrekking tot de waterkwaliteit geformuleerd: schoonhouden, scheiden en schoonmaken. Water dient allereerst schoongehouden te worden, dit kan door het scheiden van waterstromen. Als dit beide niet kan, dient water te worden gezuiverd.

Kaderrichtlijn Water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) bevat doelstellingen met betrekking tot het waterkwalitatieve deel van het watersysteem. De doelstellingen van richten zich vooral op de waterkwaliteit en de ecologische toestand van watersystemen en gelden voor alle waterlichamen in Europa. Voor de waterlichamen moet in 2009 een maatregelenprogramma worden gepresenteerd. Voor de uitvoering hiervan geldt een resultaatverplichting in 2015. Het is voor de waterlichamen nog niet duidelijk welke waterkwaliteit als maatgevend wordt gesteld. De KRW stelt dat de waterkwaliteit er in ieder geval niet op achteruit mag gaan ('stand still' beginsel). Tot het van kracht worden van de KRW normen zijn de streefbeelden uit het waterbeheersplan van het hoogheemraadschap uitgangspunt.

Provinciaal beleid

Provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015

In het Provinciaal Waterplan zijn de opgaven van de Europese Kaderrichtlijn Water, het Nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationale waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Zuid-Holland. Het Provinciaal Waterplan beschrijft op hoofdlijnen wat de provincie in de periode tot 2015 samen met haar waterpartners wil bereiken. Het Waterplan heeft vier hoofdopgaven:

1. Waarborgen waterveiligheid;
2. Zorgen voor mooi en schoon water;
3. Ontwikkelen duurzame zoetwatervoorziening;
4. Realiseren robuust en veerkrachtig watersysteem.

In het plan zijn deze opgaven verder uitgewerkt in 19 thema's én voor drie gebieden, in samenhang met economische, milieu- en maatschappelijke opgaven. Dit leidt tot een integrale visie op de ontwikkeling van de Zuid-Hollandse Delta, het Groene Hart en de Zuidvleugel van de Randstad. Naast de visie heeft de provincie een Actieprogramma Water opgesteld.

In het Actieprogramma Water staat concreet wat de provincie doet om de beoogde resultaten in 2015 te kunnen behalen. Het gaat vooral om uitwerken van nieuwe beleidskaders, bewaken van de voortgang en regie op gebiedsprojecten. De daadwerkelijke uitvoering van projecten wordt verzorgd door de waterschappen. De provincie beschrijft wat er de komende jaren moet gebeuren. De waterschappen bepalen voor hun eigen karakteristieke beheergebied hoe zij dat doen.

Regionaal beleid

Regionaal Bestuursakkoord Water

Om de wateroverlast gezamenlijk aan te pakken is op initiatief van het Stadsgewest Haaglanden, de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Delfland het 'Waterkader Haaglanden' opgericht, en is in februari 2006 - in navolging van het Nationaal Bestuursakkoord Water - een Regionaal Bestuursakkoord Water Haaglanden ondertekend. Dit akkoord heeft als doelstelling het op orde hebben van het watersysteem in 2015. Daarbij wordt gestreefd naar een robuust en beheersbaar watersysteem dat zoveel mogelijk is gebaseerd op de principes van vasthouden, bergen en afvoeren. Het akkoord bevat afspraken omtrent het opstellen / actualiseren van gemeentelijke waterplannen, de ruimtelijke verankering van waterbergingsopgaven in bestemmingsplannen, het gezamenlijk (overheidsorganen en bedrijfsleven) zoeken naar innovatieve oplossingen.

Handreiking watertoets

Het hoogheemraadschap Delfland heeft een Handreiking watertoets voor gemeenten uitgebracht. Deze handreiking biedt gemeenten, adviesbureaus en projectontwikkelaars handvatten voor de invulling van proces en inhoud van de watertoets voor ruimtelijke plannen op gemeentelijk niveau. De handreiking is gebaseerd op bestaand beleid van Delfland en sluit aan op de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Crisis- en herstelwet en de Waterwet. De handreiking bestaat uit een procesdeel (H1 t/m H3) en een inhoudelijk deel (H 4, 5 en bijlagen). In het procesdeel wordt ingegaan op het watertoetsproces voor elk van de volgende ruimtelijke planvormen: stedenbouwkundige plan; structuurvisie; bestemmingsplan; beheersverordening; omgevingsvergunning met ruimtelijke onderbouwing; en tot slot de nieuwe planfiguren van de Crisis- en herstelwet, zoals het projectuitvoeringsbesluit. Het inhoudelijk deel bevat de vertaling van het actuele beleid van Delfland in ruimtelijke zin.

De watertoets kent een aantal inhoudelijke hoofdthema's. Deze zijn:

1. Stevige Dijken (Thema: Veiligheid en waterkeringen)
2. Voldoende Water (Thema's: Voorkomen van wateroverlast; Grondwater en voorkomen (zoet)watertekort; Onderhoud en bagger)
3. Schoon Water (Thema: Watersysteemkwaliteit en ecologie)
4. Gezuiverd afvalwater (Thema: Afvalwaterketen)

Waterkwantiteit

Delfland streeft naar een duurzame, robuuste waterstructuur. Dat wil zeggen: met voldoende ruimte voor waterberging, goede waterkwaliteit, waterkeringen en waterzuivering. Wat dat concreet betekent is afhankelijk van de aard van het gebied en de functie die het heeft of zal krijgen vanuit de RO. Het waterschap adviseert over locatiekeuze en toetst de voorgenomen veranderingen aan het vastgestelde waterbeleid. Het hoogheemraadschap maakt daarbij onderscheid in vier categorieën: stedelijk gebied, herstructureringsgebied, glastuinbouwgebied en landelijk gebied. Belangrijk uitgangspunt is dat de waterhuishouding door ruimtelijke veranderingen niet mag verslechteren (standstillbeginsel). Het is belangrijk om water al bij de locatiekeuze en het ontwerp van ruimtelijke ontwikkelingen als ordenend principe te gebruiken. Dat voorkomt het ontstaan van knelpunten achteraf, zoals (grond)wateroverlast of slechte waterkwaliteit. Het Delflandse beleid is echter gericht op méér dan stillstand, zoals ook blijkt uit het Waterbeheerplan, gebiedsplannen, richtlijnen, waterplannen etc. Veranderingen in de inrichting van een gebied geven de mogelijkheid om het watersysteem te verbeteren. Het gaat daarbij ook om de relatie tussen de verschillende waterthema's (droogte en wateroverlast, afvalwater, waterkwaliteit en ecologie, waterkeringen). Waterknelpunten en/of problemen met waterkeringen worden niet afgewenteld op de omgeving of verschoven naar de toekomst.

Waterkwaliteit

Delfland streeft naar schoon en biologisch gezond water in kanalen, sloten en plassen. Delfland legt daarom zoveel mogelijk natuurvriendelijke oevers aan, omdat deze voor een grotere variatie in flora en fauna zorgen en een zuiverend vermogen hebben. Daarnaast streeft Delfland naar het zoveel mogelijk voorkomen van diffuse vervuilingbronnen naar het oppervlaktewater. Diffuse bronnen zijn verspreid voorkomende bronnen van verontreiniging die kunnen leiden tot een verminderende water(bodem)kwaliteit. Het wassen van auto's op straat, hondenpoep, het gebruik van uitlogende bouwmaterialen (lood, koper, zink en dergelijke) en hout dat is behandeld met een anti-rotmiddel moet worden teruggedrongen. Het is wettelijk verboden om zonder vergunning afvalwater direct te lozen op sloten en kanalen. Delfland is in zijn beheersgebied belast met de uitvoering van deze wet.

Veiligheid

Het hoogheemraadschap van Delfland zet zich in voor de veiligheid van haar beheersgebied. Het bouwen en opslaan op waterkeringen mag niet zonder meer en hierop is de Delflands Algemene Keur van toepassing. Het maken van werken (waaronder bouwen) in de keurzone heeft strengere eisen dan het maken van werken in de beschermingszone van de waterkering. Met deze Keurbepalingen wil Delfland voorkomen dat de stabiliteit of het functioneren van de waterkering wordt beïnvloed. Tevens moet de waterkering in de toekomst, indien nodig, opgehoogd of verbreed kunnen worden. In veenkaden is het geheel niet toegestaan om in de kernzone van de waterkeringen werken te maken.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Rijswijk is vooral verantwoordelijk voor de ruimtelijke aspecten in het stedelijk gebied en voor de inzameling en afvoer van afvalwater, hemelwater en grondwater. De gemeente hanteert de volgende uitgangspunten voor nieuwe ontwikkelingen, voortkomend uit het Gemeentelijk Rioleringsplan en het Waterplan:

- Het scheiden van vuile en schone waterstromen;
- Verbeteren van de waterkwaliteit en beleving van water;
- Verbeteren van de waterberging en waterafvoer.

In het waterplan Rijswijk heeft bedrijventerrein Plaspoelpolder, waarin zich het onderhavige projectgebied bevindt, het streefbeeld 'Prettig Water' gekregen. Dit houdt in dat bij herstructurering van het bedrijventerrein rekening wordt gehouden met de belevingswaarde van het aanwezige of nieuw te realiseren water. Op dit moment laat de beleving van het water veel te wensen over terwijl het water heel goed kan bijdragen aan een prettiger werkomgeving. Tevens wordt in het kader van het project Waterkader Haaglanden gezocht naar een innovatieve invulling van de waterberging.

4.5.3 Kenmerken Plaspoelpolder

Het bedrijventerrein Plaspoelpolder ligt in het noordelijke deel van de Plaspoel- en Schaapweipolder. De Plaspoel- en Schaapweipolder en de Hoekpolder vormen waterhuishoudkundig gezien een eenheid. Beide polders hebben een gezamenlijk oppervlak van ca. 1.009 ha. Het oppervlak aan open water in beide polders bedraagt in totaal ruim 51 ha.

Afbeelding: Waterhuishouding Plaspoel- en Schaapweipolder (projectgebied rood)

Het hoofdpeilvak heeft een winterstreefpeil van NAP -1,29 meter, terwijl het zomerstreefpeil NAP -1,19 meter bedraagt. Peilbeheersing vindt plaats met behulp van twee gemalen. Het ene gemaal staat aan de oostzijde van de Plaspoel- en Schaapweipolder (langs het Jaagpad) en maalt uit op de Delftsche Vliet (maximale capaciteit 72 m³/min). Het andere gemaal staat aan de zuidzijde van de Hoekpolder en maalt uit op Den Dulder (maximale capaciteit 28 m³/min). De capaciteit van dit gemaal zal in de toekomst worden uitgebreid tot 55 m³/min.

Het verdiepte tracé van de A4 vormt een apart watersysteem. Het water wordt verzameld in een bergingsvijver en vandaar met een gemaal verpompt naar het watersysteem van de Plaspoel- en Schaapweipolder ten zuiden van de A4. Tevens verdeelt de A4 de Polder in een noordelijk deel en een zuidelijk deel. Het noordelijke deel is hoofdzakelijk bebouwd stedelijk gebied. Het zuidelijke deel is nog voor een groot deel onbebouwd. Verder is in het zuidelijke deel nog glastuinbouw aanwezig.

4.5.4 Waterbergingsopgave Plaspoel- en Schaapweipolder

Op nationaal niveau (Nationaal Bestuursakkoord Water) zijn afspraken gemaakt over het voorkomen van wateroverlast. Hiervoor zijn verschillende beschermingsniveaus gedefinieerd, afhankelijk van de functie van het gebied. Voor stedelijk gebied geldt dat er niet vaker dan eens in de 100 jaar wateroverlast mag voorkomen. Om dat te bereiken is er minstens 325 m³ waterberging per hectare nodig. Voor graslandgebieden is het beschermingsniveau lager, namelijk op 170 m³ per hectare. Dit komt omdat grasland eens in de 10 jaar mag onderlopen in plaats van eens in de 100 jaar. Het Hoogheemraadschap heeft – op basis van de gestelde beschermingsniveaus en de maximaal toelaatbare peilstijging – voor de Plaspoel- en Schaapweipolder berekend dat er een bergingstekort is van in totaal 68.200 m³. Daarbij is uitgegaan van een maximale peilstijging van 40 cm. Dit is verdeeld in een opgave van 50.000 m³ in het noordelijke deel boven de A4 en 18.200 m³ in het zuidelijke deel.

Het oppervlaktewatersysteem kan alleen extra water bergen als het waterpeil kan stijgen zonder dat het wateroverlast veroorzaakt. De maximaal toelaatbare peilstijging wordt per peilgebied bepaald op basis van specifieke gebiedskennis. Daarbij is rekening gehouden met praktijkervaring, inrichting van

waterlopen, maaiveldhoogte en drooglegging, de boezem- en polderkades en de aanwezigheid van riooloverstorten. Bij de berekening van de wateropgave is uitgegaan van een maximaal toelaatbare peilstijging van 40 cm voor de gehele Plaspoel- en Schaapweipolder. Deze beperkte toelaatbare peilstijging wordt bepaald door het laag gelegen maaiveld ten zuiden van de A4. Aangezien de Plaspoel- en Schaapweipolder waterhuishoudkundig gezien een eenheid is met één peil, geldt de beperkte toelaatbare peilstijging ook voor het deel ten noorden van de A4.

De drooglegging in het noordelijk deel van Rijswijk boven de A4 is vrij groot waardoor daar een grotere peilfluctuatie geaccepteerd kan worden. Uit nader modelonderzoek, dat is uitgevoerd in het kader van het waterplan, is gebleken dat in het Noordelijke deel van de Plaspoel- en Schaapweipolder een peilstijging van 60 centimeter mogelijk is. De overstortdrempels van het rioolstelsel zullen dan nog net niet 'verdrinken'. Deze extra peilstijging is alleen mogelijk als een regelbare stuw wordt aangelegd tussen het noordelijke deel en het zuidelijke deel van de Plaspoel- en Schaapweipolder. Deze stuw voorkomt dat het probleem van het noordelijke deel wordt afgewenteld op het zuidelijke deel.

4.5.5 Ingrepen ten gevolge van het bouwplan

Met het Hoogheemraadschap is afgesproken dat de gemeente de watercompensatie uitvoert, die nodig is in verband met het dempen van de sloot en de toename van verharding. De bestaande duikerverbinding van de sloot met de sloot aan de overzijde van de Diepenhorstlaan wordt aangepast (verlengd), op aanwijzing van gemeente.

Het bestaande, te dempen water wordt één op één gecompenseerd op een locatie aan de Goedendorplaan. De resterende compensatiemeters kunnen hier niet gerealiseerd worden. De beste oplossing is gevonden in het toepassen van 'kratten' onder de parkeervakken. Deze werken als buffer voor de waterinfiltratie. Het hoogheemraadschap heeft aangegeven met deze oplossing akkoord te gaan. Hieronder is de verhardingsbalans van het project weergegeven:

Dempen/Graven

Compenseren aan de Goedendorplaan: 408 m²

Compensatie extra verharding:

Bestaand verhard (gebouw en verharding): 1262 m²

Bestaand onverhard (water en onverhard): 1878 m²

Toekomstig verhard (gebouw en verharding): 2475 m²

Toekomstig onverhard (water en onverhard): 665 m²

Afname onverhard

1878 - 665 = 1213 m².

3,25m³/ha geeft 39,4m³

Het toepassen van kratten, zoals hiervoor beschreven, is als voorwaarde in de omgevingsvergunning opgenomen en hierdoor juridisch vastgelegd. McDonald's zal deze kratten voor eigen rekening realiseren en onderhouden.

4.5.6 Watervergunning

Voor het project is een watervergunning aangevraagd. Deze is inmiddels ook verkregen. De gemeente wordt eigenaar van de duiker. Hierdoor is er één eigenaar/onderhoudsplichtige voor de gehele duiker. De grond/watergang en het bestaande deel van de duiker zijn nu al eigendom van de gemeente Rijswijk. Er is dus één vergunning verleend voor alle werken en de gemeente Rijswijk is de vergunninghouder.

4.6 Bedrijven en milieuzonering

Er is in het kader van het vastgestelde bestemmingsplan voor de Plaspoelpolder een inventarisatie uitgevoerd naar de typen bedrijfsactiviteiten in het plangebied (Tauw, 20 januari 2011, nr. 4634049). Voor de bedrijvigheid in het plangebied is uitgegaan van de milieuzonering volgens de SBI-codesystematiek, conform de uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG. Er is zowel gekeken

naar de milieugevoelige functies en de afstanden die daaromheen aangehouden zouden moeten worden, als naar de milieubelastende functies en de afstanden waarbinnen geen milieugevoelige functies gerealiseerd zouden moeten worden.

Er is voor gekozen om op het hele bedrijventerrein bedrijven tot en met categorie 3.2 toe te staan. De bestaande bedrijven met een hogere milieucategorie, zijn enkel toegestaan op de huidige locatie. Op deze plekken zijn hogere milieucategorieën toegestaan, op basis van de milieucategorie van de huidige bedrijven. De aan de milieucategorieën gekoppelde afstanden gelden voor een rustige woonwijk en niet voor een fastfoodrestaurant. De bedrijven en milieucategorieën vormen daarom ook geen belemmering voor de beoogde vestiging van een McDonald's restaurant.

4.7 Externe veiligheid

Voor ruimtelijke projecten in de nabijheid van opslag of langs routes van gevaarlijke stoffen moet onderzoek gedaan worden naar individueel en/of groepsrisico. In de bijlage bij deze Ruimtelijke Onderbouwing is de Signaleringskaart Externe Veiligheid opgenomen (bijlage 7).

In januari 2013 en aanvullend in maart 2014 is door onderzoeksbureau AVIV onderzoek naar de externe veiligheid van dit project uitgevoerd (bijlage 4 bij deze ruimtelijke onderbouwing). Uit het onderzoek is gebleken dat zich geen opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen in de omgeving van het projectgebied bevinden. Verder is gebleken dat het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen via de rijksweg A4 en de Diepenhorstlaan conform bijlage 5 bij de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvg) niet meer bedraagt dan 10^{-6} per jaar. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor ontwikkelingen langs deze wegen.

Met betrekking tot het groepsrisico is zowel in de huidige als in de toekomstige situatie geen sprake van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Door de komst van een McDonaldsvestiging zou het groepsrisico weliswaar minimaal toe kunnen nemen, maar de factor die de verhouding aangeeft ten opzichte van de oriëntatiewaarde zal niet veranderen. Er is geen sprake van plasbrandaandachtsgebied.

Buisleidingen

In het kader van het vooroverleg heeft de Gasunie het voornemen beoordeeld op het aspect externe veiligheid. Op grond van deze toetsing is geconcludeerd dat het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van de dichtst bij gelegen leiding valt. Daarmee staat vast dat deze leiding geen invloed heeft op de verdere planontwikkeling.

4.7.1 Advies Veiligheidsregio Haaglanden

Op 3 februari 2014 heeft de Veiligheidsregio Haaglanden over het onderwerp externe veiligheid geadviseerd (bijlage 5). Het advies is in voorliggende ruimtelijke onderbouwing en bijbehorende verantwoordingsparagraaf (bijlage 6) verwerkt.

4.7.2 Verantwoording groepsrisico

In bijlage 6 bij deze onderbouwing is de verantwoordingsparagraaf opgenomen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de plicht (beperkte) verantwoording van het groepsrisico in de ruimtelijke onderbouwing op te nemen.

4.8 Kabels en leidingen

Er hoeven ten behoeve van het bouwplan geen openbare leidingen te worden verlegd.

4.9 Monumenten, cultuurhistorie en archeologie

In en in de nabijheid van het projectgebied bevinden zich geen archeologische rijks- of gemeentelijke monumenten.

De Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) is gemaakt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en geeft op hoofdlijnen de archeologische trefkans weer. De kaart is zeer grofmazig. Het projectgebied heeft volgens de IKAW een 'middelhoge trefkans' op archeologische sporen.

In de nota Monumenten- en Archeologiebeleid Gemeente Rijswijk 2005-2009 is een verwachtingenkaart van de gemeente Rijswijk opgenomen. Deze kaart is een verfijning van de IKAW, mede op basis van recent onderzoek en kennis van het taakveld Archeologie van de gemeente Rijswijk. Op de Indicatieve Archeologische Waardenkaart van de nota 'Monumenten- en Archeologiebeleid Gemeente Rijswijk 2005-2009' is het projectgebied aangewezen als een gebied met een middelhoge tot hoge verwachting op archeologische waarden.

Afbeeldingen: Archeologische waarden – en beleidskaarten Rijswijk, Neolithicum Brons- en IJzertijd (links) en Romeinse tijd en de Late Middeleeuwen / Nieuwe tijd (rechts) – locatie met rood bij benadering omcirkeld

De locatie ligt zó dicht bij de A4, waar de grond geheel verstoord is, dat er geen waarden meer worden verwacht op deze locatie. Echter, het vigerende bestemmingsplan voorziet op deze locatie in de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. Daardoor geldt een bouwverbod voor bebouwing die dieper reikt dan 0,60 m -maaiveld. Hiervan mag worden afgeweken als er een archeologisch rapport wordt overlegd waaruit - naar oordeel van B&W - blijkt dat de archeologische waarde van het terrein in voldoende mate is vastgesteld. Ook geldt een verplichting tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor aanlegactiviteiten (oude 'aanlegvergunning') die dieper reiken dan 0,60 m -maaiveld.

Deze vergunning kan slechts worden verleend, indien uit een door de aanvrager van de vergunning te overleggen rapport of andere beschikbare informatiebron de archeologische waarden van de gronden die blijkens de aanvraag mogelijk kunnen worden verstoord, naar het oordeel van B&W in voldoende mate zijn vastgesteld en hieruit blijkt dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden.

Hieruit volgt dat een omgevingsvergunning voor aanlegactiviteiten nodig is. Aangezien aan bovenstaande verplichting kan worden voldaan is er geen aanleiding te verwachten dat deze vergunning niet kan worden verleend.

Om uit te kunnen sluiten dat eventueel aanwezige archeologische resten ongezien verloren gaan, zal BMA in de gelegenheid worden gesteld om tijdens de werkzaamheden mee te kijken en eventueel aanwezige resten te documenteren. Het betreft uiteraard alleen die werkzaamheden waarbij de bodem wordt geroerd (o.a. graven voor poeren, eventuele funderingssleuven, sleuven riolering, kabels & leidingen etc.). De aannemer dient tijdig contact met BMA op te nemen over de aanvang van deze werkzaamheden, zodat BMA een archeoloog kan inplannen om de werkzaamheden uit te voeren.

4.10 Verkeer en parkeren

Het geldende bestemmingsplan voorziet reeds in de mogelijkheid de als 'Bedrijventerrein' bestemde gronden tot ontwikkeling te brengen als bedrijf, kantoor of dienstverlening. In het bestemmingsplan is daarnaast ook een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, waardoor alsnog één fastfoodrestaurant in het gebied kan worden toegestaan. Door de vestiging van McDonald's aan de rand van het bedrijventerrein te realiseren worden naast de werknemers op het bedrijventerrein ook andere klantengroepen, als omwonenden of weggebruikers goed bediend, zonder dat deze groepen onnodig het bedrijventerrein in moeten rijden. Hierdoor wordt extra verkeersdruk op het wegennet op het bedrijventerrein voorkomen.

Bij de ontsluiting van het bedrijventerrein op de Diepenhorstlaan en de A4 is al rekening worden gehouden met de bedrijvigheid langs de Polakweg. De realisatie van het restaurant komt in de plaats van de ontwikkeling van een bedrijf, kantoor of dienstverlening.

De vestiging van een nieuw McDonald's restaurant met 'drive-in' leidt verkeerskundig dan ook niet tot bezwaren. Het grootste deel van de klanten zijn passerende automobilisten op de A4 en de Diepenhorstlaan, lokale bevolking en bezoekers van het bedrijventerrein. Het verkeer kan probleemloos op de aanwezige infrastructuur worden afgewikkeld.

Het bouwplan voorziet in de aanleg van 47 parkeerplaatsen op eigen terrein. Op de piekdag, een zaterdag/zondag zijn er 757 voertuigen die de McDonald's bezoeken. In het drukste uur zijn er 93 voertuigen. Met een gemiddelde bezoekduur van 20 minuten zijn er hiervoor 31 parkeerplaatsen nodig. Dit is zelfs nog lager, doordat van die 93 voertuigen, 37 gebruik maken van de McDrive. Een deel van die voertuigen zal weer een parkeerplaats opzoeken zodat de inzittenden daar hun consumpties opeten/drinken. Voor personeel zijn minimaal 16 plekken over. Dit is voldoende.

In het inrichtingsplan wordt uitgegaan van 8 fietsparkeerplaatsen. Dit voldoet aan de kentallen die CROW geeft in publicatie 317 voor fastfoodrestaurants 'in de rest bebouwde kom'. Het aantal ingetekende plaatsen is daarmee voldoende.

4.11 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

In het kader van het vooroverleg is de ruimtelijke onderbouwing voorgelegd aan de overlegpartners. De reacties zijn apart behandeld in de Nota van Vooroverleg "McDonald's Polakweg" (bijlage 9).

Zienswijzen

Het ontwerp van het besluit tot verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan heeft met alle bijbehorende stukken van 28 maart tot en met 8 mei 2014 ter inzage gelegen. Er zijn géén zienswijzen ingediend. Wél hebben enkele vooroverlegpartners gereageerd:

1. De veiligheidsregio Haaglanden heeft aangegeven naar aanleiding van de externe veiligheidsparaagraaf geen aanvullende vragen en/of opmerkingen te hebben.
2. Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat diens vooroverlegreactie naar tevredenheid beantwoord en verwerkt is. Rijkswaterstaat geeft aan verder geen opmerkingen meer te hebben.
3. Hoogheemraadschap van Delfland laat weten dat men na het indienen van de vooroverlegreactie gezamenlijk overeengekomen is dat in de omgevingsvergunning, als extra voorwaarde, de bepaling omtrent het realiseren en instandhouden van kratten (t.b.v. waterberging) met een capaciteit van 39,4 m³ wordt opgenomen.

De gemeente Rijswijk heeft kennis genomen van deze reacties.

4.12 Economische uitvoerbaarheid

In oktober 2013 is tussen de gemeente en McDonald's overeenstemming bereikt over de aankoop van de benodigde grond. Bovendien wordt een anterieure overeenkomst ondertekend, waarin onder meer het doorleggen van eventuele planschade wordt geregeld. Het kostenverhaal van de gemeente is daarmee verzekerd, zodat er geen aanleiding is een exploitatieplan vast te stellen. Het bouwplan wordt voor rekening en risico van McDonald's ontwikkeld.

5. Motivering afwijkingsprocedure

Het voornemen van McDonald's om een nieuwe vestiging met drive-in functie aan de rand van het bedrijventerrein Plaspoelpolder te realiseren past qua functie niet in het vigerend bestemmingsplan. Het bestemmingsplan voorziet wél in een fastfoodvestiging op het bedrijventerrein, maar niet van deze omvang. In de regels is hieraan een maximum oppervlak van 350 m² bvo gekoppeld.

De beoogde vestiging heeft een omvang van circa 660 m² bruto vloeroppervlak (bvo) met een verkoopvloeroppervlak (vvo) van circa 330 m².

In artikel 2 lid 1 van de provinciale Verordening Ruimte is aangegeven dat bij een ruimtelijk besluit dat betrekking heeft op een nieuwe ontwikkeling met wonen, bedrijven, zelfstandige kantoren, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen moet worden voorzien in een aantoonbare behoefte en is gebaseerd op een regionale visie op het programma of is tenminste regionaal afgestemd. Er dient dus een regionale afstemming en verantwoording plaats te vinden. Als bijlage 1 bij deze Ruimtelijke Onderbouwing is deze verantwoording opgenomen, waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

Daarnaast is het project getoetst aan alle relevante omgevingsaspecten. Uit de uitgevoerde onderzoeken naar milieuaspecten is gebleken dat zich geen milieukundige belemmeringen voor de verlening van de omgevingsvergunning voordoen. De Stadsregio Haaglanden heeft ingestemd met het plan. Op 11 december is hierover een positief besluit genomen.

Bijlagenboek bij Ruimtelijke Onderbouwing 'McDonald's Polakweg 2'

**t.b.v. een afwijkingsprocedure op grond van de Wet
algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)**

Gemeente Rijswijk

15 mei 2014

**Bijlage 1: Onderbouwing McDonald's Polakweg Plaspoelpolder t.b.v. Stadsgewest
Haaglanden, gemeente Rijswijk, 22 november 2013**

Een McDonald's-vestiging op businesspark Plaspoelpolder

Inleiding

De gemeente Rijswijk wil medewerking verlenen aan het plan van McDonald's Nederland B.V. om aan de rand van het businesspark Plaspoelpolder een nieuwe McDonald's-vestiging te realiseren. Het plan is niet mogelijk in het geldende bestemmingsplan en daarom wordt een uitgebreide afwijkingsprocedure (op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)) doorlopen. Daarbij moet getoetst worden aan onder meer het provinciale beleid. In artikel 2 lid 1 van de provinciale Verordening Ruimte is het volgende aangegeven: *“Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een nieuwe ontwikkeling met wonen, bedrijven, zelfstandige kantoren, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen voorziet in een aantoonbare behoefte en is gebaseerd op een regionale visie op het programma of is tenminste regionaal afgestemd. De toelichting van het bestemmingsplan bevat hierover een verantwoording”*. Voor de vestiging van de McDonald's is dan ook regionale afstemming noodzakelijk. Omdat het plan formeel niet conform de regionale bedrijventerreinenstrategie is, is een besluit van het DB van Haaglanden nodig. Daarvoor moet het plan eerst worden behandeld in de werkgroep Bedrijventerreinen.

Deze notitie geeft een toelichting op het plan en geeft een onderbouwing waarop het DB haar besluit (gepland: vergadering van 11 december 2013) over het plan zou kunnen baseren.

Het plan

McDonald's Nederland B.V. is voornemens om aan de rand van het businesspark Plaspoelpolder te Rijswijk een nieuwe vestiging in een nieuw gebouw te realiseren. De vestiging bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. een nieuw gebouw voor het restaurant in twee bouwlagen: circa 660 m² b.v.o. / 330 m² v.v.o.;
- b. drive-in functie;
- c. 47 parkeerplaatsen op eigen terrein;
- d. een verwijsmast voor het logo van McDonald's van 30 meter hoogte;
- e. bijbehorende voorzieningen en 'signage', zoals prullenbakken, menuborden etc.

In de bestaande situatie is een bedrijfs-/kantoorgebouw met een bijbehorend parkeerterrein en groenvoorzieningen aanwezig. Het gebouw wordt gesloopt en het parkeerterrein en de groenvoorzieningen worden herontwikkeld. Het plan past niet binnen het geldende bestemmingsplan “Plaspoelpolder, 1^e algehele herziening” zoals vastgesteld op 1 november 2011, omdat de gronden een bedrijfs- en verkeersbestemming hebben (geen horeca). In het bestemmingsplan is echter wel reeds ruimte opgenomen voor diverse functies, waaronder horeca: in de algemene afwijkingsregels (artikel 28) is in lid 3 aangegeven dat een horeca-inrichting in het bestemmingsplangebied kan worden toegevoegd, o.a. in de vorm van een fastfoodrestaurant, maar daarvan mag de brutovloeroppervlakte (b.v.o.) niet meer bedragen dan 350 m² en het plan voor McDonald's gaat uit van 660 m² b.v.o.

Het plangebied ligt langs de A4, direct nabij de afrit Plaspoelpolder. De snelwegen A13 en A12 liggen in de directe nabijheid, evenals Rotterdam The Hague Airport en ook – iets verder weg – Schiphol. Het businesspark Plaspoelpolder is daarnaast zeer goed bereikbaar met het openbaar vervoer: aan de noordwestzijde van het gebied ligt NS-station Rijswijk en er zijn diverse tram- en busverbindingen van en naar het gebied.

Onderstaande afbeelding geeft de goede (regionale) bereikbaarheid van de Plaspoelpolder weer.

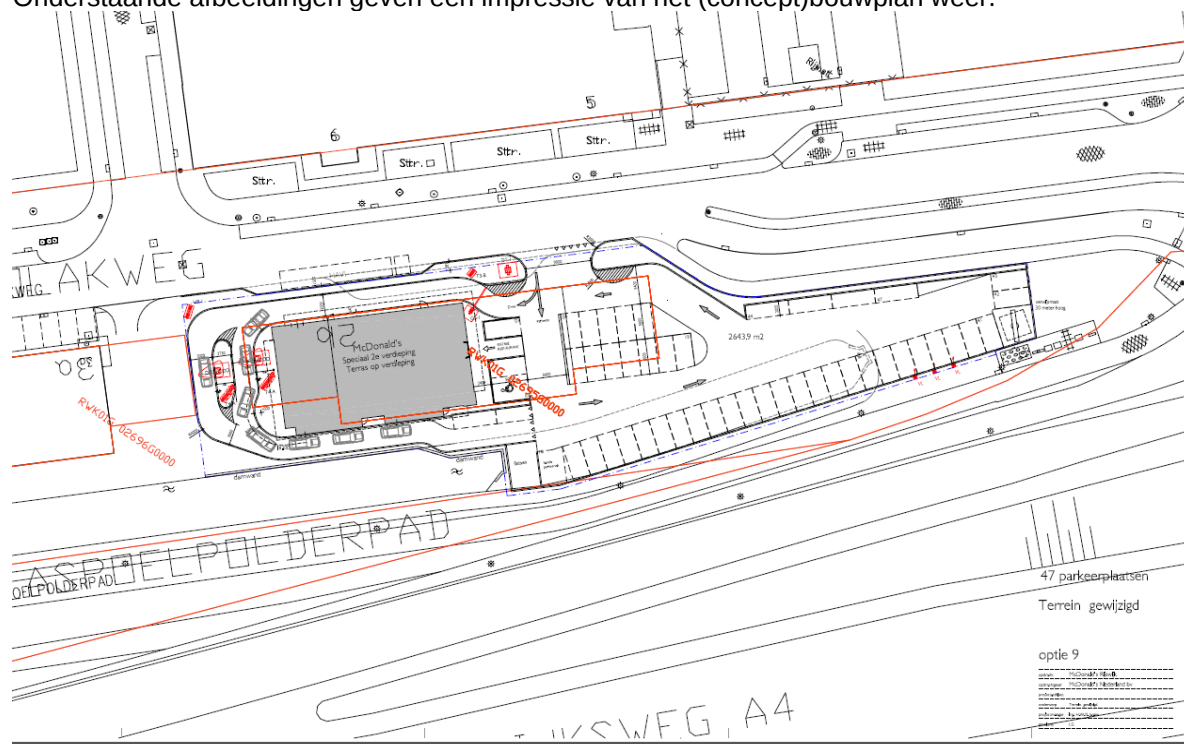

Onderstaande afbeeldingen geven de ligging van het plangebied (beoogde locatie McDonald's) op de Plaspoelpolder weer.

Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het (concept)bouwplan weer.

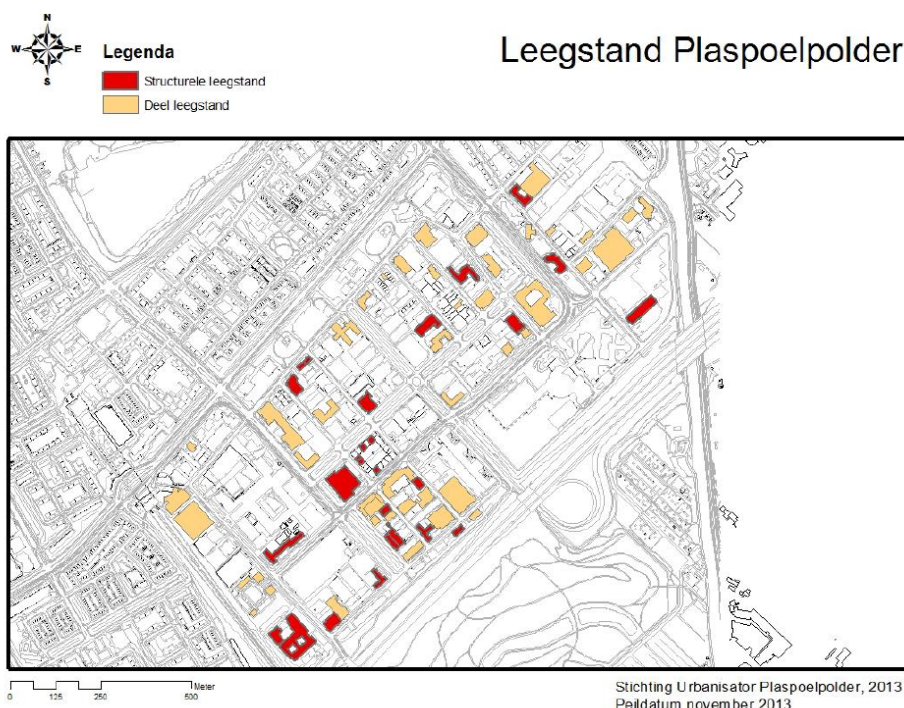

De onderbouwing

Businesspark Plaspoelpolder

Het Businesspark Plaspoelpolder in Rijswijk heeft zich sinds het ontstaan in de jaren '50 ontwikkeld van een klassiek bedrijventerrein tot het huidige businesspark waarin naast bedrijven en kantoren, tal van aanvullende en ondersteunende functies aanwezig zijn. Deze mix aan functies zorgt voor een grote mate van dynamiek en levendigheid. Maar er is ook sprake van verouderde panden en leegstand. Op de Plaspoelpolder is er bijna 270.000 m² leegstand. Ter vergelijking: op het Haagse bedrijventerrein Binckhorst is dit 70.000 m². Onderstaande afbeelding geeft een impressie van de leegstand op de Plaspoelpolder (bron: Stichting Urbanisator). Er moet dus iets gebeuren.

Het sterke stedenbouwkundige raamwerk van de Plaspoelpolder, waarbij een netwerk van wegen en groenblauwe singels het gebied dooraderen, zorgt ervoor dat het gebied goed bereikbaar is en een belangrijke schakel vormt tussen het groene gebied in Rijswijk Zuid en de bestaande woonwijken ten noorden van de Plaspoelpolder. Mede door dit sterke raamwerk zijn er niet alleen kansen maar ook echte mogelijkheden om de leegstand aan te pakken en het gebied zich verder te laten ontwikkelen.

Kansen omzetten in mogelijkheden

De gemeente Rijswijk heeft de ambitie om samen met de marktpartijen in te zetten op de economische kansen die er liggen voor het businesspark en deze de komende jaren om te zetten in concretere mogelijkheden. De kans om de Plaspoelpolder uit te laten groeien tot een dynamisch werklandschap, waar sprake is van een sterke mix aan functies die de hoofdfunctie 'werken' ondersteunen, en de levendigheid van het gebied sterk vergroten, is nu optimaal aanwezig. Juist de leegstand - die een bedreiging vormt - is de belangrijkste kans. Door mogelijkheden te bieden aan nieuwe initiatieven die een dynamisch en levendig werkgebied ondersteunen én tegelijkertijd leegstand aanpakken, ontstaat een win-winsituatie.

Functionele versterking door functiemenging en versterking ruimtelijke kwaliteit

De gemeente Rijswijk is zich bewust van het feit dat een dergelijke transitie in de huidige tijd niet met een vastgelegd plan - dat als blauwdruk wordt gezien - kan worden gerealiseerd. Daarbij kunnen lang niet alle functies een daadwerkelijke versterkende betekenis hebben voor het businesspark. Nieuwe functies zijn dan ook alleen wenselijk en dus ook mogelijk op voorwaarde dat ze bijdragen aan het ontwikkelen en in stand houden van het dynamische werklandschap van de Plaspoelpolder. Bij functiemenging worden functies op elkaar afgestemd; ze 'bijten' elkaar niet, maar versterken elkaar juist. Nieuwe functies zijn denkbaar zolang ze de identiteit van de Plaspoelpolder versterken en niet leiden tot een onomkeerbare ongewenste transformatie van het gebied.

Een andere voorwaarde is dat de initiatieven bijdragen aan een betere ruimtelijke kwaliteit op het businesspark. De term '**werklandschap**' staat hierbij centraal. De gemeente ziet kansen voor nieuwe functies die de levendigheid in het gebied vergroten, gerelateerd aan het werken. Zo zijn op zichzelf staande uitgaansgelegenheden geen goed idee, maar een multifunctionele accommodatie waarin cursussen worden gegeven en congressen plaatsvinden, juist wel.

Nieuwe functies

Een voorbeeld van dergelijke nieuwe functies binnen het werklandschap is studentenhuisvesting, waarbij leegstaande kantoorpanden kunnen worden getransformeerd tot woonruimte voor studenten. Hiermee wordt ingespeeld op een sterke cohesie en samenwerking tussen deze studenten en de sterk vertegenwoordigde ICT-bedrijven op de Plaspoelpolder en de grote internationaal georiënteerde bedrijven als Shell en het Europees Octrooibureau. Deze bedrijven hebben expliciet te kennen gegeven kansen te zien in het bij elkaar brengen van jong talent (studenten) dat opereert in de bedrijfssector van de betreffende multinationals. Ingezet wordt op een sterke kenniseconomie; bijna een proeftuin in kennisontwikkeling. In meer praktische zin zorgen dergelijke nieuwe bewoners van het werklandschap daarnaast ook na werktijd voor een meer sociaal-veilig en levendig gebied. De 'ouderwetse' (en onwenselijke) situatie dat het gebied na 17.00 uur is uitgestorven, wordt daarmee beëindigd. De in en om het gebied aanwezige kleinschalige horeca en andere recreatieve en/of maatschappelijke functies, passend binnen de uitstraling van een dynamisch werklandschap, profiteren hier op hun beurt weer van. Uiteindelijk zullen deze functies elkaar versterken en werkt de komst van een dergelijke nieuwe functie als vliegwiel om een dynamisch en aantrekkelijk modern werklandschap te creëren.

Niet alleen woonfuncties, maar ook recreatieve functies zoals wellness, maatschappelijke functies zoals kinderdagverblijven, functies in de sfeer van horeca en dienstverlening kunnen bijdragen aan de gewenste functiemix binnen het werklandschap op het Businesspark Plaspoelpolder. Belangrijk blijft daarbij echter wel steeds dat ze ondersteunend zijn aan het werklandschap.

McDonald's

Ook de komst van een McDonald's bij de aansluiting van de Plaspoelpolder op de A4 versterkt de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de Plaspoelpolder. In de regio zijn er reeds talloze voorbeelden aanwezig van een McDonald's (of ander fastfoodrestaurant) op een bedrijventerrein/kantorenpark. Dergelijke fastfoodrestaurants vervullen daar een nuttige functie.

De gekozen locatie op de Plaspoelpolder is een zichtlocatie, een uitnodigende entree voor het businesspark. Dit past binnen de visie dat de aanpak van met name de rand van de Plaspoelpolder die grenst aan de A4, prioriteit heeft vanwege de uitstraling langs deze belangrijke doorgaande wegverbinding. In deze zone is onlangs het al bestaande Bastionhotel vernieuwd en uitgebreid en wordt het hoofdkantoor van het Europees Octrooibureau grootschalig geüpgraded. De ontwikkeling van een McDonald's-vestiging in deze zone past dan ook prima in deze visie.

De nieuwe horecavestiging in de vorm van een McDonald's draagt bij aan de gewenste aanpak van leegstaande kantoorpanden, omdat een bestaand, leegstaand pand wordt gesloopt en herontwikkeld. De nieuwe bebouwing oogt aantrekkelijk, modern, heeft een frisse uitstraling en krijgt een groene inpassing, waardoor het ervoor zorgt dat de entree van het gebied aantrekkelijk en herkenbaar wordt. Hierdoor weten passanten de Plaspoelpolder in de toekomst nog beter te vinden. Met de volledige doortrekking van de A4 en de hiermee samenhangende toename van het aantal passanten past deze ontwikkeling volledig in de ambitie de herkenbaarheid van de Plaspoelpolder weer te vergroten. Door de ligging direct bij de afrit genereert de vestiging geen belastende verkeersbewegingen. Tegelijkertijd vormt deze functie geen echte concurrentie voor de horeca in andere gebieden. Het creëert geen ongewenst transformatie maar is slechts aanvullend en ondersteunend. Daarnaast krijgen ook de huidige gebruikers van het gebied er een eenvoudige horecagelegenheid bij, waarmee de Plaspoelpolder weer een stapje verder op weg is naar een zelfvoorzienend, dynamisch werklandschap.

Bijlage 2: Verkennend (water)bodemonderzoek Polakweg 2 te Rijswijk, Tauw, 16 september 2013

**Verkennd
(water)bodemonderzoek Polakweg
2 te Rijswijk**

16 september 2013

**Verkennend
(water)bodemonderzoek Polakweg
2 te Rijswijk**

Verantwoording

Titel	Verkennd (water)bodemonderzoek Polakweg 2 te Rijswijk
Opdrachtgever	Van Riezen & Partners
Projectleider	drs. J. (Jeroen) Vellema
Auteur(s)	D. (David) Kroon
Uitvoering veldwerk	Tauw bv, A. (Arjan) Berends en P. (Peter) van Vuren, certificaatnummer K54913
Projectnummer	1212138
Aantal pagina's	20 (exclusief bijlagen)
Datum	16 september
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Zekeringstraat 43 g
Postbus 20748
1001 NS Amsterdam
Telefoon +31 20 60 63 22 2
Fax +31 20 68 48 92 1

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.

De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- VCA**-certificering voor veilig werken bij meet- en inspectieactiviteiten en bodemsaneringen, ook in risicogebieden railinfra
- Er zijn analyses uitgevoerd door het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West
- Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek conform de VKB-protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018

Kenmerk R001-1212138DKO-vv-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
Samenvatting	9
1 Inleiding.....	10
2 Vooronderzoek	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Geraadpleegde bronnen	11
2.3 Huidige situatie	11
2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken en -saneringen	11
2.4.1 Bodeminformatie op de locatie	12
2.4.2 Bodeminformatie nabij de locatie	13
2.5 Geohydrologie	14
2.6 Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart gemeente Rijswijk (2011)	14
2.7 Conclusie.....	14
2.8 Hypothese ten aanzien van de verontreinigingssituatie	15
3 Onderzoeksopzet en uitgevoerde werkzaamheden	15
3.1 Veiligheid en kwaliteit	15
3.2 Onderzoeksopzet en gehanteerde onderzoeksstrategieën.....	16
3.3 Uitgevoerde werkzaamheden.....	16
3.3.1 Veldwerkzaamheden.....	16
3.3.2 Chemische analyses	17
4 Resultaten	18
4.1 Toetsingskaders	18
4.2 Veldwaarnemingen en metingen	18
4.2.1 Zintuiglijke waarnemingen	18
4.2.2 Veldmetingen	18
4.3 Interpretatie analyseresultaten	19
4.3.1 Landbodemonderzoek.....	19
4.3.2 Waterbodemonderzoek	19
5 Conclusies en aanbevelingen	20

Bijlage(n)

- 1 Regionale ligging van de onderzoekslocatie
- 2 Situering monsterpunten en tekening toekomstige situatie
- 3 Boorprofielen
- 4 Toetsingskader en toetsingswaarden
- 5 Getoetste analyseresultaten grond en grondwater
- 6 Towabotoetsingen
- 7 Analyserapporten
- 8 Foto's onderzoekslocatie

Samenvatting

Tauw heeft in opdracht van Van Riezen & Partners in Amsterdam een voor- en verkennend bodemonderzoek volgens NEN 5725 en NEN 5740 uitgevoerd ter plaatse van de Polakweg 2 te Rijswijk. In combinatie met het verkennend bodemonderzoek is een verkennend asbestonderzoek uitgevoerd volgens NEN 5707. Tevens is een verkennend waterbodemonderzoek uitgevoerd volgens NEN 5720.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen realisatie van een McDonald's ter plaatse van de onderzoekslocatie en de daarvoor benodigde ruimtelijke onderbouwing en Omgevingsvergunning voor het aspect bouwen. De aanleiding tot het waterbodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen gedeeltelijke demping van de watergang.

De doelstelling van het (water)bodemonderzoek is het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de (water)bodem.

Conclusie vooronderzoek

Op de locatie worden maximaal lichte verontreinigingen verwacht.

Conclusies landbodemonderzoek

In de grond zijn geen verontreinigingen aangetoond. In de licht puinhoudende grond is geen asbest aangetoond. In de grond is visueel en analytisch geen asbest aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met naftaleen.

Conclusies waterbodemonderzoek

Het slib wordt op basis van het gehalte van minerale olie beoordeeld als niet toepasbaar voor het toepassen op landbodem en als klasse B voor het toepassen in oppervlaktewater. Voor verspreiding in zoet oppervlaktewater is het slib niet verspreidbaar. Voor verspreiding op aangrenzend perceel is het slib wel verspreidbaar maar uitvoeringstechnisch is dit niet mogelijk.

Het slib is zeer waarschijnlijk in 2004 verontreinigd geraakt met minerale olie door de lekkage vanuit het rioolstelsel.

De vaste waterbodem is vrij toepasbaar voor het toepassen op landbodem en in oppervlaktewater. Tevens is de vaste waterbodem verspreidbaar voor de verspreiding in zoet oppervlaktewater en op aangrenzend perceel.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten zijn op basis van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) ons inziens geen belemmeringen voor de voorgenomen nieuwbouw op de locatie. Grond die tijdens eventuele graafwerkzaamheden op de onderzochte locatie vrijkomt, is niet zondermeer geschikt voor hergebruik buiten de locatie. Indien er na werkzaamheden grond van de locatie dient te worden afgevoerd, zal deze voor de definitieve verwerking onderzocht moeten worden conform het Besluit bodemkwaliteit.

Ten aanzien van de kwaliteit van de waterbodem wordt aanbevolen om de te verwijderen sliblaag af te voeren naar een erkend verwerker. Bij ontgraving van de sliblaag dient tevens rekening te worden gehouden met een verhoogde veiligheidsklasse (Basisklasse) als gevolg van de verontreiniging met minerale olie.

1 Inleiding

Tauw heeft in opdracht van Van Riezen & Partners in Amsterdam een voor- en verkennend bodemonderzoek volgens NEN 5725¹ en NEN 5740² uitgevoerd ter plaatse van de Polakweg 2 te Rijswijk. In combinatie met het verkennend bodemonderzoek is een verkennend asbestonderzoek uitgevoerd volgens NEN 5707. Tevens is een verkennend waterbodemonderzoek uitgevoerd volgens NEN 5720.

De aanleiding tot het bodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen realisatie van een McDonald's ter plaatse van de onderzoekslocatie en de daarvoor benodigde ruimtelijke onderbouwing en Omgevingsvergunning voor het aspect bouwen. De aanleiding tot het waterbodemonderzoek wordt gevormd door de voorgenomen gedeeltelijke demping van de watergang ten behoeve van de aanleg van een parkeerterrein.

De doelstelling van het (water)bodemonderzoek is het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de (water)bodem.

De regionale ligging van de onderzoekslocatie is opgenomen in bijlage 1.

¹ NEN 5725: Bodem - Strategie bij het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek, januari 2009

² NEN 5740: Bodem – Onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, januari 2009

2 Vooronderzoek

2.1 Inleiding

Tauw heeft het vooronderzoek uitgevoerd volgens NEN 5725. Gezien de aanleiding van het bodemonderzoek is een standaard vooronderzoek uitgevoerd.

Het vooronderzoek is gericht op de onderzoekslocatie inclusief een straal van circa 50 meter rondom de onderzoekslocatie.

2.2 Geraadpleegde bronnen

- Bodemloket (www.bodemloket.nl)
- Bodemarchief Omgevingsdienst Haaglanden, contactpersoon de heer C. Janssen (13 augustus 2013)
- Gemeente Rijswijk, contactpersoon de heer F. de Jong (8 augustus 2013)
- Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart gemeente Rijswijk
- NAGROM. NAtionaal GRondwater Model
- VEWIN. Provinciale overzichten win- en productiemiddelen

2.3 Huidige situatie

De onderzoekslocatie is gesitueerd aan de rand van een bedrijfsterrein langs de snelweg A4. De onderzoekslocatie is gedeeltelijk bebouwd en gedeeltelijk braakliggend. De locatie wordt in noordelijke richting begrensd door de Polakweg, in zuidelijke richting door een watergang en de A4 en in oostelijke en westelijke richting door braakliggend terrein. Momenteel is op de locatie een drukkerij gevestigd. Ter plaatse van de onderzoekslocatie wordt een Mc Donald's gerealiseerd. De oppervlakte van de onderzoekslocatie is circa 1.600 m². De lengte van de te dempen watergang betreft circa 40 m. Een tekening van de toekomstige situatie is opgenomen in bijlage 2.

2.4 Uitgevoerde bodemonderzoeken en -saneringen

Op en in de directe nabijheid van de onderzoekslocatie zijn in het verleden bodemonderzoeken en –saneringen uitgevoerd. Tijdens de archiefinzage bij de Omgevingsdienst Haaglanden op 13 augustus 2013 zijn de volgende rapportages ingezien.

Polakweg

- Indicatief bodem- en grondwateronderzoek aan de Polakweg, Grontmij, kenmerk Gt3 1612 / 90585, november 1989
- Bodemonderzoek Polakweg te Rijswijk, Arnicon, kenmerk P04-350-N, augustus 2004

Polakweg 5-6

- Verkennende bodemonderzoeken op vier locaties (Polakweg 6 te Rijswijk en drie locaties in Diegem (B), Neuss (D) en Cuijk), Heidema Advies BV, kenmerk 633/WA96/3039/26056, maart 1996
- Actualiserend bodemonderzoek Polakweg 5-6 te Rijswijk, BAM NBM Milieu bv, kenmerk 2002-069, juli 2002
- Evaluatie bodemsanering Polakweg 5-6 te Rijswijk, Mol, kenmerk 04865, maart 2003
- Aanvulling evaluatierapport Polakweg 5-6 te Rijswijk, Mol, kenmerk 04865B, augustus 2003
- Analyses controle Polakweg 5-6 te Rijswijk, Mol, kenmerk 04865B, oktober 2003
- Verkennend onderzoek (nulsituatie SIEP) Polakweg 6 te Rijswijk, Oranjewoud, kenmerk 095543-53, januari 2004
- Monitoring grondwater sanering locatie Polakweg 6 te Rijswijk, Mol, kenmerk 04865D, maart 2004
- Monitoring grondwater sanering locatie Polakweg 6 te Rijswijk, Mol, kenmerk 04865D, april 2005
- Rapportage grondwatermonitoring Polakweg 6, Mol, kenmerk 04865D, april 2005
- Rapportage grondwatermonitoring Polakweg 6, Mol, kenmerk 04865D, november 2005
- Evaluatie sanering Polakweg 5-6 te Rijswijk, Mol, kenmerk 04865, maart 2003
- Verkennend bodemonderzoek aan de Polakweg 6 te Rijswijk, Oranjewoud, kenmerk 095543, januari 2004
- Plan van aanpak sanering Polakweg 5-6 te Rijswijk, Oranjewoud, kenmerk 171794-77, september 2007
- Verkennend bodemonderzoek (eindsituatie) Polakweg 6 te Rijswijk, Oranjewoud, kenmerk 171794, november 2007
- Evaluatie bodemsanering Polakweg 6 Shell International Exploration & Production, Oranjewoud, kenmerk 171794-78, februari 2008

Polakweg 7

- Aanvullend bodemonderzoek Polakweg 7 te Rijswijk, kenmerk 08263, augustus 2007

De meest relevante gegevens voor het onderhavige bodemonderzoek zijn hieronder samengevat.

2.4.1 Bodeminformatie op de locatie

In 1989 is ter plaatse van de huidige onderzoekslocatie een bodemonderzoek uitgevoerd. In het onderzoek zijn licht verhoogde PAK-gehalten in de grond aangetoond. Verder zijn geen van de geanalyseerde parameters in de grond en het grondwater verhoogd aangetoond.

Het door Arnicon in 2004 uitgevoerde onderzoek (kenmerk P04-350-N, augustus 2004) vond gedeeltelijk plaats (bij de hemelwaterafvoer) in de sloot ter plaatse van de onderzoekslocatie (Polakweg 2) en gedeeltelijk op het voormalige bedrijfsgebouw van Shell (Polakweg 6) ten noorden van de huidige onderzoekslocatie.

Het onderzoek is uitgevoerd na verwijdering van gasolie die als gevolg van een lekkage bij een gasolietank via het hemelwaterriool was weggelekt. De weggelekte dieselolie is door Ecoloss verwijderd (kenmerk IP04-1245, augustus 2004). Uit het onderzoek is in eerste instantie naar voren gekomen dat de grond ter plaatse van de gasolietank niet verontreinigd is met dieselolie. In de slootbodem is het gehalte minerale olie op diverse plaatsen verhoogd. Op één punt is duidelijk sprake van een dieselpatroon. Dit monsterpunt is echter licht verontreinigd met olie. De resultaten zijn destijds gemeld bij de waterkwaliteitsbeheerder, welke heeft aangegeven dat geen sanering van de waterbodem noodzakelijk is.

2.4.2 Bodeminformatie nabij de locatie

In 2003 is een sanering uitgevoerd voor een verontreiniging met minerale olie en aromaten ter plaatse van de opslagtanks op het buitenterrein van het bedrijfsgebouw aan de Polakweg 6 (Mol, kenmerk 04865, maart en augustus 2003). Na de sanering is onder de bestaande bebouwing een restverontreiniging met minerale olie en aromaten achtergebleven. De restverontreiniging is geïsoleerd door een aangebracht foliescherm en wordt gecontroleerd door monitoringspeilbuizen. De restverontreiniging bevindt zich op circa 50 meter ten noorden van de huidige onderzoekslocatie (Polakweg 2).

In november 2005 is door Mol een grondwatermonitoring uitgevoerd (kenmerk 04865), waaruit naar voren is gekomen dat er geen verhoogde concentraties aan minerale olie en aromaten in het grondwater zijn aangetoond (op circa 50 meter ten noorden van de huidige onderzoekslocatie aan de Polakweg 2).

Uit het eindsituatieonderzoek (kenmerk 171794, november 2007) komt naar voren dat ter plaatse van het gebouw aan de Polakweg 6, sterk verhoogde concentraties aan VOCL en arseen en licht verhoogde concentraties aan aromaten en chroom in het grondwater aanwezig zijn. De sterk verhoogde arseenconcentraties worden in het onderzoek als een natuurlijk verhoogde achtergrondwaarde beschouwd. De omvang van de VOCL-verontreiniging is in het onderzoek niet bepaald, maar op basis van de onderzoeksgegevens en de dikte van het watervoerend pakket (circa 1,7 meter) bedraagt de omvang meer dan 100 m³. De sterke verontreiniging bevindt zich op het middenterrein op circa 50 meter ten noorden van de huidige onderzoekslocatie (Polakweg 2). Verder komen plaatselijk in de grond licht verhoogde gehalten aan zware metalen, minerale olie en EOX voor.

Verder is in november 2007 door Oranjewoud Realisatie BV een bodemsanering uitgevoerd ter plaatse van het bedrijfsgebouw aan de Polakweg 6. De sanering is uitgevoerd vanwege een lekkage met gasolie, dat zich in juli 2004 heeft voorgedaan. Bij de lekkage is circa 3 m³ gasolie afkomstig uit een bovengrondse opslagtank via het aanwezige rioolstelsel weggelekt. De weggelekte olie is door Ecoloss verwijderd (kenmerk IP04-1245, augustus 2004). Uit later bodemonderzoek bleek dat een deel van de lekkage in de bodem terecht was gekomen. In november 2007 is de grondverontreiniging verwijderd.

Hierbij is een restverontreiniging van circa 6 m³ licht verontreinigde grond onder de riolering achtergebleven. De restverontreiniging bevindt zich circa 50 meter ten noorden van de huidige onderzoekslocatie (Polakweg 2). Na de sanering was geen sprake van herverontreiniging van het grondwater.

2.5 Geohydrologie

In onderstaande tabel 2.1 is een overzicht van de regionale geohydrologische situatie ter plaatse van de onderzoekslocatie weergegeven.

Tabel 2.1 Geohydrologische gegevens

Grondwater stromingsrichting *1)	Zuid Zuid Oost
Stijghoogte van het grondwater *1)	-2,91 m +NAP
Ligging t.o.v. GrondwaterBescheringsgebied *2)	6177 m
Maaiveld hoogte *3)	0,4 m +NAP
Diepte freatisch grondwater *4)	1,2 - 2,5 m -mv
Geologie *5)	Klei/veen lagen op fijn zand, soms lemig
Dikte van de Deklaag *4)	15-20m
Zout of brak grondwater *6)	Nee
Grondwater stromingsrichting *1)	Zuid Zuid Oost

*1) NAGROM. NAtionaal GRondwater Model.

*2) VEWIN. Provinciale overzichten win- en produktiemiddelen.

*3) Topografische Dienst. Hoogtecijferkaart

*4) RIVM (ed.) 1987. Kwetsbaarheid van het grondwater

*5) Toegepaste Geologische kaart

*6) Atlas van Nederland

2.6 Bodemkwaliteitskaart en bodemfunctiekaart gemeente Rijswijk (2011)

Volgens de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Rijswijk is de onderzoekslocatie gelegen in de zone Plaspoelpolder. De kwaliteit van de bovengrond en de ondergrond in deze zone voldoet aan de achtergrondwaarde (AW). Op basis van de bodemfunctiekaart heeft de onderzoekslocatie de functie Industrie.

2.7 Conclusie

Uit de resultaten van het vooronderzoek komt naar voren dat in het verleden (1989) op de onderzoekslocatie licht verhoogde gehalten aan PAK in de grond zijn aangetoond. Het onderzoek is echter zeer verouderd, waarbij de resultaten niet meer representatief zijn. Ter plaatse van het bedrijfsgebouw aan de Polakweg 6, dat op circa 50 meter ten noorden van de onderzoekslocatie ligt, komen sterk verhoogde concentraties aan VOCL en arseen en licht verhoogde concentraties aan aromaten en overige zware metalen in het grondwater voor. Tevens is op de Polakweg 6 een restverontreiniging met minerale olie en aromaten in de grond aanwezig.

De waterbodem is verdacht op het voorkomen van een oliegerelateerde verontreiniging.

2.8 Hypothese ten aanzien van de verontreinigingssituatie

Op basis van het vooronderzoek wordt de hypothese gesteld dat, behoudends licht verhoogde gehalten, de bodem op de locatie onverdacht is voor de aanwezigheid van bodemverontreiniging.

De waterbodem is verdacht op het voorkomen van een oliegerelateerde verontreiniging als gevolg van de lekkage in 2004.

3 Onderzoeksopzet en uitgevoerde werkzaamheden

3.1 Veiligheid en kwaliteit

Het keurmerk 'kwaliteitswaarborg Bodembeheer' geeft aan dat de activiteiten in het kader bodembeheer, waaronder veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek goed en betrouwbaar volgens door de overheid opgestelde protocollen en programma's zijn/worden uitgevoerd. Tauw bv is erkend voor het uitvoeren van veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek conform de VKB-protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018. Tauw bv verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is/wordt uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000. Bij interne opdrachtverlening is/wordt gebruik gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

Tauw verklaart hierbij dat het een onafhankelijke positie heeft (en kan behouden) ten opzichte van de opdrachtgever. Dat wil zeggen dat er geen organisatorische relatie bestaat met de opdrachtgever (zuster- of moederbedrijf) of diens eigenaar, maar ook dat er geen belangenverstrengeling is of kan optreden in relatie tot andere Tauw-projecten of andere opdrachtgevers.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform BRL SIKB 2000: Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek:

- VKB-protocol 2001: Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
- VKB-protocol 2002: Het nemen van grondwatermonsters
- VKB-protocol 2003: Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek
- VKB-protocol 2018:: Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

Het NEN-EN-ISO/IEC 17025 geaccrediteerde milieulaboratorium van AL-West heeft de analyses uitgevoerd volgens de regeling AS 3000.

De aanwezigheid van kabels en leidingen is bepaald door het doen van een KLIC-melding.

3.2 Onderzoekopzet en gehanteerde onderzoeksstrategieën

Landbodemonderzoek

Het landbodemonderzoek is uitgevoerd op basis van de NEN 5740³, strategie onverdacht. Hierbij is bij het plaatsen van de peilbuis rekening gehouden met de locatie van de VOCL-verontreiniging in het grondwater op het tegenovergelegen terrein van Polakweg 6. In combinatie met het verkennend bodemonderzoek is een verkennend asbestonderzoek uitgevoerd volgens NEN 5707. Hierbij zijn in combinatie met de boringen, waar mogelijk, graafgaten (30x30x50 cm) gegraven.

Waterbodemonderzoek

De totale lengte van de te graven watergang betreft circa 40 meter. Het waterbodemonderzoek is uitgevoerd op basis van de NEN5720, strategie Overig water, Lintvormig, Normale onderzoeksinspanning (OLL). In totaal zijn tien steken tot 0,5 m in de vaste waterbodem verricht.

3.3 Uitgevoerde werkzaamheden

3.3.1 Veldwerkzaamheden

De boringen zijn uitgevoerd op 27 augustus 2013. Het grondwater is bemonsterd op 5 september 2013. De zuurgraad (pH), de elektrische geleidbaarheid (Ec) en de troebelheid (NTU) zijn gemeten tijdens de monsternamen van het grondwater in het veld. Tevens is de grondwaterstand bepaald.

Tabel 3.1 geeft een overzicht weer van de uitgevoerde veldwerkzaamheden.

Tabel 3.1 Uitgevoerde veldwerkzaamheden

Omschrijving	Aantal	
<i>Landbodemonderzoek</i>		
Veldwerk		Nummering boringen
Betonboring met boring tot 2,0 m -mv	1	3
Betonboring met boring tot circa 1,0 m -mv	2	7, 9
Graafgat met boring tot 0,5 a 0,8 m -mv	6	4, 5, 6, 8, 10, 11
Graafgat met boring tot 2,0 m -mv	1	2
Graafgat met boring met peilbuis (3,5 m -mv)	1	1
<i>Waterbodemonderzoek</i>		
Veldwerk		
Slibsteek tot circa 1,5 a 1,75 m -waterpeil	10	21 t/m 30

³ NEN 5740: Bodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek, NEN, januari 2009

Het opgeboorde en uitgegraven materiaal is in het veld beoordeeld op textuur, kleur en bijzonderheden. De bemonstering van de grond heeft plaatsgevonden per zintuiglijk afwijkende bodemlaag met een maximumtraject van 50 cm. Tijdens de veldwerkzaamheden is visueel aandacht besteed aan de aanwezigheid van asbest in en op de bodem.

Het waterbodemonderzoek is uitgevoerd door middel van het gebruik van een zuigerboor. Hierbij is de aanwezige sliblaag en onderliggende vaste waterbodem separaat bemonsterd.

In bijlage 2 is de situering van de monsterpunten opgenomen.

3.3.2 Chemische analyses

Op basis van de, tijdens de veldwerkzaamheden gedane zintuiglijke waarnemingen en de ruimtelijke spreiding van de monsterpunten, zijn monsters geselecteerd voor analyse. In verband met de heterogeniteit van de bodem is één extra analyse van de ondergrond ingezet.

Tabel 3.2 en 3.3 geven een overzicht weer van de uitgevoerde analysewerkzaamheden.

Tabel 3.2 Overzicht samenstelling en analyses grond(meng)monsters

Omschrijving (meng)monster	Deelmonsters	Traject (m-mv)	Samenstelling en bijzonderheden	Analyse
Landbodemonderzoek				
MM01	1-1, 2-1, 4-2, 5-2, 6-1, 11-2	0,0-0,85	Zand, licht puinhoudend	Standaardpakket grond ¹⁾
MM02	3-1, 4-1, 5-1, 7-1, 8-1, 10-1, 11-1	0,06-0,5	Zand, -	Standaardpakket grond ¹⁾
MM03	1-4, 2-3, 2-4, 3-2, 3-4	0,5-2,0	Klei	Standaardpakket grond ¹⁾
MM04	1-2, 1-3, 7-2, 9-1	0,4-1,5	Zand, licht puinhoudend	Standaardpakket grond ¹⁾
1A	1-1, 2-1, 3-2, 4-2, 5-2, 6-2, 8-2, 9-1, 10-2, 11-2	0,0-0,85	Zand/klei, licht puinhoudend	Asbest NEN 5707
Waterbodemonderzoek (m –waterbodem)				
MW1	21-1 t/m 30-1	0,0-0,25	Slib	Regionaal standaardpakket waterbodem ²⁾
MW2	21-2 t/m 30-2	0,15-0,8	Zand	Regionaal standaardpakket waterbodem ²⁾

- 1) Lutum en organische stof, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), PCB's (7), PAK (10), minerale olie (GC) en droge stof
- 2) Parameters: organische stof, lutum <2 µm en <16 µm, pH, percentage calciëet (CaCO₃), zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb en Zn), PAK (som 10), PCB's (som 7) en minerale olie

Tabel 3.3 Overzicht grondwateranalyses

Omschrijving (meng)monster	Filterstelling	Analyse
Peilbuis 1	2,5-3,5	Standaard stoffenpakket ¹⁾

¹⁾ Metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), BTEXN, VOCI en minerale olie (GC)

4 Resultaten

4.1 Toetsingskaders

In de bijlage 4 zijn de toetsingskaders voor landbodem en waterbodem beschreven. Voor de toetsing kan sprake zijn van locatiespecifieke toetsingswaarden. De geldende toetsingswaarden zijn opgenomen in bijlage 4. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 7.

4.2 Veldwaarnemingen en metingen

4.2.1 Zintuiglijke waarnemingen

Tijdens de veldwerkzaamheden zijn, behoudens lichte bijmengingen met puin, geen waarnemingen gedaan die kunnen duiden op de aanwezigheid van een eventuele verontreiniging van de (water)bodem.

Op het maaiveld en in het opgeboorde en uitgegraven bodemmateriaal is visueel geen specifiek asbestverdacht materiaal waargenomen. Voor details wordt verwezen naar de in bijlage 3 bijgevoegde boorprofielen. Enkele foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 8.

4.2.2 Veldmetingen

In onderstaande tabel 4.1 zijn de gegevens van de grondwatermonsternamen weergegeven.

Tabel 4.1 Grondwaterbemonsteringsgegevens

Peilbuis	Filterdiepte (m-mv)	Datum monstername	GWS (m-bp)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (NTU)*
Pb 1	2,5-3,5	5 september 2013	1,59	6,93	1.028	7

* Bij een NTU > 10 zal bij de interpretatie van de analyseresultaten worden bepaald of de gemeten troebelheid een probleem vormt

De gemeten waarden voor de zuurgraad (pH) en geleidbaarheid (EC) kunnen als normaal voor deze regio worden beschouwd.

4.3 Interpretatie analyseresultaten

Een overzicht van het toetsingskader en de toetsingswaarden is weergegeven in bijlagen 4. De getoetste analyseresultaten zijn weergegeven in bijlage 5. De analyserapporten zijn weergegeven in bijlage 6.

4.3.1 Landbodemonderzoek

De geanalyseerde parameters in alle vier de mengmonsters (MM01, MM02, MM03 en MM04) overschrijden de achtergrondwaarden en/of bepalingsgrenzen niet.

Asbest in grond

In het mengmonster (monstercode 1A) is geen asbest aangetoond boven de bepalingsgrens van 1,0 mg/kg d.s.

4.3.2 Waterbodemonderzoek

Tabel 4.2 biedt een overzicht van de toetsingsresultaten van de waterbodem. De uitgewerkte Towabo toetsingen zijn opgenomen in bijlage 6.

Tabel 4.2 Toetsingsresultaten van waterbodem

Monster	MW1	MW2
Textuur/Toetsing	Slib	Zand
Toepassen in oppervlaktewater	Klasse B	Vrij toepasbaar
Toepassen op landbodem	Niet toepasbaar	Altijd toepasbaar
Verspreiding in zoet oppervlaktewater	Niet verspreidbaar	Verspreidbaar
Verspreiden op aangrenzend perceel	Verspreidbaar	Verspreidbaar

Voor het toepassen in oppervlaktewater is het slib beoordeeld als klasse B op basis van het gehalte aan minerale olie. De vaste zandige waterbodem is vrij toepasbaar.

Op basis van het oliechromatogram blijkt dat het geen dieselolie betreft maar een oude motorolie. De verontreiniging met minerale olie is derhalve niet veroorzaakt door de lekkage uit 2004.

5 Conclusies en aanbevelingen

Conclusie vooronderzoek

Op de locatie worden maximaal lichte verontreinigingen verwacht.

Conclusies landbodemonderzoek

In de grond zijn geen verontreinigingen aangetoond. In de licht puinhoudende grond is geen asbest aangetoond. In de grond is visueel en analytisch geen asbest aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met naftaleen.

Conclusies waterbodemonderzoek

Het slib wordt op basis van het gehalte van minerale olie beoordeeld als niet toepasbaar voor het toepassen op bodem en als klasse B voor het toepassen in oppervlaktewater. Voor verspreiding in zoet oppervlaktewater is het slib niet verspreidbaar. Voor verspreiding op aangrenzend perceel is het slib wel verspreidbaar maar uitvoeringstechnisch is dit niet mogelijk.

De oliesoort betreft een oude motorolie. De herkomst hiervan is onbekend.

De vaste waterbodem is vrij toepasbaar voor het toepassen op landbodemonderzoek en in oppervlaktewater. Tevens is de vaste waterbodem verspreidbaar voor de verspreiding in zoet oppervlaktewater en op aangrenzend perceel.

Aanbevelingen

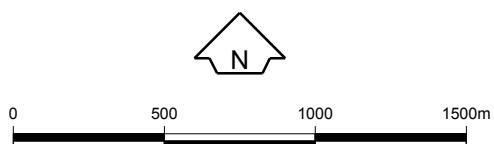
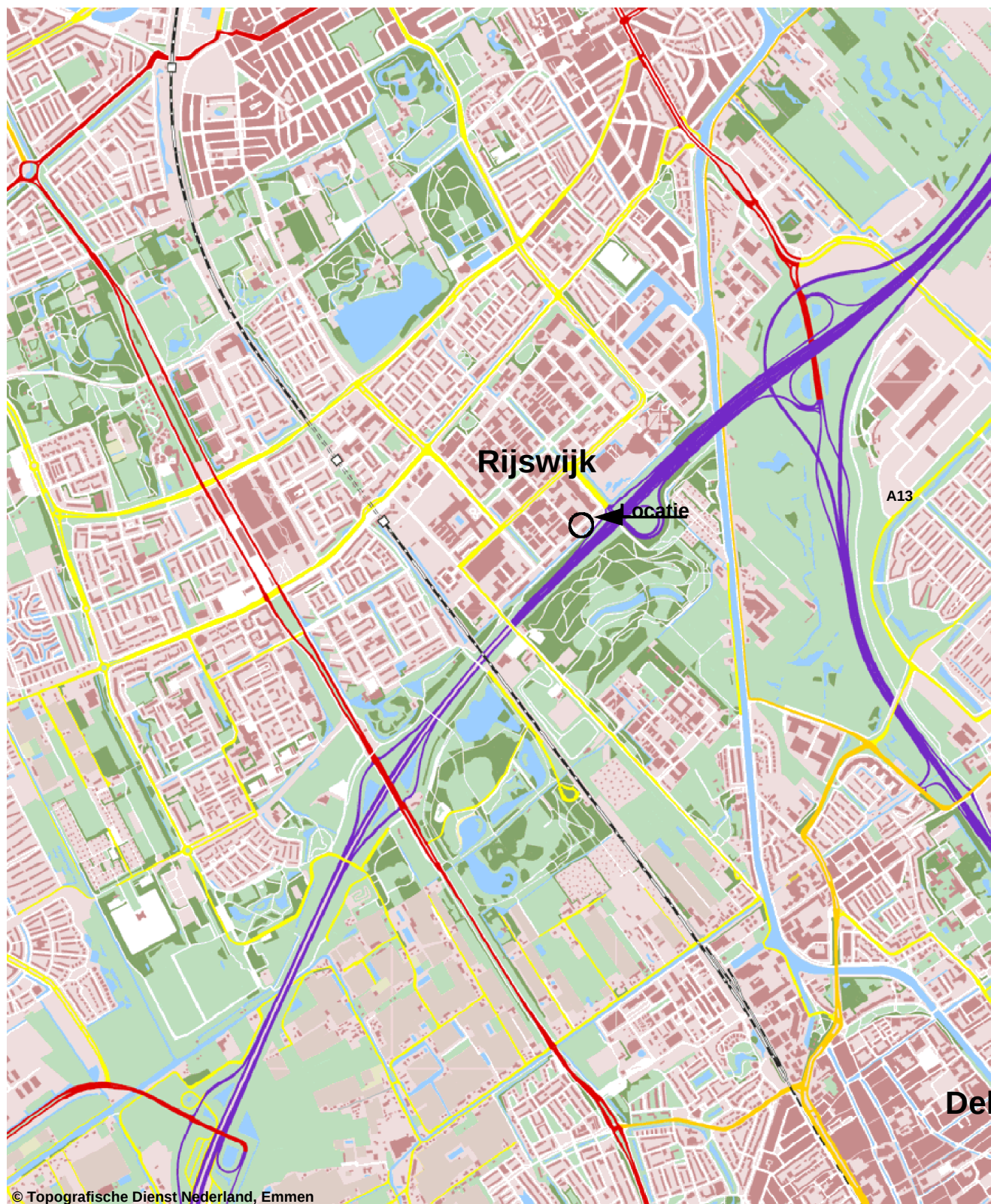
Op basis van de resultaten zijn op basis van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem (grond en grondwater) ons inziens geen belemmeringen voor de voorgenomen nieuwbouw op de locatie. Grond die tijdens eventuele graafwerkzaamheden op de onderzochte locatie vrijkomt, is niet zondermeer geschikt voor hergebruik buiten de locatie. Indien er na werkzaamheden grond van de locatie dient te worden afgevoerd, zal deze voor de definitieve verwerking onderzocht moeten worden conform het Besluit bodemkwaliteit.

Ten aanzien van de kwaliteit van de waterbodem wordt aanbevolen om de te verwijderen sliblaag af te voeren naar een erkend verwerker. Bij ontgraving van de sliblaag dient tevens rekening te worden gehouden met een verhoogde veiligheidsklasse (Basisklasse) als gevolg van de verontreiniging met minerale olie.

Bijlage

1

Regionale ligging van de onderzoekslocatie

Opdrachtgever Van Riezen & Partners	Schaal 1 : 25.000	Status Definitief
Project Polakweg 2 Rijswijk	Formaat A4-Portrait	Projectnummer 1212138
Onderdeel Regionale ligging van de onderzoekslocatie	Dat. 9.9.2013 9:54 Getek. TDA Gec. dko	Tekeningnummer 0

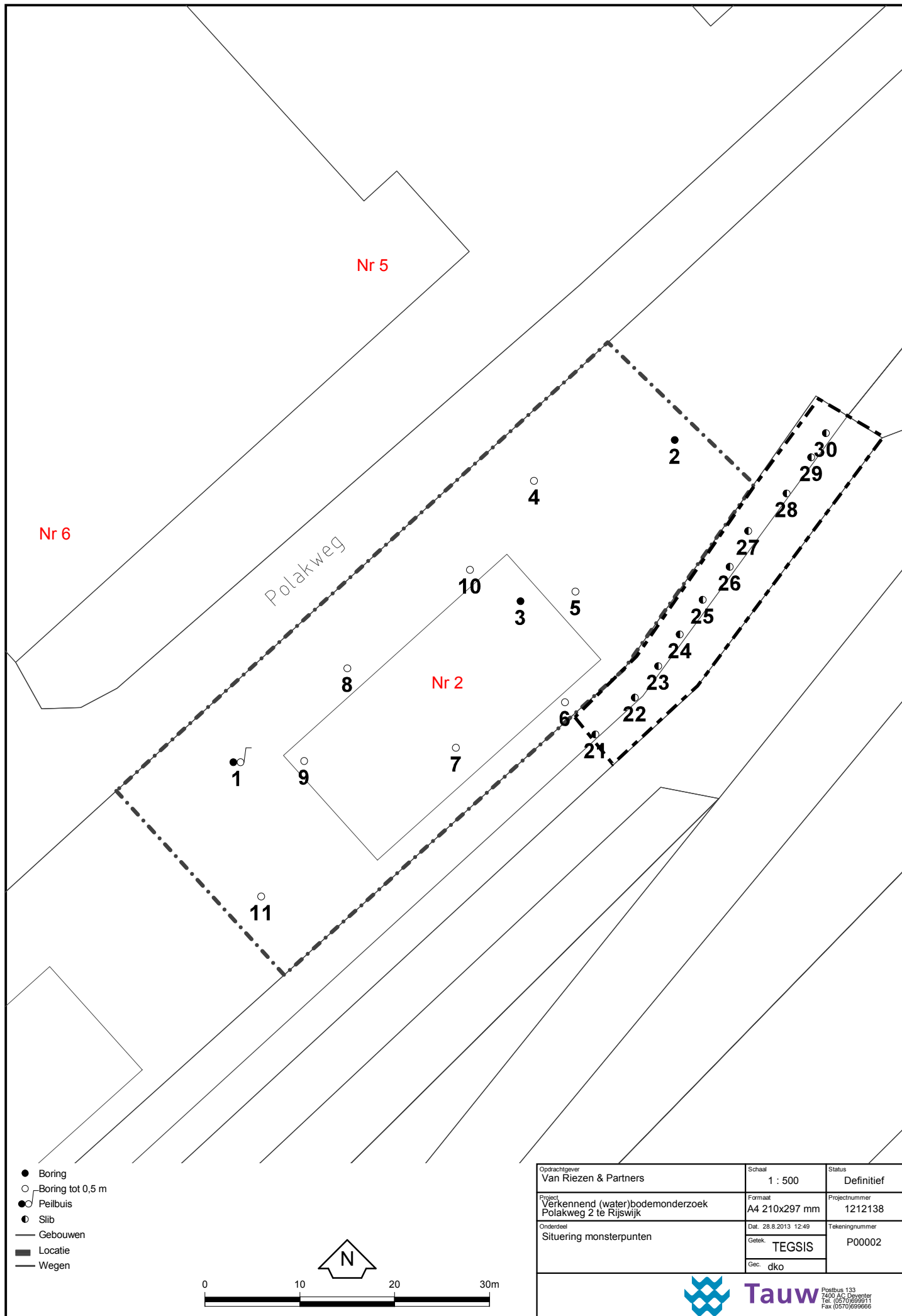
Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911
Fax (0570)699666

Bijlage

2

Situering monsterpunten en tekening toekomstige situatie

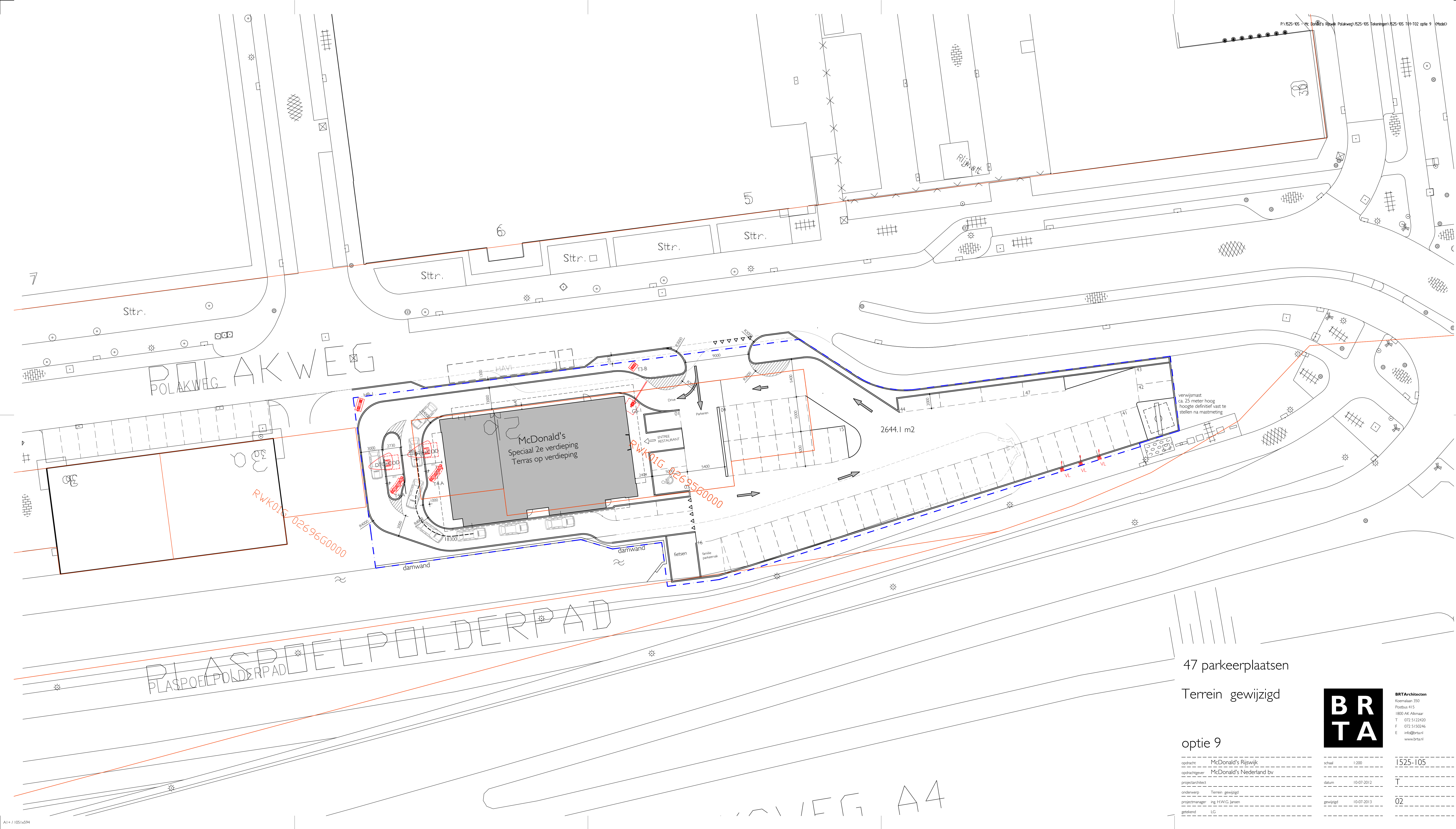

Opdrachtgever Van Riezen & Partners		Schaal 1 : 500	Status Definitief
Project Verkennd (water)bodemonderzoek Polakweg 2 te Rijswijk		Formaat A4 210x297 mm	Projectnummer 1212138
Onderdeel Situering monsterpunten		Dat. 28.8.2013 12:49	Tekeningnummer P00002
		Getek. TEGSIS	
		Gec. dko	

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570) 699911
Fax (0570) 699666

47 parkeerplaatsen

Terrein gewijzigd

optie 9

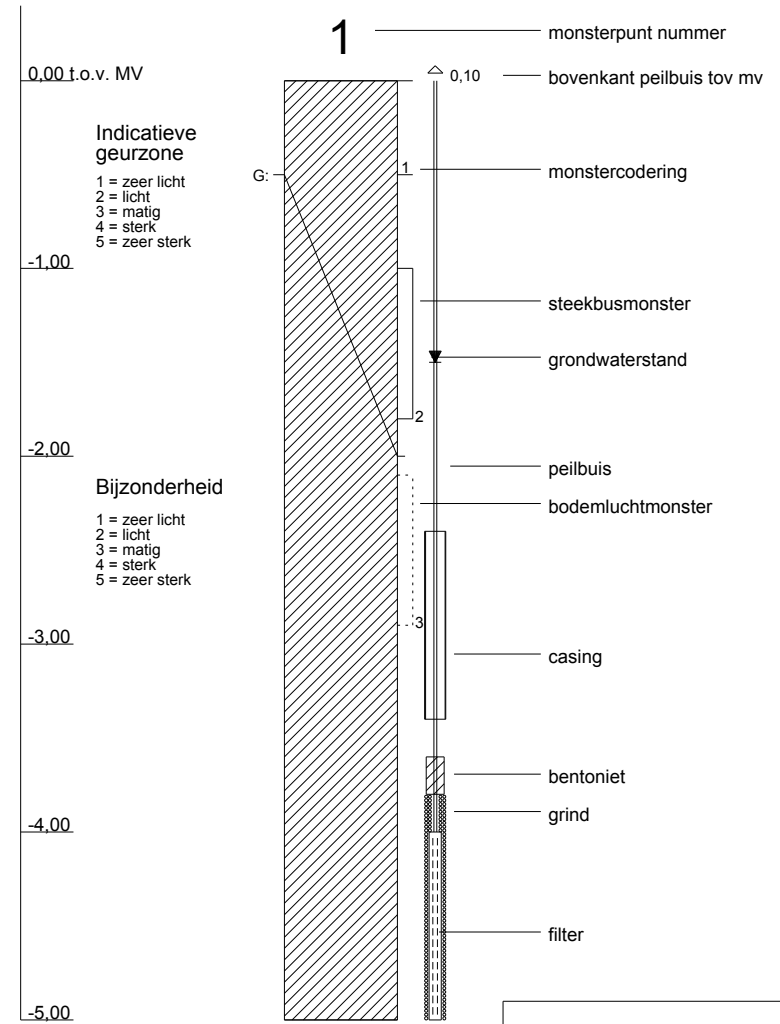
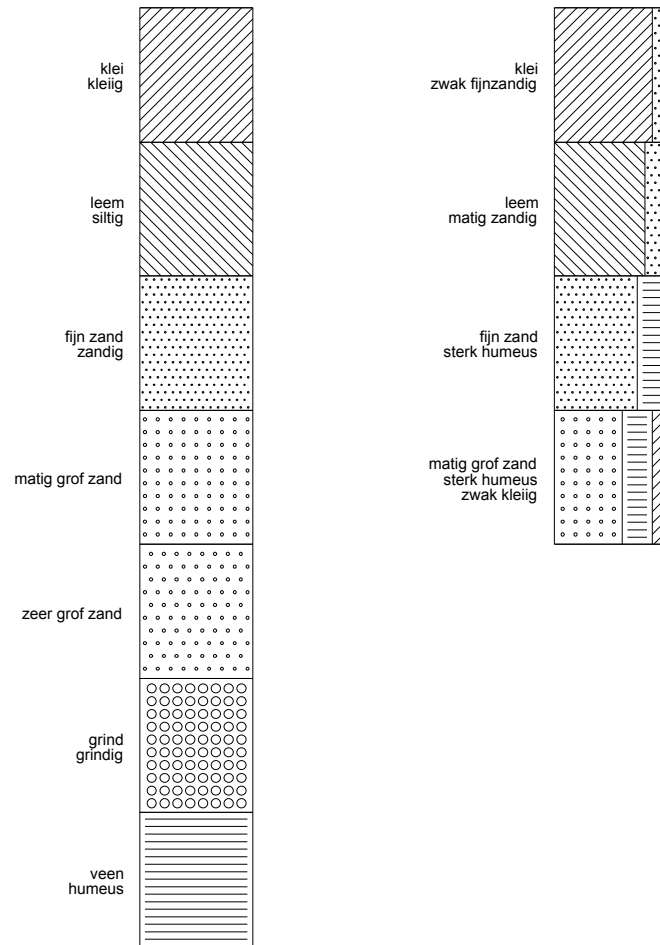
opdracht	McDonald's Rijswijk	schaal	1200	1525-105
opdrachtgever	McDonald's Nederland bv			
projectarchitect		datum	10-07-2012	T
onderwerp	Terrein <u>gewijgd</u>			02
projectmanager	ing. H.W.G. Jansen	gewijgd	10-07-2013	
getekend	LG			

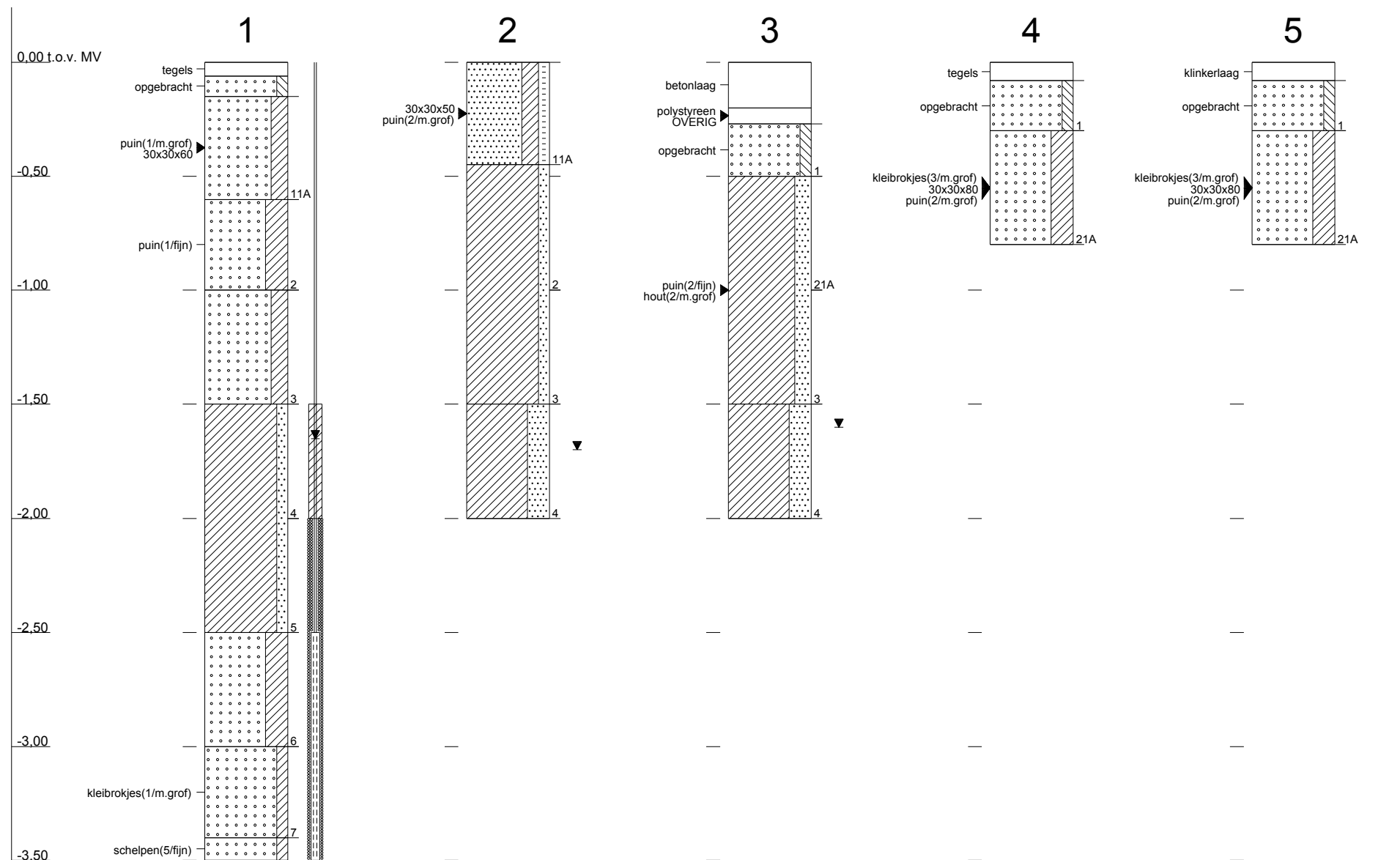
Bijlage

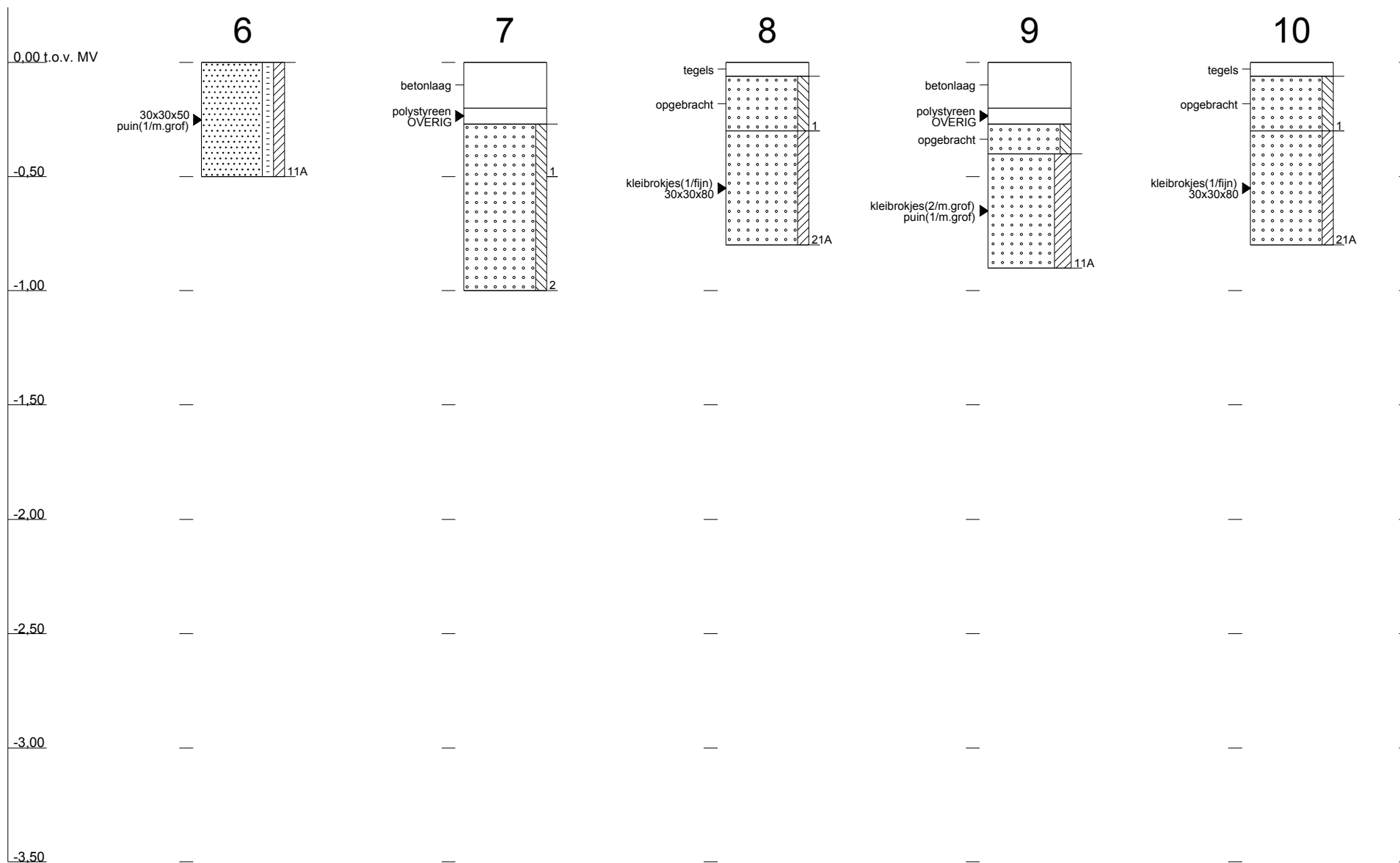
3

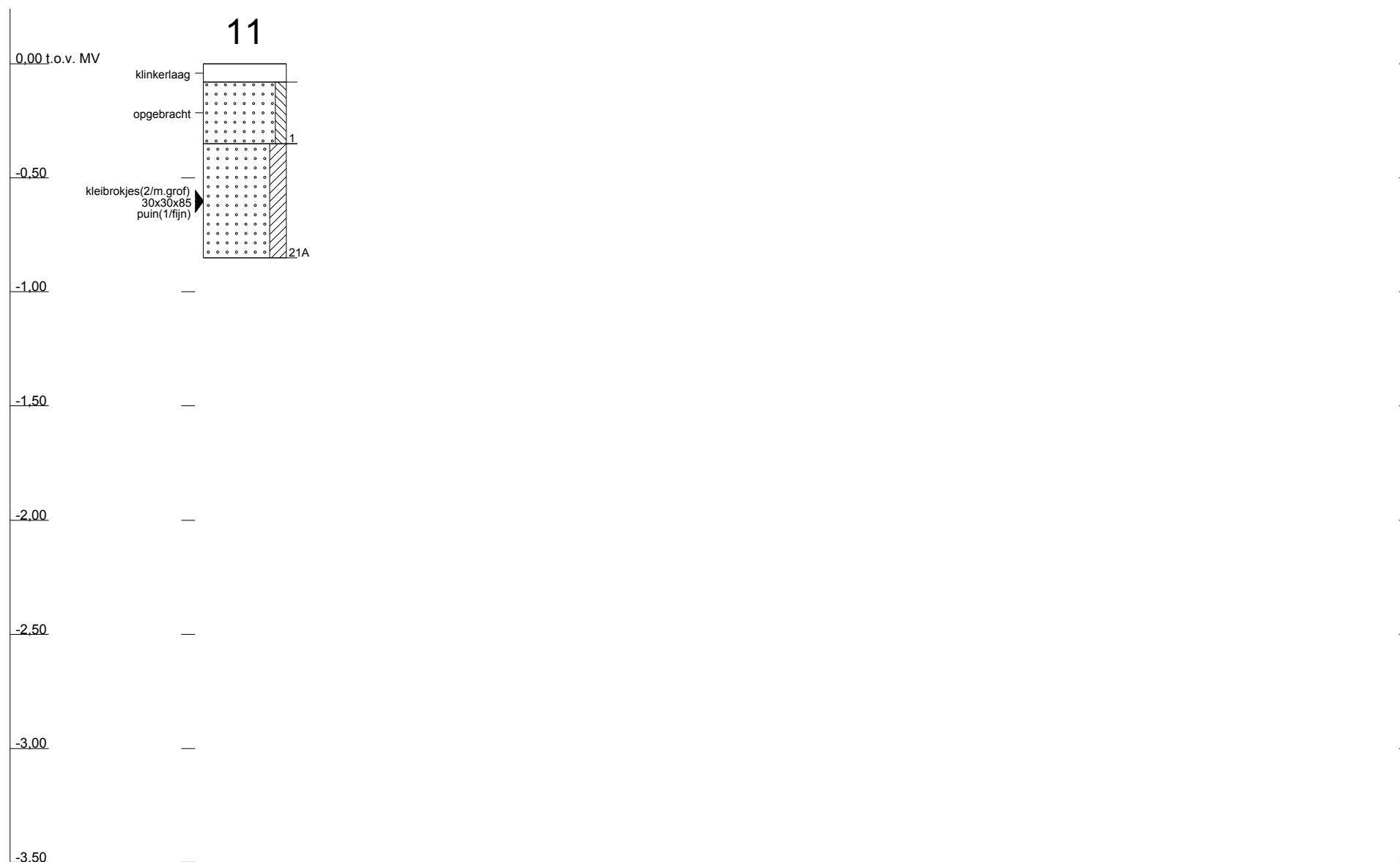
Boorprofielen

Legenda boorprofielen

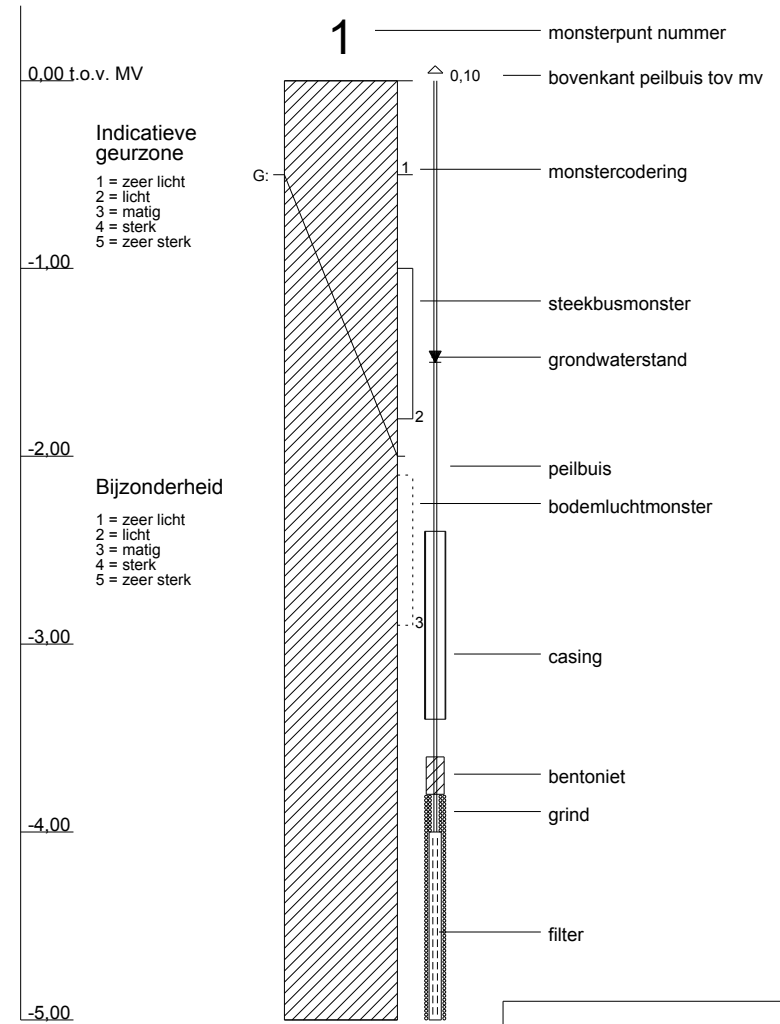
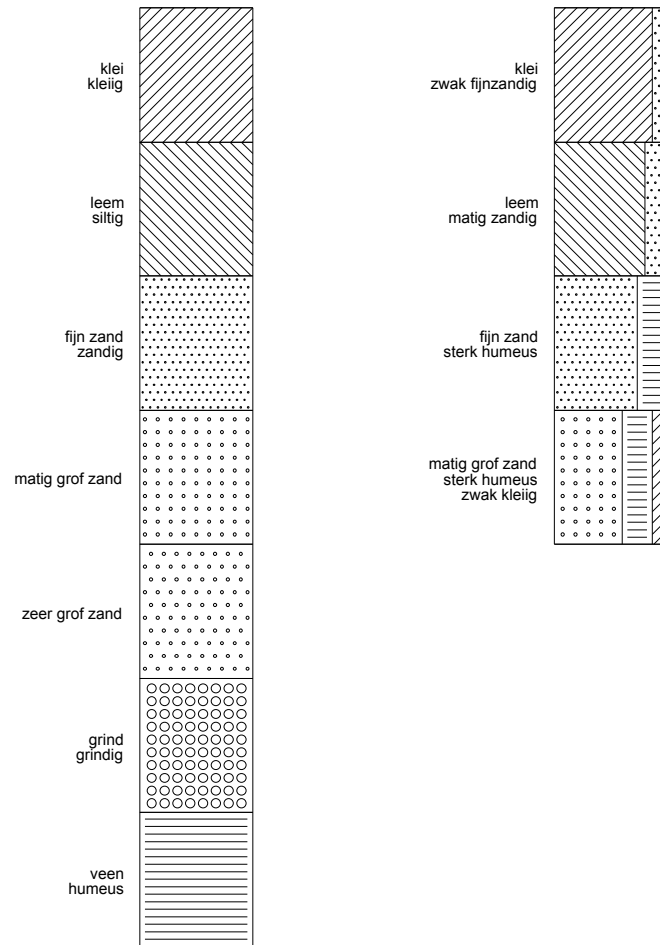

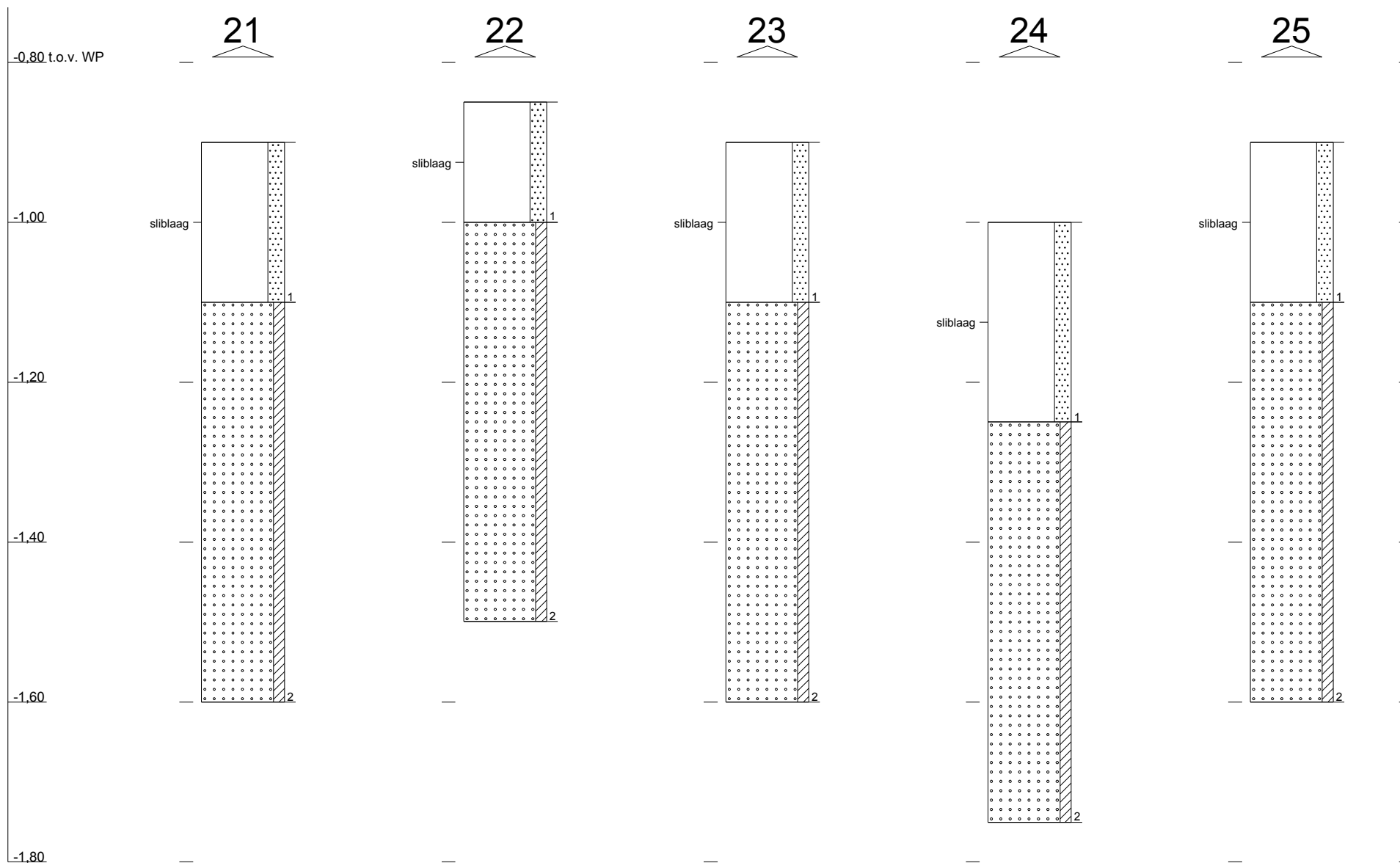

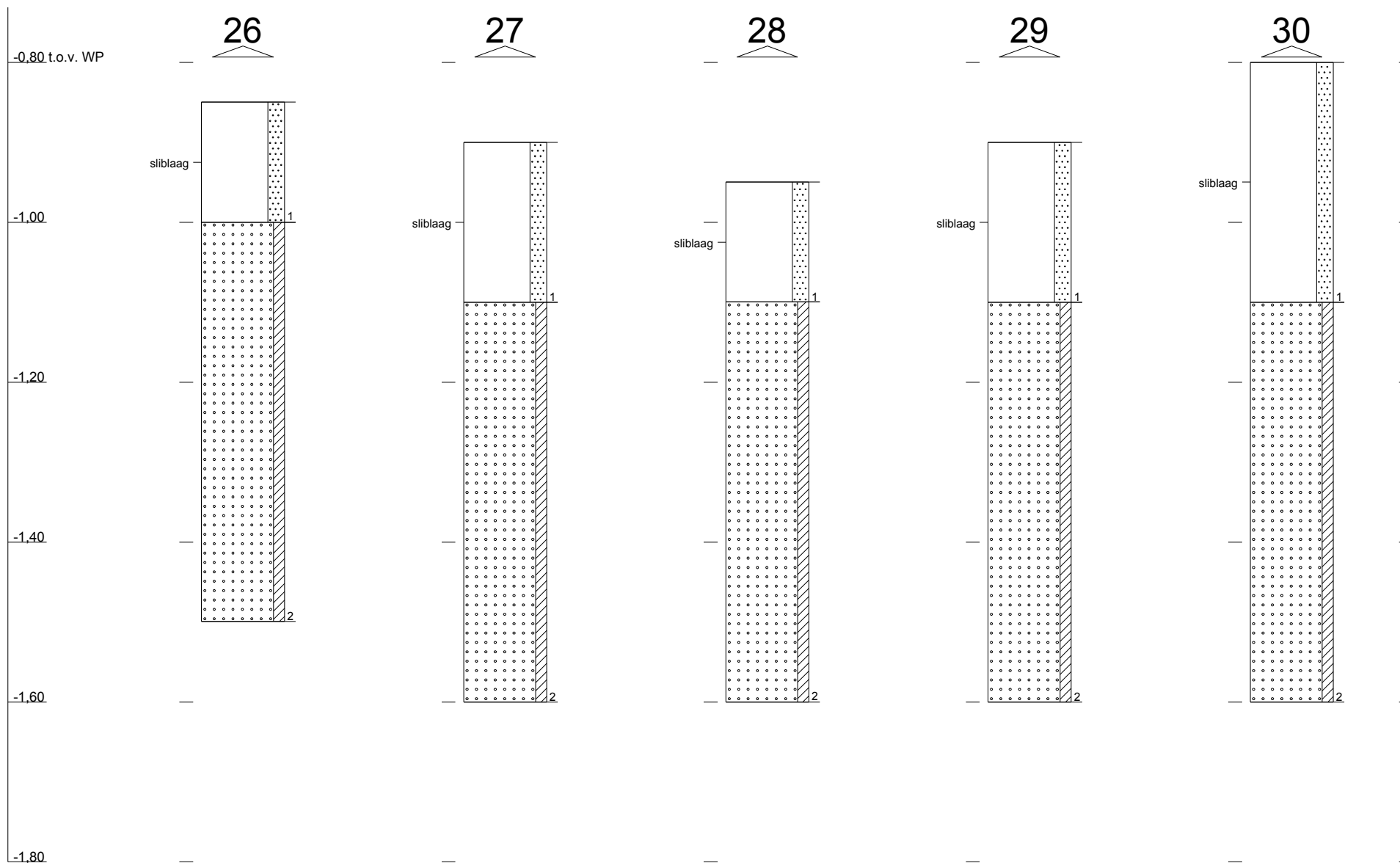

Legenda boorprofielen

Bijlage

4

Toetsingskader en toetsingswaarden

Toetsingskader

B4.1 Toetsingskader landbodern

De analyseresultaten zijn getoetst aan de toetsingswaarden uit de circulaire bodernsanering per 1 juli 2013. Dit toetsingskader bestaat uit **Achtergrondwaarden (AW)** voor grond, **Streefwaarden** voor grondwater en **Interventiewaarden** voor grond en grondwater. De **Tussenwaarden** zijn gedefinieerd als $T = \frac{1}{2}(AW + I)$ voor grond en $T = \frac{1}{2}(S + I)$ voor grondwater.

De wijze van weergave in de navolgende tabellen staat vermeld in het onderstaande overzicht.

Tabel B4.1 Overzicht toetsingskader

Concentratieniveau voor een stof	Weergave in tabellen
$\leq AW/S\text{-waarde (of } < \text{ rapportagegrens)}$	-
$> AW/S\text{-waarde} \leq T\text{-waarde}$	+
$> T\text{-waarde} \leq I\text{-waarde}$	++
$> I\text{-waarde}$	+++

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de bodern worden de toetsingswaarden voor standaardbodern omgerekend naar de toetsingswaarden voor het locatiespecifieke boderntype. Hierbij is gebruik gemaakt van de gemeten gehalten aan organische stof (humus) en lutum (kleifraction). De berekende locatiespecifieke toetsingswaarden en verdere bijzonderheden zijn weergegeven in een locatiespecifieke toetsingstabel.

De toetsingsnorm van barium voor grond is (tijdelijk) buiten werking gesteld. De reden hiervoor is dat barium van nature vaak in hoge mate in de bodern aanwezig is. In afwachting van de aanpassing van de norm voor barium is besloten om voor barium (tijdelijk) geen normen te hanteren. Het buiten werking stellen van de norm geldt niet voor situaties waar met zekerheid gesteld kan worden dat het om een antropogene bodernverontreiniging gaat. In die situaties blijft de huidige interventiewaarde gelden (920 mg/kg d.s. voor toepassingen op landboderns en 625 mg/kg d.s. voor toepassingen in oppervlaktewater).

Asbest in bodern

De toetsing van asbest is beschreven in bijlage 3 van de Circulaire bodernbescherming 2009. Er is sprake van een bodernverontreiniging met asbest, waarbij asbest aanwezig is in een gehalte boven de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. gewogen (gehalte serpentijn asbest + 10x gehalte amfibool asbest). De berekening voor de toetsing aan deze norm dient op de volgende wijze te worden uitgevoerd:

$$(10 \times \text{gehalte amfibool asbest}) + (\text{gehalte serpentijn asbest}) = < 100 \text{ mg/kg d.s.}$$

Chrysotiel (wit asbest) is serpentijn asbest, de overige asbestsoorten zijn amfibolen (met name amosiet en crocidoliet). Indien deze norm op een plaats wordt overschreden, dan is sprake van een geval van ernstige asbestverontreiniging.

Deze normering heeft de volgende consequenties:

- Wanneer de interventiewaarde wordt overschreden, zijn de voorschriften van het Arbeidsomstandighedenbesluit en het Productenbesluit asbest van toepassing (de werkzaamheden dienen onder asbestcondities (3T-condities) te worden uitgevoerd)
- Ernst (en spoedeisendheid) van een geval volgens de richtlijnen van de Wet bodembescherming kunnen worden vastgesteld

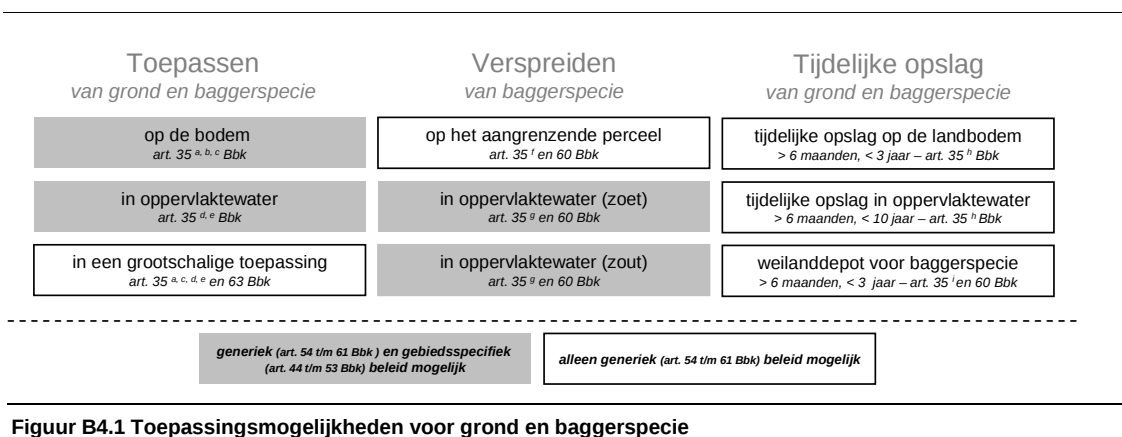
De resultaten van een verkennend asbestonderzoek worden indicatief getoetst aan de hergebruikwaarde c.q. restconcentratienorm.

Conform de aanwijzing van Bodem+ zijn de resultaten nog niet getoetst conform bijlage G onderdeel III van de Regeling bodemkwaliteit die per 1 juli 2013 in werking is getreden omdat de validatie met behulp van BoToVa nog niet uitgevoerd kan worden. Vanuit de beoogde harmonisatie kunnen beperkt verschillen optreden door aangepaste rapportagegrenzen die per 1 juli in werking treden. Een aantal rapportagegrenzen zijn iets minder streng dan voorheen. De meeste rapportagegrenzen zijn echter strenger waardoor doorgaan met de huidige toetsing geen gevolgen zal hebben voor het resultaat van de toetsing.

B4.2 Toetsingskader waterbodem

De analyseresultaten van het waterbodemonderzoek zijn getoetst aan de generieke normstelling van het Besluit bodemkwaliteit.

Het Besluit bodemkwaliteit omvat het beleidskader voor het toepassen van grond en baggerspecie. Binnen het Besluit wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende toepassingsmogelijkheden met bijbehorende toetsingskaders. Deze zijn weergegeven in figuur B4.1.

Voor de toetsingswaarden wordt verwezen naar de Regeling bodemkwaliteit van 13 december 2007, nr. DJZ2007124397 en bijbehorende wijzigingen.

De analyseresultaten zijn getoetst aan de normstelling van de toetsingskaders:

1. Toepassen op landbodem
2. Toepassen in oppervlaktewater
3. Verspreiden in zoet oppervlaktewater
4. Verspreiden op het aangrenzende perceel

De toetsing is uitgevoerd met behulp van de toetsingsmodule TBBT¹. Deze module is onder meer gebaseerd op het softwarepakket Towabo.

Waterwet

Met de inwerkingtreding van de Waterwet op 22 december 2009 behoren waterbodems juridisch gezien tot het watersysteem. Waterbodembescherming, dat voordien onder de Wet bodembescherming viel, is ondergebracht in de Waterwet. De Circulaire sanering waterbodems 2008, dat voordien onder de Wbb viel, is daarmee komen te vervallen.

Binnen de Waterwet wordt niet meer gekeken naar de voorkomende verontreinigingen en risico's *an sich*. Gekeken wordt in hoeverre stoffen in de waterbodem een knelpunt vormen voor de gebruiksfunctie van en / of de doelen die gesteld zijn voor het betreffende watersysteem - welke weer gerelateerd zijn aan de waterkwaliteit.

Per functie of doel gelden een set normen; per functie of doel, maar ook per waterkwaliteitsbeheerder is deze set verschillend. In veel situaties heeft de waterkwaliteitsbeheerder aansluiting gezocht bij normen uit de Vierde Nota Waterhuishouding. Om te kunnen bepalen of waterbodems de waterkwaliteit negatief beïnvloed, zodat de functies of doelen niet behaald kunnen worden, is een handreiking verontreinigde waterbodems opgesteld.

¹ Tauw Bodem Brede Toetsingsmodule

TTT - STI

Datum: 02 sep 2013

Lutum	3,8%		
Humus	0,7%		
Labmonster:	MM01 (0,0-0,85)		
	gAW	T	I
METALEN			
cadmium (Cd)	0,358	4,06	7,76
kobalt (Co)	5,11	34,9	64,7
koper (Cu)	20,5	59	97,5
kwik (Hg)	0,107	12,9	25,8
lood (Pb)	32,8	190	347
molybdeen (Mo)	1,5	95,8	190
nikkel (Ni)	13,8	26,6	39,4
zink (Zn)	64,4	197	331
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
PAK (10) VROM	1,5	20,8	40
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,5	20,8	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
PCB's (som 7)	0,004	0,102	0,2
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,004	0,102	0,2
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	38	519	1000

Lutum	1%		
Humus	1%		
Labmonster:	MM02 (0,06-0,5)		
	gAW	T	I
METALEN			
cadmium (Cd)	0,349	3,95	7,55
kobalt (Co)	4,27	29,2	54
koper (Cu)	19,3	55,6	91,8
kwik (Hg)	0,104	12,6	25,1
lood (Pb)	31,8	184	336
molybdeen (Mo)	1,5	95,8	190
nikkel (Ni)	12	23,1	34,3
zink (Zn)	59	181	303
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
PAK (10) VROM	1,5	20,8	40
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,5	20,8	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
PCB's (som 7)	0,004	0,102	0,2
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,004	0,102	0,2
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	38	519	1000

Lutum	34%		
Humus	1,6%		
Labmonster:	MM03 (0,5-2,0)		
	gAW	T	I
METALEN			
cadmium (Cd)	0,52	5,89	11,3
kobalt (Co)	19,2	131	243
koper (Cu)	40,7	116	193
kwik (Hg)	0,158	19,1	38
lood (Pb)	50,6	293	536
molybdeen (Mo)	1,5	95,8	190
nikkel (Ni)	44	84,9	125
zink (Zn)	155	476	797
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
PAK (10) VROM	1,5	20,8	40
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,5	20,8	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
PCB's (som 7)	0,004	0,102	0,2
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,004	0,102	0,2
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	38	519	1000

Lutum	3,3%		
Humus	0,8%		
Labmonster:	MM04 (0,4-1,5)		
	gAW	T	I
METALEN			
cadmium (Cd)	0,355	4,03	7,7
kobalt (Co)	4,87	33,3	61,7
koper (Cu)	20,2	58,1	96
kwik (Hg)	0,107	12,8	25,6
lood (Pb)	32,5	188	344
molybdeen (Mo)	1,5	95,8	190
nikkel (Ni)	13,3	25,6	38
zink (Zn)	62,9	193	323
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
PAK (10) VROM	1,5	20,8	40
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,5	20,8	40
GECHLOOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
PCB's (som 7)	0,004	0,102	0,2
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,004	0,102	0,2
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	38	519	1000

gAW: Achtergrondwaarden [mg/kg ds]
T: Tussenwaarden grond [mg/kg ds]
I: Interventiewaarden grond [mg/kg ds]

Streefwaarden grondwater en Interventiewaarden bodemsanering uit de Circulaire
Bodemsanering 2009 (Staatscourant 17 april 2009, 67)

Achtergrondwaarden uit Toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater conform
Staatscourant 2007, 247

TTT - STI

Datum: 11 sep 2013

Labmonster:	Pb 1 F(2,5-3,5)		
	So	To	Io
METALEN			
barium (Ba)	50	337	625
cadmium (Cd)	0,4	3,2	6
kobalt (Co)	20	60	100

koper (Cu)	15	45	75
kwik (Hg)	0,05	0,175	0,3
lood (Pb)	15	45	75
molybdeen (Mo)	5	152	300
nikkel (Ni)	15	45	75
zink (Zn)	65	432	800
AROMATISCHE VERBINDINGEN			
benzeen	0,2	15,1	30
ethylbenzeen	4	77	150
tolueen	7	503	1000
Xylenen (som, 0.7 factor)	0,2	35,1	70
styreen	6	153	300
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
naftaleen	0,01	35	70
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
vinylchloride	0,01	2,5	5
dichloormethaan	0,01	500	1000
1,1-dichloorethaan	7	453	900
1,2-dichloorethaan	7	203	400
1,1-dichlooretheen	0,01	5	10
1,2-Dichloorethenen (som, 0.7 factor)	0,01	10	20
Dichloorpropanen (0.7 som, 1,1+1,2+1,3)	0,8	40,4	80
trichloormethaan (chloroform)	6	203	400
1,1,1-trichloorethaan	0,01	150	300
1,1,2-trichloorethaan	0,01	65	130
trichlooretheen (tri)	24	262	500
tetrachloormethaan (tetra)	0,01	5	10
tetrachlooretheen (per)	0,01	20	40
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	50	325	600
tribroommethaan (bromoform)	-	315	630
So:	Streefwaardenwaarden grondwater [ug/l]		
To:	Tussenwaarden grondwater [ug/l]		
Io:	Interventie grondwater [ug/l]		

Streefwaarden grondwater en Interventiewaarden bodemsanering uit de Circulaire Bodemsanering 2009 (Staatscourant 17 april 2009, 67)

Achtergrondwaarden uit Toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater conform Staatscourant 2007, 247

TTT - BBK WBO op landbodem

Datum: 06 sep 2013

Lutum	10%		
Humus	2,3%		
Labmonster:	MW1 (0,0-0,25)		
	gAW	gWo	gIn
METALEN			
barium (Ba)	-	283	474
cadmium (Cd)	0,396	0,792	2,84
kobalt (Co)	8	18,7	101
koper (Cu)	24,9	33,6	118
kwik (Hg)	0,118	0,654	3,78
lood (Pb)	36,6	153	388
molybdeen (Mo)	1,5	88	190
nikkel (Ni)	20	22,3	57,1
zink (Zn)	83,4	119	429
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,5	6,8	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0046	0,0046	0,115
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	43,7	43,7	115

Lutum	1,7%		
Humus	0,9%		
Labmonster:	MW2 (015-0,8)		
	gAW	gWo	gIn
METALEN			
barium (Ba)	-	141	237
cadmium (Cd)	0,349	0,697	2,5
kobalt (Co)	4,27	9,96	54
koper (Cu)	19,3	26,1	91,8
kwik (Hg)	0,104	0,578	3,34
lood (Pb)	31,8	133	336
molybdeen (Mo)	1,5	88	190
nikkel (Ni)	12	13,4	34,3
zink (Zn)	59	84,3	303
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,5	6,8	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN			
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,004	0,004	0,1
OVERIGE STOFFEN			
minerale olie (C10-C40)	38	38	100

gAW: Achtergrondwaarden [mg/kg ds]

gWo: Klasse wonen [mg/kg ds]

gIn: Klasse industrie [mg/kg ds]

Maximale samenstellings- en emissiewaarden bouwstoffen conform de Staatscourant 2007, 247

Streefwaarden grondwater en Interventiewaarden bodemsanering uit de Circulaire

Bodemsanering 2009 (Staatscourant 17 april 2009, 67)

Toepassen van grond en baggerspecie op of in de bodem conform de Staatscourant 2007, 247 en de Staatscourant 2009, 67

Achtergrondwaarden uit Toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater conform Staatscourant 2007, 247

Toepassen van grond en baggerspecie in oppervlaktewater conform de Staatscourant 2007, 247 en de Staatscourant 2009, 67 en Staatscourant 2009, 68

Bijlage

5

Getoetste analyseresultaten grond en grondwater

Tabel B5.1 Analyseresultaten in grond (mg/kg d.s.) en toetsing

Monsteromschrijving	MM01	MM02	MM03	MM04
Diepte (m -mv)	0,0-0,85	0,06-0,5	0,5-2,0	0,4-1,5
Lutum (%)	3,8	1,0	34	3,3
Humus (%)	0,7	1,0	1,6	0,8

METALEN

barium (Ba)	36	< 20	67	< 20
cadmium (Cd)	< 0,2 -	< 0,2 -	< 0,2 -	< 0,2 -
kobalt (Co)	3,9 -	< 3 -	6,6 -	3,6 -
koper (Cu)	7,1 -	< 5 -	11 -	5,9 -
kwik (Hg) ##	< 0,05 -	< 0,05 -	0,07 -	< 0,05 -
lood (Pb)	17 -	15 -	36 -	15 -
molybdeen (Mo)	< 1,5 -	< 1,5 -	< 1,5 -	< 1,5 -
nikkel (Ni)	8,5 -	5 -	18 -	8,1 -
zink (Zn)	44 -	52 -	46 -	28 -

POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN

PAK (10) VROM #	0,83 -	0,14 -	0,082 -	0,079 -
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0,9 -	0,42 -	0,4 -	0,39 -

GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN

PCB's (som 7)	n.a. -	n.a. -	n.a. -	n.a. -
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0049 -	0,0049 -	0,0049 -	0,0049 -

OVERIGE STOFFEN

minerale olie (C10-C40)	< 35 -	< 35 -	< 35 -	< 35 -
-------------------------	--------	--------	--------	--------

#: de individuele PAK-s zijn niet toetsbaar conform de Wbb

##: getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik

n.a.: niet aantoonbaar

Tabel B5.2 Analyseresultaten grondwater (µg/l) en toetsing

Peilbuis	Pb 1	
Filterdiepte (m -mv)	2,5-3,5	
METALEN		
barium (Ba)	34	-
cadmium (Cd)	< 0,2	-
kobalt (Co)	< 2	-
koper (Cu)	< 2	-
kwik (Hg) ##	< 0,05	-
lood (Pb)	< 2	-
molybdeen (Mo)	< 2	-
nikkel (Ni)	< 3	-
zink (Zn)	< 10	-
AROMATISCHE VERBINDINGEN		
benzeen	< 0,2	-
ethylbenzeen	< 0,2	-
tolueen	< 0,2	-
Xylenen (som, 0.7 factor)	0,21	-
styreen	< 0,2	-
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN		
naftaleen	0,02	+
GECHLOOREERDE KOOLWATERSTOFFEN		
vinylchloride	< 0,2	-
dichloormethaan	< 0,2	-
1,1-dichloorethaan	< 0,2	-
1,2-dichloorethaan	< 0,2	-
1,1-dichlooretheen	< 0,1	-
1,2-Dichloorethenen (som, 0.7 factor)	0,14	-
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+1,3)	0,42	-
trichloormethaan (chloroform)	< 0,2	-
1,1,1-trichloorethaan	< 0,1	-
1,1,2-trichloorethaan	< 0,1	-
trichlooretheen (tri)	< 0,2	-
tetrachloormethaan (tetra)	< 0,1	-
tetrachl.etheen (per)	< 0,1	-
OVERIGE STOFFEN		
minerale olie (C10-C40)	< 50	-
tribroommethaan (bromofom)	< 0,2	<<
##:	getoetst aan de I-waarde voor anorganisch kwik	
n.a.:	niet aantoonbaar.	
<<:	concentratie is kleiner dan de rapportagegrens en/of T-waarde	

Bijlage

6

Towabotoetsingen

Toetsing volgens: Verspreiden in zoet oppervlaktewater (Bbk)

Towabo 4.0.400

Datum toetsing: 06-09-2013

Meetpunt: 315517 MW1 (0,0-0,25)

Datum monstername: 27-08-2013

Tijd monstername: 0:00:00

Beheerder: ONBEKEND

X-coördinaat: 0

Y-coördinaat: 0

Maaiveld t.o.v. NAP (m): 0

Compartment: Bodem/Sediment

Laag boven (cm): 0

Laag onder (cm): 0

Gebruikte standaardisatiemethode: Bbk

Gebruikte grootheid voor standaardisatie:

-als org.stofgehalte : 2,30 %

-als lutumgehalte : 10,00 %

Parameter	hoe.	eenheid	gemeten gehalte	gestand. gehalte	oordeel	melding	% oversch.
METALEN							
cadmium	dg	mg/kg	0,250	0,379	Ja		-
anorganisch kwik	dg	mg/kg <	0,050	0,044	Ja	*	-
koper	dg	mg/kg	21,000	33,780	Ja		-
nikkel	dg	mg/kg	11,000	19,250	Ja		-
lood	dg	mg/kg	37,000	50,482	Ja		0,96
zink	dg	mg/kg	130,000	218,095	Ja		55,78
cobalt	dg	mg/kg	3,700	6,938	Ja		-
molybdeen	dg	mg/kg <	1,500	1,050	Ja	*	-
PAK							
som PAK 10 (VROM)	dg	mg/kg	0,863	0,863	Ja		-
OVERIGE STOFFEN							
minerale olie GC	dg	mg/kg	380,000	1652,174	Nee		32,17
PCB							
PCB-28	dg	ug/kg <	1,000	3,043	Ja	*	102,90
PCB-52	dg	ug/kg <	1,000	3,043	Ja	*	52,17
PCB-101	dg	ug/kg	3,800	16,522	Ja		1001,45
PCB-118	dg	ug/kg	2,400	10,435	Ja		131,88
PCB-138	dg	ug/kg	5,400	23,478	Ja		486,96
PCB-153	dg	ug/kg	3,300	14,348	Ja		309,94
PCB-180	dg	ug/kg	1,700	7,391	Ja		195,65
som PCB 7	dg	ug/kg	18,000	78,261	Ja		291,30

Aantal getoetste parameters: 18

Eindoordeel: Niet verspreidbaar

Meldingen:

* Indicatief toetsresultaat

De maximale waarde bodemfunctieklasse industrie wordt voor één of meer stoffen overschreden. U dient hier rekening mee te houden

Toetsing volgens: Verspreiden in zoet oppervlaktewater (Bbk)

Towabo 4.0.400

Datum toetsing: 06-09-2013

Meetpunt: 315528 MW2 (015-0,8)

Datum monstername: 27-08-2013

Tijd monstername: 0:00:00

Beheerder: ONBEKEND

X-coördinaat: 0

Y-coördinaat: 0

Maaiveld t.o.v. NAP (m): 0

Compartment: Bodem/Sediment

Laag boven (cm): 0

Laag onder (cm): 0

Gebruikte standaardisatiemethode: Bbk

Gebruikte grootheid voor standaardisatie:

-als org.stofgehalte : 0,90 %

-als lutumgehalte : 1,70 %

Parameter	hoe.	eenheid	gemeten gehalte	gestand. gehalte	oordeel	melding	% oversch.
METALEN							
cadmium	dg	mg/kg <	0,200	0,254	Ja	*	-
anorganisch kwik	dg	mg/kg <	0,050	0,051	Ja	*	-
koper	dg	mg/kg <	5,000	7,527	Ja	*	-
nikkel	dg	mg/kg <	4,000	8,167	Ja	*	-
lood	dg	mg/kg <	10,000	11,248	Ja	*	-
zink	dg	mg/kg <	20,000	34,176	Ja	*	-
cobalt	dg	mg/kg <	3,000	7,383	Ja	*	-
molybdeen	dg	mg/kg <	1,500	1,050	Ja	*	-
PAK							
som PAK 10 (VROM)	dg	mg/kg <	0,500	0,350	Ja	*	-
OVERIGE STOFFEN							
minerale olie GC	dg	mg/kg <	35,000	122,500	Ja	*	-
PCB							
PCB-28	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	133,33
PCB-52	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	75,00
PCB-101	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	133,33
PCB-118	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	-
PCB-138	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	-
PCB-153	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	-
PCB-180	dg	ug/kg <	1,000	3,500	Ja	*	40,00
som PCB 7	dg	ug/kg <	7,000	24,500	Ja	*	22,50

Aantal getoetste parameters: 18

Eindoordeel: Verspreidbaar

Meldingen:

* Indicatief toetsresultaat

Einde uitvoerverslag

Toetsing volgens: Verspreiden op aangrenzend perceel (Bbk)

Towabo 4.0.400

Datum toetsing: 06-09-2013

Meetpunt: 315517 MW1 (0,0-0,25)

Datum monstername: 27-08-2013

Tijd monstername: 0:00:00

Beheerder: ONBEKEND

X-coördinaat: 0

Y-coördinaat: 0

Maaiveld t.o.v. NAP (m): 0

Compartment: Bodem/Sediment

Laag boven (cm): 0

Laag onder (cm): 0

Gebruikte standaardisatiemethode: PAF

Gebruikte grootheid voor standaardisatie:

-als org.stofgehalte : 2,30 %

-als lutumgehalte : 10,00 %

Parameter	hoe.	eenheid		gemeten gehalte	gestand. gehalte	oordeel	melding	% oversch.
METALEN								
cadmium	dg	mg/kg		0,250	0,379	Ja		-
cadmium	PAF	%		0,250	0,000	.		-
anorganisch kwik	PAF	%	<	0,050	0,000	.		-
koper	PAF	%		21,000	0,000	.		-
nikkel	PAF	%		11,000	0,000	.		-
lood	PAF	%		37,000	0,000	.		-
zink	PAF	%		130,000	0,000	.		-
barium	PAF	%		38,000	0,000	.		-
cobalt	PAF	%		3,700	0,000	.		-
molybdeen	PAF	%	<	1,500	0,000	.		-
PAK								
naftaleen	PAF	%	<	0,050	0,056	.		-
anthraceen	PAF	%	<	0,050	0,027	.		-
fenantreen	PAF	%	<	0,050	0,038	.		-
fluorantheen	PAF	%		0,220	0,212	.		-
benz(a)anthraceen	PAF	%		0,098	0,015	.		-
chryseen	PAF	%	<	0,050	0,002	.		-
benzo(k)fluorantheen	PAF	%	<	0,050	0,000	.		-
benzo(a)pyreen	PAF	%		0,130	0,124	.		-
benzo(ghi)peryleen	PAF	%		0,110	0,058	.		-
indenopyreen	PAF	%		0,130	0,244	.		-
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie GC	dg	mg/kg		380,000	1652,174	Ja		-
PCB								
PCB-28	PAF	%	<	0,001	0,000	.		-
PCB-52	PAF	%	<	0,001	0,000	.		-
PCB-101	PAF	%		0,004	0,000	.		-
PCB-118	PAF	%		0,002	0,000	.		-
PCB-138	PAF	%		0,005	0,000	.		-
PCB-153	PAF	%		0,003	0,000	.		-
PCB-180	PAF	%		0,002	0,000	.		-
MEERSOORTEN POTENTIEEL AANGETASTE FRACTIE (msPAF)								
msPAF metalen	PAF	%		-	0,000	Ja		-
msPAF org.verbindingen	PAF	%		-	4,597	Ja		-

Aantal parameters: 27

Eindoordeel: Verspreidbaar

Meldingen:

Er ontbreken enkele parameters in de somparameter msPAFmet

Er ontbreken enkele parameters in de somparameter msPAForg

Het gemeten gehalte voor de berekening van PAF-waarden wordt weergegeven in de eenheid mg/kg en hoedanigheid dg

Toetsing volgens: Verspreiden op aangrenzend perceel (Bbk)

Towabo 4.0.400

Datum toetsing: 06-09-2013

Meetpunt: 315528 MW2 (015-0,8)

Datum monstername: 27-08-2013

Tijd monstername: 0:00:00

Beheerder: ONBEKEND

X-coördinaat: 0

Y-coördinaat: 0

Maaiveld t.o.v. NAP (m): 0

Compartment: Bodem/Sediment

Laag boven (cm): 0

Laag onder (cm): 0

Gebruikte standaardisatiemethode: PAF

Gebruikte grootheid voor standaardisatie:

-als org.stofgehalte : 0,90 %

-als lutumgehalte : 1,70 %

Parameter	hoe.	eenheid	gemeten gehalte	gestand. gehalte	oordeel	melding	% oversch.
METALEN							
cadmium	dg	mg/kg <	0,200	0,254	Ja	*	-
cadmium	PAF	% <	0,200	0,000	.		-
anorganisch kwik	PAF	% <	0,050	0,000	.		-
koper	PAF	% <	5,000	0,000	.		-
nikkel	PAF	% <	4,000	0,000	.		-
lood	PAF	% <	10,000	0,000	.		-
zink	PAF	% <	20,000	0,000	.		-
barium	PAF	% <	20,000	0,000	.		-
cobalt	PAF	% <	3,000	0,000	.		-
molybdeen	PAF	% <	1,500	0,000	.		-
PAK							
naftaleen	PAF	% <	0,050	0,076	.		-
anthraceen	PAF	% <	0,050	0,036	.		-
fenantreen	PAF	% <	0,050	0,052	.		-
fluorantheen	PAF	% <	0,050	0,005	.		-
benz(a)anthraceen	PAF	% <	0,050	0,002	.		-
chryseen	PAF	% <	0,050	0,002	.		-
benzo(k)fluorantheen	PAF	% <	0,050	0,001	.		-
benzo(a)pyreen	PAF	% <	0,050	0,009	.		-
benzo(ghi)peryleen	PAF	% <	0,050	0,006	.		-
indenopyreen	PAF	% <	0,050	0,021	.		-
OVERIGE STOFFEN							
minerale olie GC	dg	mg/kg <	35,000	122,500	Ja	*	-
PCB							
PCB-28	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
PCB-52	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
PCB-101	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
PCB-118	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
PCB-138	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
PCB-153	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
PCB-180	PAF	% <	0,001	0,000	.		-
MEERSOORTEN POTENTIEEL AANGETASTE FRACTIE (msPAF)							
msPAF metalen	PAF	%	-	0,000	Ja		-
msPAF org.verbindingen	PAF	%	-	2,941	Ja		-

Aantal parameters: 27

Eindoordeel: Verspreidbaar

Meldingen:

* Indicatief toetsresultaat

Er ontbreken enkele parameters in de somparameter msPAFmet

Er ontbreken enkele parameters in de somparameter msPAForg

Het gemeten gehalte voor de berekening van PAF-waarden wordt weergegeven in de eenheid mg/kg en

hoedanigheid dg

Einde uitvoerverslag

Toetsing volgens: Toepassen in oppervlaktewater (Bbk)

Towabo 4.0.400

Datum toetsing: 06-09-2013

Meetpunt: 315517 MW1 (0,0-0,25)

Datum monstername: 27-08-2013

Tijd monstername: 0:00:00

Beheerder: ONBEKEND

X-coördinaat: 0

Y-coördinaat: 0

Maaiveld t.o.v. NAP (m): 0

Compartment: Bodem/Sediment

Laag boven (cm): 0

Laag onder (cm): 0

Gebruikte standaardisatiemethode: Bbk

Gebruikte grootheid voor standaardisatie:

-als org.stofgehalte : 2,30 %

-als lutumgehalte : 10,00 %

Parameter	hoe.	eenheid	gemeten gehalte	gestand. gehalte	oordeel	melding	% oversch.
METALEN							
cadmium	dg	mg/kg	0,250	0,379	<=AW		-
anorganisch kwik	dg	mg/kg <	0,050	0,044	<=AW	*	-
koper	dg	mg/kg	21,000	33,780	<=AW		-
nikkel	dg	mg/kg	11,000	19,250	<=AW		-
lood	dg	mg/kg	37,000	50,482	A		0,96
zink	dg	mg/kg	130,000	218,095	A		55,78
cobalt	dg	mg/kg	3,700	6,938	<=AW		-
molybdeen	dg	mg/kg <	1,500	1,050	<=AW	*	-
PAK							
som PAK 10 (VROM)	dg	mg/kg	0,863	0,863	<=AW		-
OVERIGE STOFFEN							
minerale olie GC	dg	mg/kg	380,000	1652,174	B		32,17
PCB							
PCB-28	dg	ug/kg <	1,000	3,043	A	*	102,90
PCB-52	dg	ug/kg <	1,000	3,043	A	*	52,17
PCB-101	dg	ug/kg	3,800	16,522	A		1001,45
PCB-118	dg	ug/kg	2,400	10,435	A		131,88
PCB-138	dg	ug/kg	5,400	23,478	A		486,96
PCB-153	dg	ug/kg	3,300	14,348	A		309,94
PCB-180	dg	ug/kg	1,700	7,391	A		195,65
som PCB 7	dg	ug/kg	18,000	78,261	A		291,30

Aantal getoetste parameters: 18

Eindoordeel: Klasse B

Meldingen:

* Indicatief toetsresultaat

De maximale waarde bodemfunctieklaas industrie wordt voor één of meer stoffen overschreden. U dient hier rekening mee te houden

Toetsing volgens: Toepassen in oppervlaktewater (Bbk)

Towabo 4.0.400

Datum toetsing: 06-09-2013

Meetpunt: 315528 MW2 (015-0,8)

Datum monstername: 27-08-2013

Tijd monstername: 0:00:00

Beheerder: ONBEKEND

X-coördinaat: 0

Y-coördinaat: 0

Maaiveld t.o.v. NAP (m): 0

Compartment: Bodem/Sediment

Laag boven (cm): 0

Laag onder (cm): 0

Gebruikte standaardisatiemethode: Bbk

Gebruikte grootheid voor standaardisatie:

-als org.stofgehalte : 0,90 %

-als lutumgehalte : 1,70 %

Parameter	hoe.	eenheid	gemeten gehalte	gestand. gehalte	oordeel	melding	% oversch.
METALEN							
cadmium	dg	mg/kg <	0,200	0,254	<=AW	*	-
anorganisch kwik	dg	mg/kg <	0,050	0,051	<=AW	*	-
koper	dg	mg/kg <	5,000	7,527	<=AW	*	-
nikkel	dg	mg/kg <	4,000	8,167	<=AW	*	-
lood	dg	mg/kg <	10,000	11,248	<=AW	*	-
zink	dg	mg/kg <	20,000	34,176	<=AW	*	-
cobalt	dg	mg/kg <	3,000	7,383	<=AW	*	-
molybdeen	dg	mg/kg <	1,500	1,050	<=AW	*	-
PAK							
som PAK 10 (VROM)	dg	mg/kg <	0,500	0,350	<=AW	*	-
OVERIGE STOFFEN							
minerale olie GC	dg	mg/kg <	35,000	122,500	<=AW	*	-
PCB							
PCB-28	dg	ug/kg <	1,000	3,500	A	*	133,33
PCB-52	dg	ug/kg <	1,000	3,500	A	*	75,00
PCB-101	dg	ug/kg <	1,000	3,500	A	*	133,33
PCB-118	dg	ug/kg <	1,000	3,500	<=AW	*	-
PCB-138	dg	ug/kg <	1,000	3,500	<=AW	*	-
PCB-153	dg	ug/kg <	1,000	3,500	<=AW	*	-
PCB-180	dg	ug/kg <	1,000	3,500	A	*	40,00
som PCB 7	dg	ug/kg <	7,000	24,500	A	*	22,50

Aantal getoetste parameters: 18

Eindoordeel: Vrij toepasbaar

Meldingen:

* Indicatief toetsresultaat

Einde uitvoerverslag

Bijlage

7

Analyserapporten

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

TAUW AMSTERDAM
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum 30.08.2013
Relatienr 35004573
Opdrachtnr. 390850
Blad 1 van 4

ANALYSERAPPORT

Opdracht 390850 Bodem / Eluaat

Opdrachtgever 35004573 TAUW AMSTERDAM
Referentie 1212138 Verkennend bodemonderzoek Polakweg 2 Rij
Opdrachtacceptatie 28.08.13
Monsternemer Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid
"Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek
verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met
Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. +31/570788118
Klantenservice

Distributeur

TAUW AMSTERDAM , David Kroon

Opdracht 390850 Bodem / Eluaat

Blad 2 van 4

Monsternr.	Monstername	Monsteromschrijving
315502	27.08.2013	MM03 (0,5-2,0)
315508	27.08.2013	MM04 (0,4-1,5)
315513	27.08.2013	1A

Eenheid	315502 MM03 (0,5-2,0)	315508 MM04 (0,4-1,5)	315513 1A
---------	--------------------------	--------------------------	--------------

Algemene monstervoorbehandeling

Voorbehandeling conform AS3000		++	++	--
Koningswater ontsluiting		++	++	--
Droge stof	%	74,6	87,0	--
IJzer (Fe ₂ O ₃)	% Ds	<5,0	<5,0	--

Klassiek Chemische Analyses

Organische stof	% Ds	1,6 ^{xj}	0,8 ^{xj}	--
Carbonaten dmv asrest	% Ds	10	4,0	--

Fracties (sedigraaf)

Fractie < 2 µm	% Ds	34	3,3	--
----------------	------	----	-----	----

Metalen

Barium (Ba)	mg/kg Ds	67	<20	--
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	--
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	6,6	3,6	--
Koper (Cu)	mg/kg Ds	11	5,9	--
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,07	<0,05	--
Lood (Pb)	mg/kg Ds	36	15	--
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	--
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	18	8,1	--
Zink (Zn)	mg/kg Ds	46	28	--

PAK

Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Chryseen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,082	0,079	--
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	--
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	0,082 ^{xj}	0,079 ^{xj}	--
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,40 ^{#j}	0,39 ^{#j}	--

Minerale olie

Koolwaterstofffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	--
-------------------------------	----------	-----	-----	----

Opdracht 390850 Bodem / Eluaat

Blad 3 van 4

Eenheid		315502 MM03 (0,5-2,0)	315508 MM04 (0,4-1,5)	315513 1A
Minerale olie				
Koolwaterstof fractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	--
Koolwaterstof fractie C12-C16	mg/kg Ds	<3,0	<3,0	--
Koolwaterstof fractie C16-C20	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	--
Koolwaterstof fractie C20-C24	mg/kg Ds	<5,0	<5,0	--
Koolwaterstof fractie C24-C28	mg/kg Ds	<5,0	<5,0	--
Koolwaterstof fractie C28-C32	mg/kg Ds	7,1	<5,0	--
Koolwaterstof fractie C32-C36	mg/kg Ds	7,6	<5,0	--
Koolwaterstof fractie C36-C40	mg/kg Ds	<5,0	<5,0	--
Polychloorbifenylen				
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	--
Som PCB (7 Ballschmiter)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	--
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 ^{#)}	0,0049 ^{#)}	--
Asbest				
Asbest (AS3000)		--	--	zie bijlage

Verklaring: "<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 27.08.13

Einde van de analyses: 30.08.13

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. +31/570788118
Klantenservice

Dit elektronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport zonder handtekening rechtsgeldig.

Distributeur

TAUW AMSTERDAM, David Kroon

Opdracht 390850 Bodem / Eluaat

Blad 4 van 4

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24
Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C36-C40 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C10-C12

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) IJzer (Fe₂O₃)

Glw. NEN-ISO 11465; cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

Protocollen AS 3000: Som PCB (7 Ballschmitter) Som PCB (7 Ballschmitter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Som PAK (VROM)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Koper (Cu) Cobalt (Co) Cadmium (Cd) Kwik (Hg) Barium (Ba) Koningswater ontsluiting
Fractie < 2 µm Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Zink (Zn) Lood (Pb) Organische stof

AS3000 asbest in bodem en materialen: Asbest (AS3000)

n) Niet geaccrediteerd

Analyseresultaten

Monster Nr.	Monster omschrijving	Drogestof gehalte (%)	Nat gewicht (g)	Droog gewicht
315513	1A	92,0	10741	9883

Zeeffractie	Zeeffractie (m/m%)	Massa fractie (g)	Onderzoc ht (%)	Chrysotiel (mg/kg ds tot.)	Amosiet (mg/kg ds tot.)	Crocidoliet (mg/kg ds tot.)	Aantal N	Asbest (mg/kg ds tot.)	95%-betrouwbaarheids- interval (mg/kg ds)		Hecht geb.
> 16 mm	0	0	100								
8 - 16 mm	2,6	257,2	100								
4 - 8 mm	4,2	414,2	100								
2 - 4 mm	4	390,9	100								
1 - 2 mm	3,6	356	23,6								
0.5 mm - 1 mm	9,9	975,1	6,1								
< 0.5 mm	75	7370,4	0,1						nvt	nvt	
Totale	99	9763,8									
Na afronding volgens norm (mg/kg) :								<1	<1	<1	

Gerapporteerde asbestgehaltenes zijn afgeronde waardes,
in de totaalgehaltenes kunnen geringe afwijkingen voorkomen.

Conclusie:

	Gemeten Gehalte (mg/kg ds)	95%-betrouwbaarheids- interval (mg/kg ds)	
		ondergrens	bovengrens
De bepalings grens is	-	-	1
Hoeveelheid hechtgebonden asbesthoudend materiaal	<1	<1	<1
Hoeveelheid niet hechtgebonden asbesthoudend materiaal	<1	<1	<1
Serpentijn asbest	<0.1	<0.1	<0.1
Amfibool asbest	<0.1	<0.1	<0.1
Totaal asbest	<1	<1	<1
Gewogen totaal asbest (serpentijn + 10 x amfibool)	<1	<1	<1

In het, met de optische lichtmicroscop, onderzochte deel van de fractie <500 µm zij geen asbestverdachte vezels gevonden.

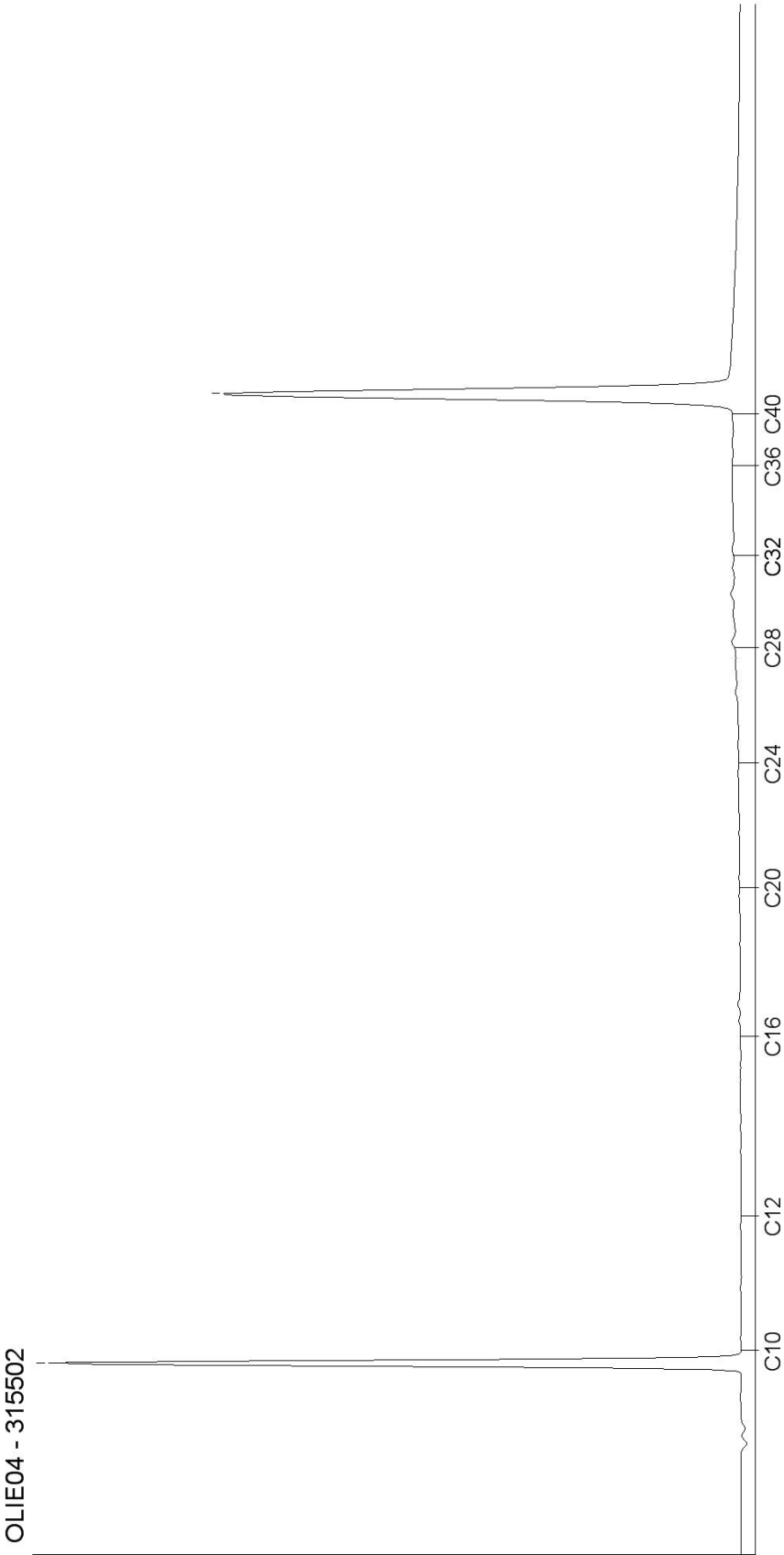
Analyse van asbest in bodem (NEN 5707:2003/C1:2006nl), onbewerkt bouw- sloop en recyclinggranulaat (NEN 5897)
Kwalitatieve analyse van asbest in materialen met polarisatiemicroscopie (NEN 5896)

AL-West B.V.

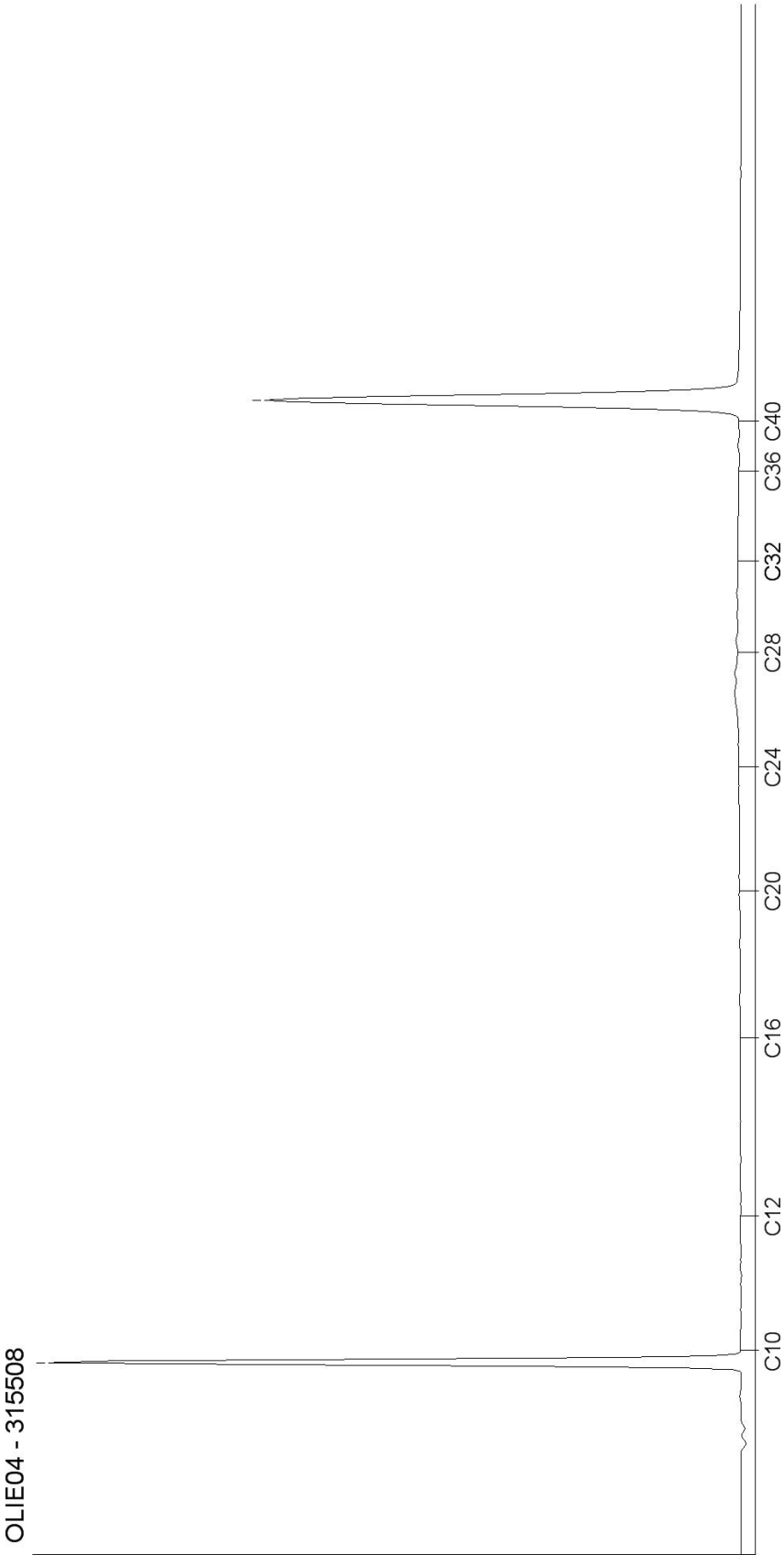
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer

Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Monsteromschrijving: MM03 (0,5-2,0)

Monsteromschrijving: MM04 (0,4-1,5)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

TAUW AMSTERDAM
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum 03.09.2013
Relatienr 35004573
Opdrachtnr. 390853
Blad 1 van 4

ANALYSERAPPORT

Opdracht 390853 Waterbodem

Opdrachtgever 35004573 TAUW AMSTERDAM
Referentie 1212138 Verkennend bodemonderzoek Polakweg 2 Rij
Opdrachtacceptatie 27.08.13
Monsternemer Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid
"Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek
verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met
Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. +31/570788118
Klantenservice

Distributeur

TAUW AMSTERDAM , David Kroon

Opdracht 390853 Waterbodem

Blad 2 van 4

Monsternr.	Monstername	Monsteromschrijving
315517	27.08.2013	MW1 (0,0-0,25)
315528	27.08.2013	MW2 (015-0,8)

Eenheid	315517	315528
	MW1 (0,0-0,25)	MW2 (015-0,8)

Algemene monstervoorbehandeling

AS3000 Waterbodem-voorbehandeling		++	++
Koningswater ontsluiting		++	++
Droge stof	%	57,9	79,4
IJzer (Fe ₂ O ₃)	% Ds	<5,0	<5,0

Klassiek Chemische Analyses

Organische stof	% Ds	2,3 ^{xj}	0,9 ^{xj}
Gloeirest AS3000	% Ds	97	99
Carbonaten dmv asrest	% Ds	7,7	6,3

Fracties (sedigraaf)

Fractie < 2 µm	% Ds	10	1,7
Fractie < 16 µm	% Ds	14	2,4

Metalen

Barium (Ba)	mg/kg Ds	38	<20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,25	<0,20
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	3,7	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	21	<5,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	37	<10
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	11	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	130	<20

PAK

Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,098	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,11	<0,050
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,13	<0,050
Chryseen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,22	<0,050
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,13	<0,050
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,86 ^{#j}	0,35 ^{#j}

Opdracht 390853 Waterbodem

Blad 3 van 4

	Eenheid	315517 MW1 (0,0-0,25)	315528 MW2 (015-0,8)
Minerale olie			
Koolwaterstof fractie C10-C40	mg/kg Ds	380	<35
Koolwaterstof fractie C10-C12	mg/kg Ds	<3,0	<3,0
Koolwaterstof fractie C12-C16	mg/kg Ds	11	<3,0
Koolwaterstof fractie C16-C20	mg/kg Ds	33	<4,0
Koolwaterstof fractie C20-C24	mg/kg Ds	66	<5,0
Koolwaterstof fractie C24-C28	mg/kg Ds	100	<5,0
Koolwaterstof fractie C28-C32	mg/kg Ds	90	<5,0
Koolwaterstof fractie C32-C36	mg/kg Ds	59	<5,0
Koolwaterstof fractie C36-C40	mg/kg Ds	22	<5,0
Polychloorbifenylen			
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	0,0038	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	0,0024	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	0,0054	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	0,0033	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	0,0017	<0,0010
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,018 ^{#)}	0,0049 ^{#)}

Verklaring: "<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 27.08.13

Einde van de analyses: 03.09.13

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

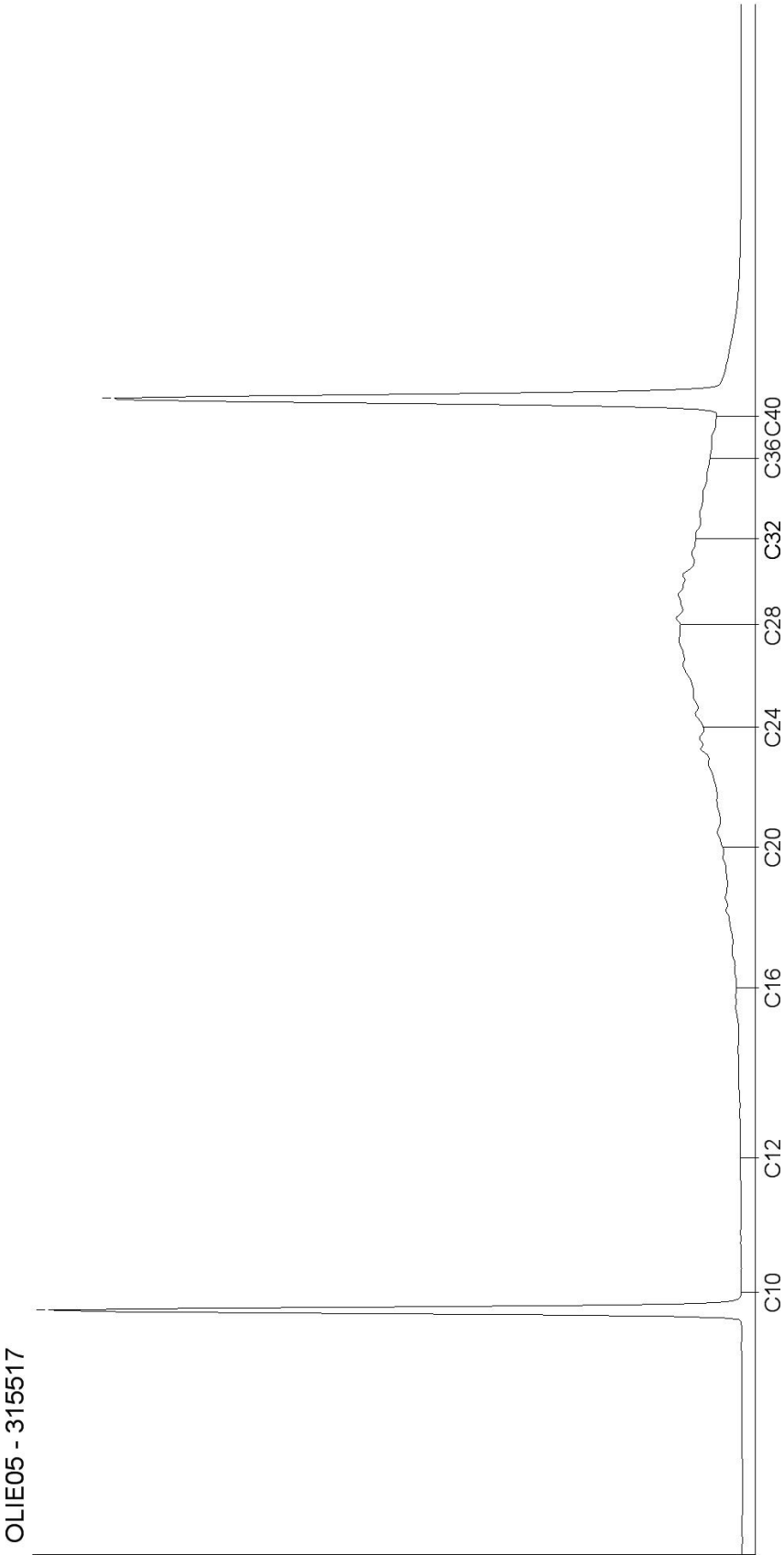
AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. +31/570788118
Klantenservice

Dit elektronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport zonder handtekening rechtsgeldig.

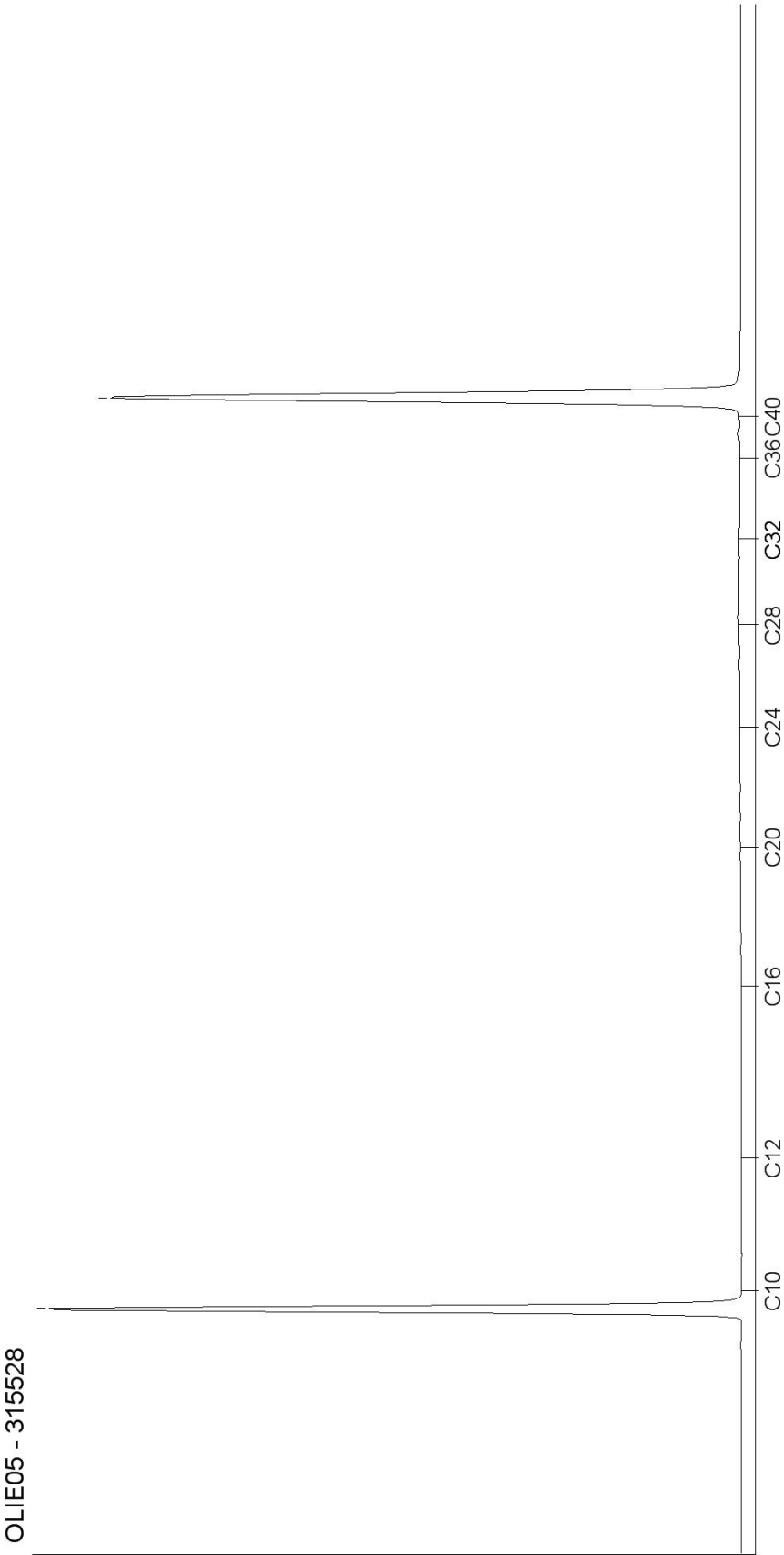
Distributeur

TAUW AMSTERDAM , David Kroon

Monsteromschrijving: MW1 (0,0-0,25)

Monsteromschrijving: MW2 (015-0,8)

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

TAUW AMSTERDAM
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum 11.09.2013
Relatienr 35004573
Opdrachtnr. 392536
Blad 1 van 4

ANALYSERAPPORT

Opdracht 392536 Water

Opdrachtgever 35004573 TAUW AMSTERDAM
Referentie 1212138 Verkennend bodemonderzoek Polakweg 2 Rij
Opdrachtacceptatie 06.09.13
Monsternemer Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid
"Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek
verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met
Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. +31/570788118
Klantenservice

Distributeur

TAUW AMSTERDAM , David Kroon

Opdracht 392536 Water

Blad 2 van 4

Monsternr.	Monsteromschrijving	Monstername	Monsternamepunt
325928	Pb 1 F(2,5-3,5)	05.09.2013	

Eenheid **325928**
Pb 1 F(2,5-3,5)

Metalen

Barium (Ba)	µg/l	34
Cadmium (Cd)	µg/l	<0,20
Cobalt (Co)	µg/l	<2,0
Koper (Cu)	µg/l	<2,0
Kwik (Hg)	µg/l	<0,05
Lood (Pb)	µg/l	<2,0
Molybdeen (Mo)	µg/l	<2,0
Nikkel (Ni)	µg/l	<3,0
Zink (Zn)	µg/l	<10

Aromaten

Benzeen	µg/l	<0,20
Tolueen	µg/l	<0,20
Ethylbenzeen	µg/l	<0,20
<i>m,p</i> -Xyleen	µg/l	<0,20
<i>ortho</i> -Xyleen	µg/l	<0,10
Som Xylenen (Factor 0,7)	µg/l	0,21^{#)}
Naftaleen	µg/l	0,020
Styreen	µg/l	<0,20

Chloorhoudende koolwaterstoffen

Dichloormethaan	µg/l	<0,20
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,20
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,10
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,20
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,20
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,10
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,10
Vinylchloride	µg/l	<0,20
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,10
<i>Cis</i> -1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10
<i>trans</i> -1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10
Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)	µg/l	0,14^{#)}
Som Dichlooretheen (Factor 0,7)	µg/l	0,21^{#)}

Opdracht 392536 Water

Blad 3 van 4

Eenheid **325928**
Pb 1 F(2,5-3,5)

Chloorhoudende koolwaterstoffen

Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,20
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,10
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20
Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)	µg/l	0,42^{#)}

Minerale olie

Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50
Koolwaterstoffractie C10-C12	µg/l	<10
Koolwaterstoffractie C12-C16	µg/l	<10
Koolwaterstoffractie C16-C20	µg/l	<5,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	µg/l	<5,0
Koolwaterstoffractie C24-C28	µg/l	<5,0
Koolwaterstoffractie C28-C32	µg/l	<5,0
Koolwaterstoffractie C32-C36	µg/l	<5,0
Koolwaterstoffractie C36-C40	µg/l	<5,0

Broomhoudende koolwaterstoffen

Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,20
-----------------------------	------	-------

Verklaring: "<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.

Begin van de analyses: 06.09.13

Einde van de analyses: 11.09.13

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. +31/570788118
Klantenservice

Dit elektronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport zonder handtekening rechtsgeldig.

Distributeur

TAUW AMSTERDAM , David Kroon

Opdracht 392536 Water

Blad 4 van 4

Toegepaste methoden

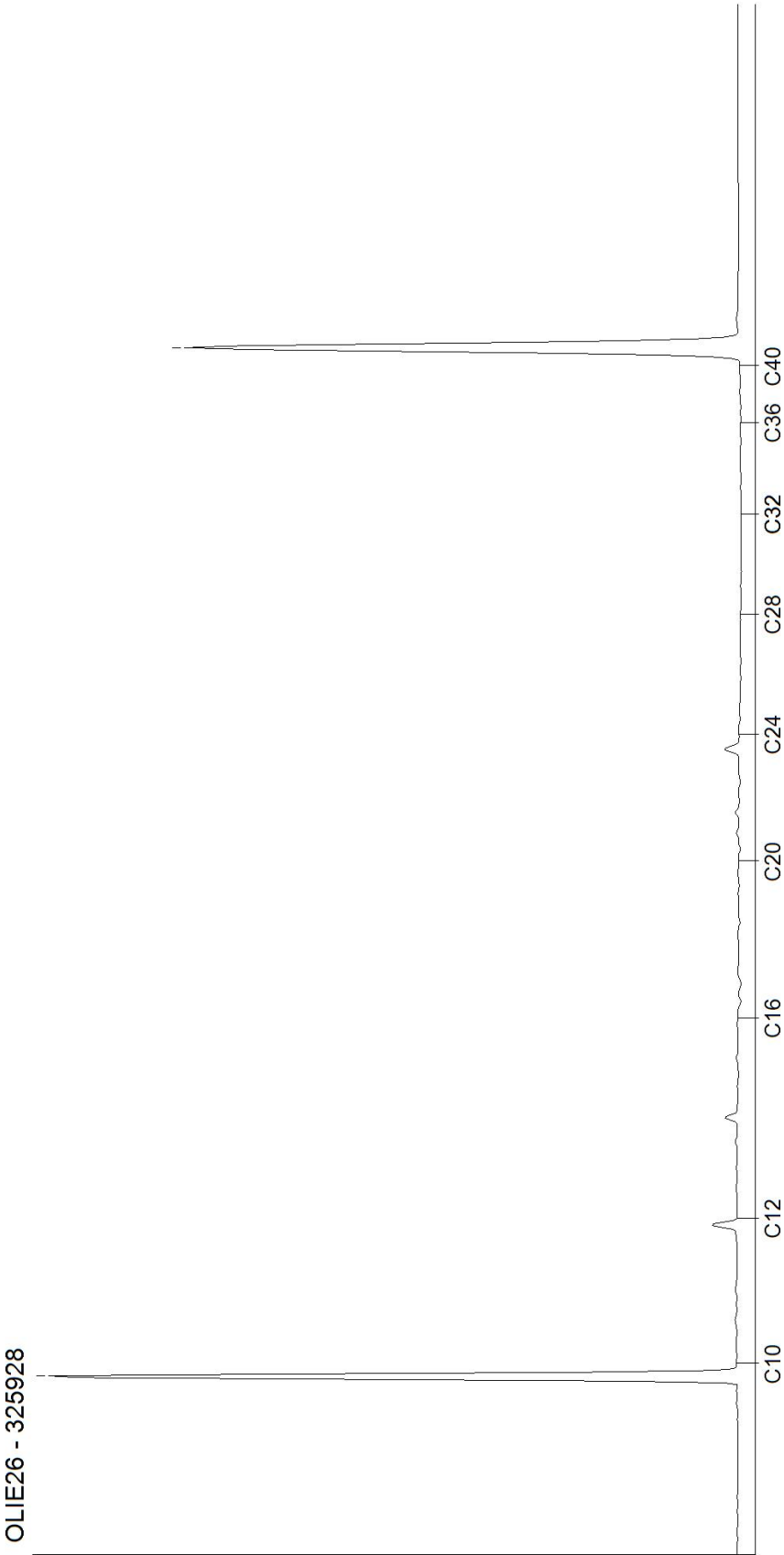
Protocollen AS 3100: Koolwaterstof fractie C10-C40 Ethylbenzeen 1,1,2-Trichloorethaan Styreen 1,1,1-Trichloorethaan Naftaleen
Dichloormethaan 1,2-Dichloorethaan Tribroommethaan (bromofom) Tetrachlooretheen (Per) Trichlooretheen (Tri)
Benzeen Trichloormethaan (Chloroform) Tetrachloormethaan (Tetra) Tolueen 1,1-Dichloorethaan Vinylchloride

Protocollen AS 3100: n) Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) Koolwaterstof fractie C36-C40 Koolwaterstof fractie C10-C12
Koolwaterstof fractie C12-C16 Koolwaterstof fractie C16-C20 Koolwaterstof fractie C20-C24
Koolwaterstof fractie C24-C28 Koolwaterstof fractie C32-C36 Koolwaterstof fractie C28-C32

Protocollen AS 3100: Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) Som Dichlooretheen (Factor 0,7) Som Xylenen (Factor 0,7) Zink (Zn) Kwik (Hg)
Nikkel (Ni) Molybdeen (Mo) Koper (Cu) Cobalt (Co) Cadmium (Cd) Barium (Ba) Lood (Pb)

n) Niet geaccrediteerd

Monsteromschrijving: Pb 1 F(2,5-3,5)

Bijlage

8

Foto's onderzoekslocatie

Foto 1: Overzicht te dempen watergang

Foto 2: Zuidwestzijde locatie

Foto 3: Zuidoostzijde locatie

Foto 4: Noordzijde locatie

<<Start enclosure text>>

Bijlage 3: Quick scan ecologie Polakweg 2 te Rijswijk, Els&Linde, oktober 2013

Quick scan ecologie Polakweg 2 te Rijswijk

Quick scan ecologie Polakweg 2 te Rijswijk

Auteur T. ursinus

Opdrachtgever McDonalds Nederland
Projectnummer 12.131 - definitief
Ingen oktober 2012

foto omslag Bedrijfspand

Els & Linde B.V.
Dr. A.R. Holplein 1
4031 MB Ingen
tel: 0344 - 642517
fax: 0344 - 600832
mob: 06 - 27564247
e-mail: vanderlinden@elsenlinde.nl

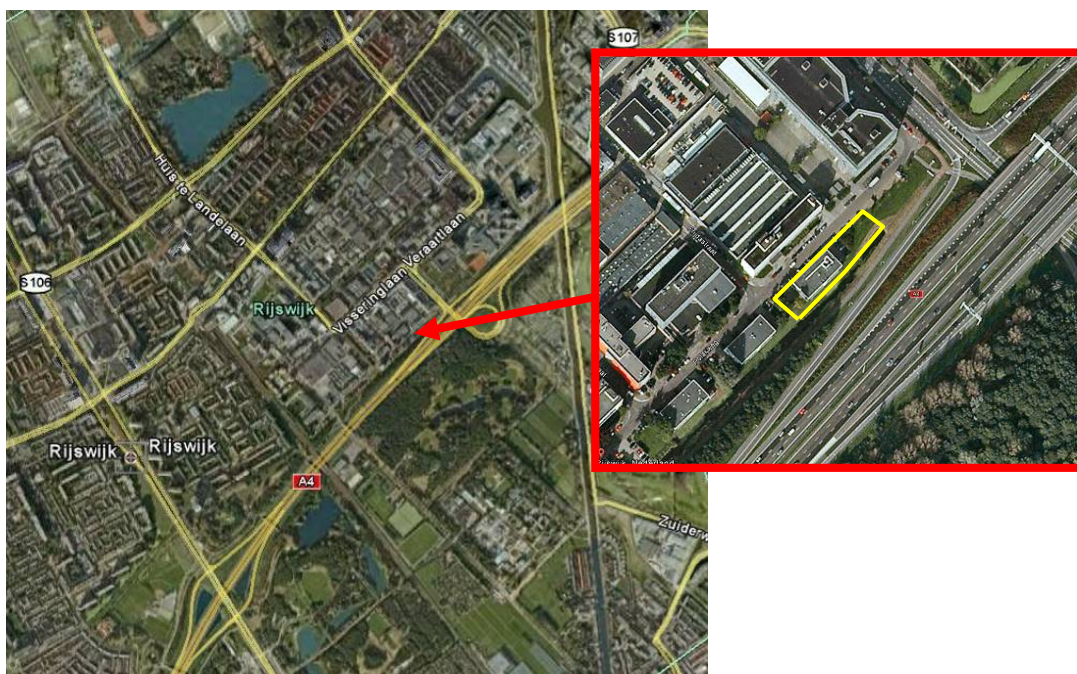
Inhoud

Inleiding	4
Beschrijving	5
Waarnemingen en analyse	8
Conclusie en advies	11
Literatuur	12

Inleiding

Voor het bedrijfspand aan de Polakweg 2 te Rijswijk worden ruimtelijke plannen voorbereidt. De omzet is om het bedrijfspand te slopen om ruimte te maken voor de bouw van een McDonalds. Voor het kunnen realiseren van de geplande ontwikkelingen, wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van die procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde planten en dieren. Het onderzoek is noodzakelijk in het kader van een ruimtelijke procedure voor wijziging van de huidige bestemming. In het kader van de Flora- en Faunawet moet geïnventariseerd worden of er sprake is van beschermde soorten die schade ondervinden van het voornemen. Voor deze soorten is een ontheffing ex artikel 75 noodzakelijk als de soorten schade ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

Voor het schatten van de kans op de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten is op 15 oktober 2012 een bezoek gebracht aan het plangebied. Ter plekke is door een ecooloog een beoordeling gemaakt of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn en of deze schade ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

Globale ligging van het plangebied.

Beschrijving

De planlocatie aan de Polakweg 2 te Rijswijk, ligt juist ten noorden van de rijks-
weg A4 en binnen een bedrijventerrein. Aan de overzijde van de rijks-
weg A4 ligt het Elsenburgerbos. Het Elsenburgerbos is een belangrijk recreatiegebied voor
Rijswijk.

Op circa 1,1 kilometer afstand van de planlocatie, ligt het gebied wat is aange-
wezen als Ecologische Hoofdstructuur. Op circa 6,3 kilometer afstand ligt het
Nationaal Landschap Groene Hart. Op grotere afstand - zo'n 7,0 en 7,7 kilome-
ter - liggen de Natura 2000 gebieden Westduinpark & Wapendal en Solleveld &
Kapittelduinen.

- **Ecologische Hoofdstructuur (EHS)**

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar wor-
den verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden
verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van
al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofd-
structuur (EHS) van Nederland.

- **Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen**

Het tussen Den Haag en Ter Heijde gelegen Solleveld wijkt af van de meeste an-
dere Zuid-Hollandse duingebieden doordat het voor het overgrote deel bestaat
uit 'oude duinen'. Bijzonder in deze ontkalkte duinen zijn enkele heideterrein-
tjes, die evenals andere landschapselementen herinneren aan het historische,
agrarische gebruik. Het gebied is niet heel reliëfrijk en bestaat uit duinen,
duinbossen, graslanden, duinheiden, struwelen, ruigten en plassen. Aan de bin-
nenduinrand liggen een aantal oude landgoedbossen met een rijke stinze flora.
Ten noorden van de oude monding van de Maas liggen de Kapittelduinen. Dit
gebied bestaat uit de ten oosten van het strand gelegen duinen, vochtige duin-
valleien, duinplassen, duin- en landgoedbossen, graslanden, struwelen, ruigten
en een aantal dijktrajecten. Het gebied ligt op de overgang van kust naar rivie-
reng gebied en meer landinwaarts worden de rivierinvloeden steeds duidelijker
zichtbaar in de vegetatie. In het Staelduinse Bos liggen diverse bunkers.

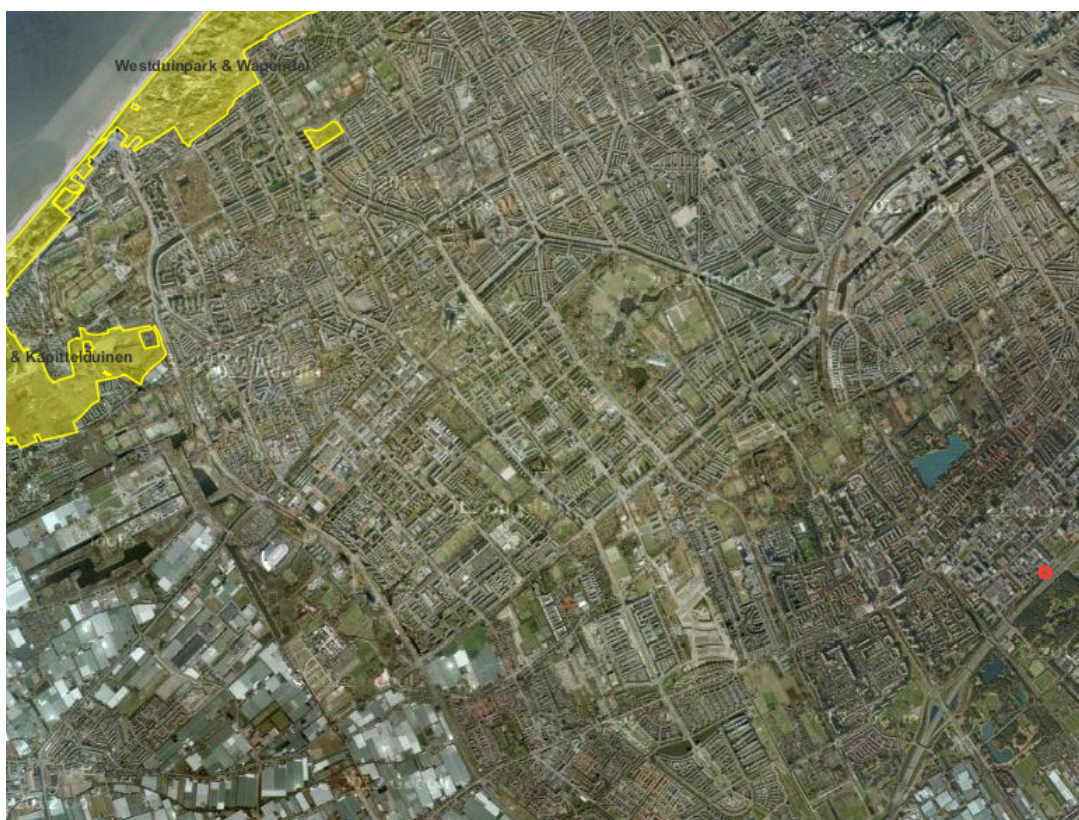
- **Natura 2000 gebied Westduinpark & Wapendal**

Het Westduinpark is een park aan de rand van Den Haag. Het is een breed, gevarieerd en kalkrijk duingebied met kenmerkende habitats van de Hollandse duin- en kuststreek. Er is een breed scala aan vegetatietypen van jonge en oude, droge duinen, met ruigten, graslanden en struwelen en binnenduimbos aanwezig, met karakteristieke flora. Het veel kleinere, tussen de bebouwing van Den Haag gelegen Wapendal bestaat uit een oud duin met struikheivegetatie.

Aantasting door de geplande ontwikkelingen zal - gezien de locatie, aard en omvang van de geplande ontwikkelingen - geen negatieve impact hebben op zowel de Ecologische Hoofdstructuur als op de Natura 2000 gebieden.

Ligging van de planlocatie ten opzichte van de Ecologische Hoofdstuctuur.

Ligging van de planlocatie ten opzichte van de Natura 2000 gebieden.

Waarnemingen en analyse

Tijdens het veldbezoek van 15 oktober 2012 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen of andere aanwijzingen van dieren en op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en het habitat beoordeeld of er leefgebieden aanwezig kunnen zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureau-studie uitgevoerd naar onder andere de verspreiding van potentieel aanwezige planten en dieren.

■ **Vegetatie**

De planlocatie is grotendeels verhard en bebouwd. Door het intensieve gebruik van het terrein, is de tredvegetatie niet of nauwelijks ontwikkeld. Ten westen van het bedrijfspand is een smalle groenstrook aanwezig. Hier groeien enkele zeer algemene planten en cultivars. De ondergrond is begroeid met klimop, die in de loop der tijd is gaan woekeren. Tevens zijn in de groenstrook enkele bomen aangeplant. Ten zuiden van het bedrijfspand is een smalle grasstrook aanwezig. De grasstrook grenst aan de oever van een brede watergang. De oever is hier voornamelijk begroeid met grassen en algemeen voorkomende kruiden.

■ **Zoogdieren**

Binnen een stedelijke omgeving zijn vleermuizen de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Het bedrijfspand is daarom nauwkeurig onderzocht op potentieel geschikte invliegopeningen voor vleermuizen. Tijdens het ecologisch onderzoek zijn geen geschikte invliegopeningen of anderszins sporen van vleermuizen gevonden.

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. Om die reden zijn de bomen direct ten westen van de bebouwing onderzocht op aanwezige holen en spleten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden.

■ **Vogels**

Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor vogels met een vaste verblijfplaats in het bedrijfspand. Gezocht is naar potentieel geschikte nestplekken voor onder andere de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*). Deze zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet gevonden.

■ **Herpetofauna en vissen**

Grenzend aan de planlocatie loopt een brede watergang. De gemiddelde zichtdiepte is uiterst gering. In gunstige gevallen slechts 40 centimeter. Tijdens het ecologisch onderzoek was de zichtdiepte slechts 10 centimeter. Zonlicht kan

hierdoor nauwelijks in het water doordringen waardoor onderwaterplanten en drijfbladplanten zich moeilijk kunnen ontwikkelen.

Soorten als brasem (*Abramis brama*), snoekbaars (*Stizostedion lucioperca*) en pos (*Gymnocephalus cernuus*) kunnen in de watergang voorkomen. Tevens kunnen soorten als bruine kikker (*Rana temporaria*) en de bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*) in de watergang voorkomen. Bij werkzaamheden aan de slootoever dient conform de gedragscode van de Flora- en Faunawet voor waterschappen te worden gehandeld. Dit houdt onder meer in dat de werkzaamheden na de voorplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen, amfibieën en reptielen dienen te worden uitgevoerd, om verstoring van aanwezige soorten in de watergang c.q. op de oever te voorkomen. De geschikte uitvoeringsperiode loopt van 15 juli tot en met 1 november.

Tredvegetatie is niet of nauwelijks ontwikkeld.

Smalle groenstrook direct ten westen van het bedrijfspand.

Watergang direct ten zuiden van het bedrijfspand.

Conclusie en advies

Voor het bedrijfspand aan de Polakweg 2 te Rijswijk worden ruimtelijke plannen voorbereidt. De omzet is om het bedrijfspand te slopen om ruimte te maken voor de bouw van een McDonalds. Voor het kunnen realiseren van de geplande ontwikkelingen, wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van die procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde planten en dieren.

Voor het schatten van de kans op de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten is op 15 oktober 2012 een bezoek gebracht aan het plangebied. De planlocatie is onderzocht op het voorkomen van aanwezige beschermde soorten. Uit de resultaten van het ecologisch onderzoek is gebleken dat op de planlocatie geen beschermde planten- en diersoorten voorkomen.

Grenzend aan de planlocatie loopt een brede watergang. Bij werkzaamheden aan de slootoever dient conform de gedragscode van de Flora- en Faunawet voor waterschappen te worden gehandeld. Dit houdt onder meer in dat de werkzaamheden na de voorplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen, amfibieën en reptielen dienen te worden uitgevoerd, om verstoring van aanwezige soorten in de watergang c.q. op de oever te voorkomen. De geschikte periode loopt van 15 juli tot en met 1 november.

Aantasting door de geplande ontwikkelingen zal - gezien de locatie, aard en omvang van de geplande ontwikkelingen - geen negatieve impact hebben op zowel de Ecologische Hoofdstructuur als op de Natura 2000 gebieden Solleveld & Kapittelduinen en Westduinpark & Wapendal.

Voor de geplande ontwikkelingen is daarom geen ontheffing ex artikel 75 Flora- en Faunawet noodzakelijk. Er is evenmin een verklaring van geen bedenkingen nodig.

Literatuur

- www.minlnv.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 4: Externe veiligheid McDonald's Polakweg Rijswijk, AVIV, januari 2013/maart 2014

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Externe veiligheid McDonald's Polakweg Rijswijk

Project : 122356
Datum : 31 januari 2013
Auteur : B.S. van Holten
 ir. G.A.M. Golbach

Opdrachtgever:
McDonald's Nederland B.V.
t.a.v. E. Abbenhues
Postbus 22753
1100 DG Amsterdam

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Normstelling externe veiligheid transport	3
2.1. Risicobenadering.....	3
2.2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen	4
2.2.1. Plaatsgebonden risico	4
2.2.2. Groepsrisico.....	6
2.2.3. Ontwikkelingen in het beleid.....	8
3. Uitgangspunten risicoberekening.....	10
3.1. Plangebied	10
3.2. RBM II	10
3.3. Wegtraject	11
3.4. Transportintensiteit.....	11
3.5. Bebouwing.....	11
4. Resultaten risicoberekening.....	12
4.1. Plaatsgebonden risico	12
4.2. Groepsrisico	12
5. Conclusie	15
Referenties	16
Bijlage 1. RBM II versie 2.2	17

1. Inleiding

McDonald's Nederland heeft het voornemen een nieuwe vestiging te openen in een bestaand bedrijfsgebouw aan de Polakweg in Rijswijk. Hiervoor is een ruimtelijke onderbouwing nodig voor een Wabo-afwijkinsprocedure. Omdat de planlocatie binnen het invloedsgebied ligt van de A4, die deel uitmaakt van het Basisnet, dient rekening gehouden te worden met de externe veiligheid. Voor een goede ruimtelijke onderbouwing is inzicht nodig in de externe veiligheidsrisico's veroorzaakt door het transport van gevaarlijke stoffen over deze weg.

In hoofdstuk 2 wordt de normstelling externe veiligheid voor transportroutes samengevat. In hoofdstuk 3 worden de uitgangspunten van de risicoberekening beschreven. Hoofdstuk 4 bevat het resultaat van de risicoberekening. Hoofdstuk 5 bevat de conclusie.

2. Normstelling externe veiligheid transport

2.1. Risicobenadering

Het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving wordt gevat onder het begrip externe veiligheid. Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het binnenwater is een risiconormering vastgesteld [1].

Een combinatie van verschillende aspecten is bepalend voor het risiconiveau voor specifieke trajecten van transportroutes:

- de omvang van de vervoersstroom, die mede bepalend is voor de kans op ongevallen met effecten op de omgeving;
- de veiligheid van de transportroute, die eveneens bepalend is voor de kans op ongevallen;
- de soort gevaarlijke stoffen, die bepalend is voor de effecten op de omgeving;
- het aantal mensen langs de route, dat bepalend is voor het mogelijk aantal doden.

De risicobenadering externe veiligheid kent twee begrippen om het risiconiveau voor activiteiten met gevaarlijke stoffen in relatie tot de omgeving aan te geven. Deze begrippen zijn het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een transportroute bevindt, overlijdt door een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen op die route. Plaatsen met een gelijk risico kunnen door zogenaamde risicocontouren op een kaart worden weergegeven. Het PR leent zich daarmee goed voor het vaststellen van een veiligheidszone tussen een route en kwetsbare bestemmingen, zoals woonwijken. Het GR geeft aan wat de kans is op een ongeval met tien of meer dodelijke slachtoffers in de omgeving van de beschouwde activiteit. Het aantal personen dat in de omgeving van de route verblijft, bepaalt daardoor mede de hoogte van het GR. Het GR wordt weergegeven in een zogenaamde fN-curve, op de verticale as staat de cumulatieve kans per jaar f op een ongeval met N of meer slachtoffers en op de horizontale as het aantal slachtoffers. Het GR wordt bijvoorbeeld gebruikt om vast te stellen of de woningdichtheid in een bepaald gebied nog kan worden vergroot.

Beide begrippen vullen elkaar aan: ze maken het mogelijk om vanuit verschillende invalshoeken situaties op risico te beoordelen. Met het PR wordt de aan te houden afstand geëvalueerd tussen de activiteit en kwetsbare functies, zoals woonbebouwing, in de omgeving. Met het GR wordt geëvalueerd of gegeven deze afstand tussen de activiteit en kwetsbare functies er als gevolg van een ongeval een groot aantal slachtoffers kan vallen, doordat er een grote groep personen blootgesteld wordt.

2.2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen

2.2.1. Plaatsgebonden risico

In het kader van de risicobenadering moet de vraag worden beantwoord of er sprake is van een relatief hoog risico voor de individuele burger. Afhankelijk van de omvang van de vervoersstromen en de specifieke gevaren voor de omgeving, kan een zekere scheiding tussen transportroutes en werk- en woongebieden gewenst zijn. Bij deze vraagstelling worden de risiconormen gehanteerd, die door de rijksoverheid zijn vastgesteld [1]. In de volgende tabel wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico op de verschillende situaties van toepassing zijn.

Situatie		Vervoersbesluit	Omgevingsbesluit
Bestaand		Grenswaarde PR 10^{-5} Streven naar PR 10^{-6}	Grenswaarde PR 10^{-5} Streven naar PR 10^{-6}
Nieuw	Kwetsbare objecten	Grenswaarde PR 10^{-6}	Grenswaarde PR 10^{-6}
	Beperkt kwetsbare objecten	Richtwaarde PR 10^{-6}	Richtwaarde PR 10^{-6}

Voor nieuwe situaties (een nieuwe route, een significante verandering in de transportstroom, nieuwe kwetsbare bestemmingen) geldt de PR-norm als grenswaarde. Voor bijzondere situaties wordt de mogelijkheid open gehouden om op basis van een integrale belangenafweging van deze grenswaarde af te wijken. De beslissing van het bevoegd gezag om af te wijken dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de betrokken ministeries. Voor bestaande situaties met een PR hoger dan 10^{-6} wordt er naar gestreefd om aan de grens van kwetsbare bestemmingen het PR te verlagen tot het gestelde normniveau. Voor dergelijke situaties geldt het stand-still beginsel voor nieuwe ontwikkelingen. Veelal is sprake van een gegroeide situatie en is het niet altijd mogelijk om aan de norm voor nieuwe situaties te voldoen. Mogelijkheden om hogere risico's te reduceren kunnen zich bijvoorbeeld voordoen bij infrastructurele aanpassingen, die om andere redenen worden voorzien. Er wordt niet een op zichzelf staand saneringsbeleid gevoerd. Voor bestaande situaties is eerst van dringende sanering sprake indien kwetsbare bestemmingen binnen een gebied liggen met een PR hoger dan 10^{-5} .

In de circulaire is een (niet limitatieve) lijst van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (respectievelijk categorie I en II) opgenomen:

I Kwetsbaar object:

- woningen, niet zijnde woningen als bedoeld in categorie II onder a;
- gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, zoals:
 - Ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
 - Scholen;
 - Gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
- gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, zoals:

- 1°. Kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m² per object;
- 2°. Complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² per object, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- d. kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen;

II Beperkt kwetsbaar object:

- a. 1°. Verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare;
- 2°. Dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- 3°. Lintbebouwing, voor zover deze loodrecht of nagenoeg loodrecht is gelegen op de contouren van het plaatsgebonden risico van een route of tracé;
- b. kantoorgebouwen, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- c. hotels en restaurants, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- d. winkels, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- e. sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
- f. sport- en kampeerterreinen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover zij niet in categorie I onder d vallen;
- g. bedrijfsgebouwen, voor zover zij niet in categorie I onder c vallen;
- h. objecten die met de onder a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voor zover die objecten geen kwetsbare objecten zijn, en
- i. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voor zover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval;
- j. objecten, zoals wegrestaurants over of naast een weg en passagiersstations, die een functionele binding hebben met de risico opleverende activiteit.

III Objecten kwetsbaar, noch beperkt kwetsbaar:

Inrichtingen en de daarbij behorende objecten in de zin van de Wet milieubeheer waarin gevaarlijke stoffen in voor de externe veiligheid niet te verwaarlozen hoeveelheden aanwezig zijn of kunnen zijn. Het gaat daarbij in ieder geval om:

- a. een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is;
- b. een inrichting die bestemd is voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten;
- c. een door de minister van VROM bij regeling aangewezen spoorwegemplacement dat wordt gebruikt voor het rangeren van wagons met gevaarlijke stoffen;
- d. andere door de minister van VROM bij regeling aangewezen categorieën van inrichtingen dan inrichtingen als bedoeld onder a tot en met c, waarvan het

- plaatsgebonden risico hoger is of kan zijn dan 10^{-6} , niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de Wet milieubeheer;
- e. een LPG-tankstation als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van het Besluit LPG-tankstations milieubeheer;
 - f. een inrichting waar gevaarlijke stoffen, gevaarlijke afvalstoffen of bestrijdingsmiddelen in emballage worden opgeslagen in een hoeveelheid van meer dan 10.000 kg per opslaggebouw, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d;
 - g. een inrichting waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is met een inhoud van meer dan 400 kg ammoniak, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d;
 - h. vervoersassen.

Objecten die tot de hierboven genoemde inrichtingen behoren of een functionele binding daarmee hebben, zoals een bedrijfskantoor, een kantine of een aan het bedrijf verbonden school, vallen niet in deze categorie. Deze objecten moeten overigens wel worden betrokken bij de berekening van het groepsrisico.

2.2.2. Groepsrisico

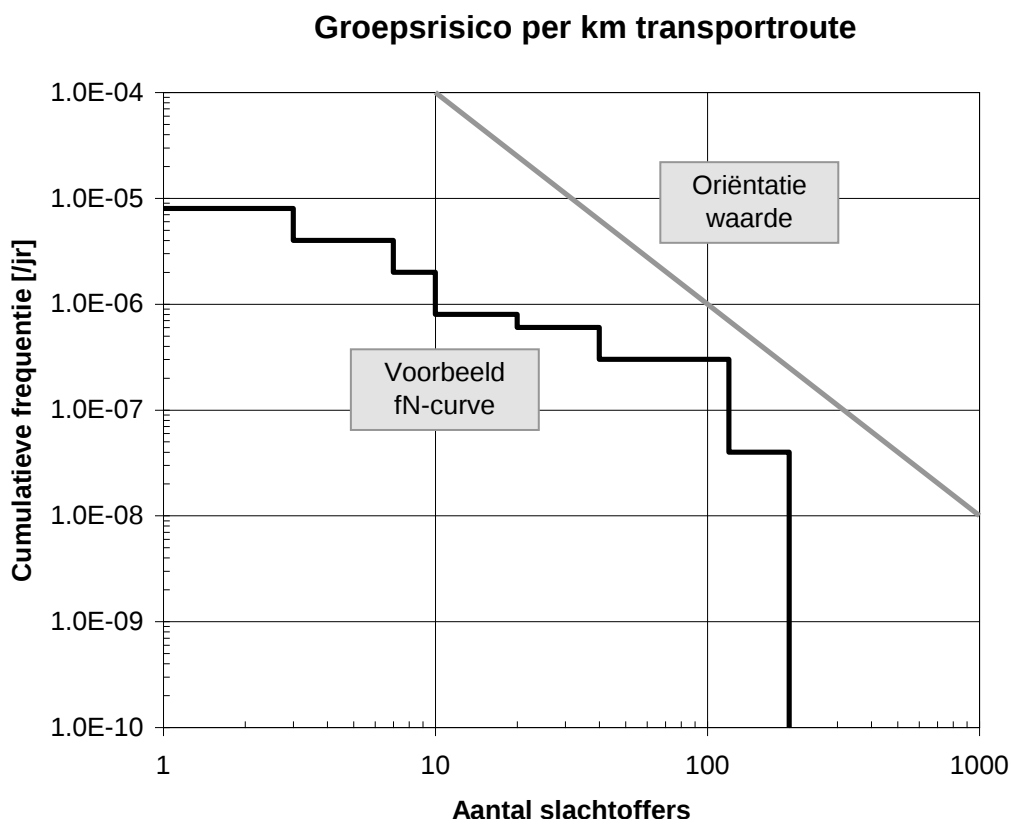
Het GR wordt voor het gehele relevante gebied berekend voor de uitgangssituatie en voor de situatie, waarbij het planvoornemen gerealiseerd is. Het bestaande groepsrisico en de toename daarvan worden zo inzichtelijk. Daar waar het gaat om het stellen van randvoorwaarden in de ruimtelijke ordening wordt, om het werkbaar te houden, het afwegingsgebied gemaximaliseerd tot 200 meter van de route cq. het tracé. In het aangegeven gebied van 200 meter is bebouwing dus wel toegestaan maar is de dichtheid van bebouwing soms gelimiteerd vanwege de hoogte van het groepsrisico.

Het groepsrisico wordt bepaald per kilometer route en vergeleken met de oriëntatiewaarde. De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico is per km-route of –tracé bepaald op $10^{-2} / N^2$, dat wil zeggen een frequentie (f) van 10^{-4} /jr voor 10 slachtoffers (N), 10^{-6} /jr voor 100 slachtoffers, etc. en geldt vanaf het punt met 10 slachtoffers. In figuur 2 is ter illustratie van het bovenstaande een voorbeeld van een fN-curve en de oriëntatiewaarde gegeven.

Berekende risico's worden getoetst aan de oriëntatiewaarde. Bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of een toename van het groepsrisico, ook als hierbij de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden, moeten beslissingsbevoegde overheden het groepsrisico betrekken bij de vaststelling van het vervoersbesluit of omgevingsbesluit. Dit is in het bijzonder van belang in verband met aspecten van zelfredzaamheid, hulpverlening en de rampbestrijding.

Het begrip *oriëntatiewaarde* houdt in dat het bevoegd gezag daarvan gemotiveerd kan afwijken. Het (lokale) bevoegd gezag besluit mede op grond van de toetsing of er risicoreducerende maatregelen toegepast moeten worden, bijvoorbeeld het vergroten van de afstand tussen de route en de woonbebouwing of het beperken van de woningdichtheid in een bepaald bebouwingsgebied. Er moet sprake zijn van een openbare en goed inzichtelijke belangenafweging, waarin moet zijn aangegeven waarom

in het specifieke geval de gekozen maatregelen zijn toegepast en voldoende bevonden. De uitkomst van de belangenafweging is vatbaar voor beroep. Dit traject wordt aangeduid als de verantwoordingsplicht groepsrisico.

Figuur 1. Voorbeeld groepsrisico transportroute

Er moet altijd worden nagegaan of door het treffen van maatregelen niet alsnog aan de oriëntatiewaarde kan worden voldaan of dat de toename van het groepsrisico niet kan worden verminderd. Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, dan dient in overleg met betrokken overheden te worden gestreefd naar een zo laag mogelijk risico uit hoofde van het ALARA-beginsel (As Low As Reasonably Achievable).

Het betrokken bestuursorgaan moet, al dan niet in verband met de totstandkoming van een besluit, expliciet aangeven hoe de diverse factoren zijn beoordeeld en eventuele in aanmerking komende maatregelen zijn afgewogen. Daarbij moet steeds in overleg worden getreden met andere betrokken overheden over de te volgen aanpak en dient het bestuur van de regionale brandweer in de gelegenheid te worden gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico, de zelfredzaamheid en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar

ongeval. In de motivering bij het betrokken besluit moeten de volgende gegevens worden opgenomen:

Beschrijving huidig en toekomstig GR

- het groepsrisico;
- indien van toepassing: het eerder vastgestelde groepsrisico;
- een aanduiding van het invloedsgebied;
- de aanwezige dichtheid van personen en de in de toekomst redelijkerwijs voorzienbare dichtheid per hectare in dit invloedsgebied;
- een aanduiding van de vervoersstromen, in termen van de aard en de omvang van gevaarlijke stoffen die specifiek bijdragen aan de overschrijding van de oriënterende waarde, alsmede een aanduiding in hoofdlijnen van de bijdrage van de verschillende transportstromen aan het groepsrisico;
- een aanduiding van de redelijkerwijs voorzienbare vervoerstromen in de toekomst met in begrip van een aanduiding van de invloed daarvan op het groepsrisico;
- de bijdrage in hoofdlijnen van de aanwezige en van de redelijkerwijs voorzienbare toekomstige (beperkt) kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico;

Bronmaatregelen en RO-maatregelen

- de mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico, zowel nu als in de toekomst, met betrekking tot het vervoer en de ruimtelijke ontwikkelingen en de voor- en nadelen hiervan;

Beheersbaarheid

- de mogelijkheden van de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval als bedoeld in artikel 1 van de Wet rampen en zware ongevallen;

Zelfredzaamheid

- de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de route of het tracé om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of zwaar ongeval voordoet.

2.2.3. Ontwikkelingen in het beleid

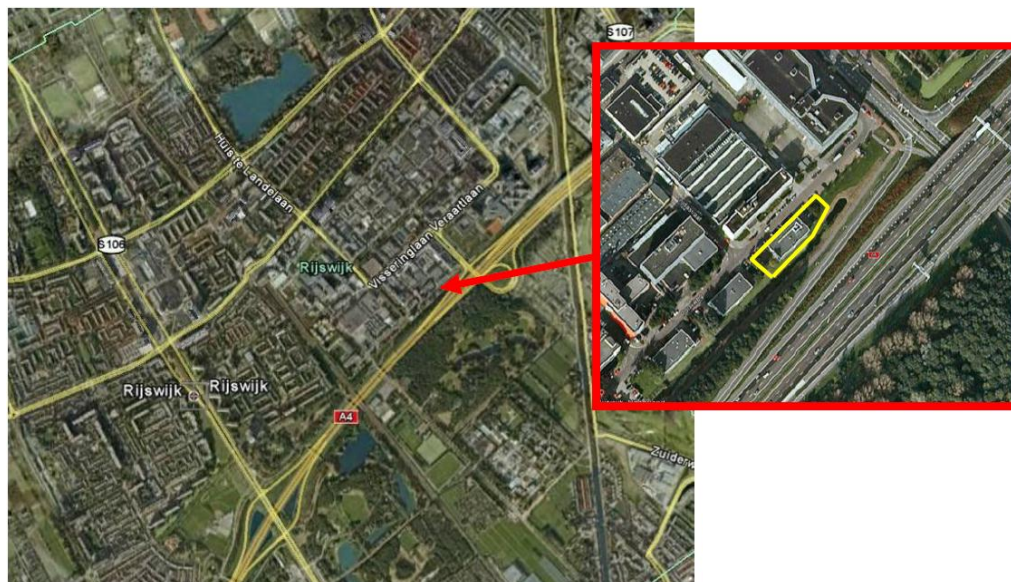
In de Nota vervoer gevaarlijke stoffen heeft het kabinet de ontwikkeling van een Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen aangekondigd [2]. Het doel van het Basisnet is het vastleggen en waarborgen van een duurzame balans tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, de ruimtelijke omgeving en veiligheid. Het Basisnet zal grenzen stellen aan het risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, vaarwegen en spoorlijnen alsmede aan ruimtelijke ontwikkelingen langs die wegen, vaarwegen en spoorlijnen. Het Basisnet is inmiddels gereed (zie de per juli 2012 gewijzigde circulaire [1]). Voor elke weg, spoorlijn en vaarweg die deel uitmaakt van het Basisnet, is vastgesteld hoeveel risico het vervoer van gevaarlijke stoffen over die weg maximaal mag veroorzaken.

Voor de juridische verankering van het Basisnet is een wijziging van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen in voorbereiding, waarin de regels voor de vervoerszijde zullen worden opgenomen. Tevens wordt gewerkt aan het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev), waarin voor de zijde van de ruimtelijke ordening regels zullen worden opgenomen voor onder meer het plaatsgebonden risico, het groepsrisico en het zogenoemde plasbrandaandachtsgebied (PAG) [3]. Het PAG is een strook van 30 m vanaf de rechterkant van de rechterraijstrook. Voor het realiseren van bebouwing binnen deze strook geldt een verantwoordingsplicht.

3. Uitgangspunten risicoberekening

3.1. Plangebied

Figuur 2 toont de ligging van de projectlocatie ten noordwesten van de A4.

Figuur 2. Globale ligging projectlocatie

3.2. RBM II

Het risico van het transport wordt berekend met RBM II versie 2.2 [4]. De methodiek is samengevat in bijlage 1. De berekening wordt uitgevoerd conform de Handleiding risicoanalyse transport [5]. Voor de berekening zijn de volgende gegevens nodig:

- De transportintensiteit van gevaarlijke stoffen.
- De uitstromingsfrequentie, de kans per voertuigkilometer dat een tankauto met gevaarlijke stoffen betrokken raakt bij een ongeval zodanig dat er uitstroming van de stof optreedt. In deze studie wordt uitgegaan van de standaard uitstromingsfrequentie voor een snelweg.
- Het aantal personen dat langs de route blootgesteld wordt aan de gevolgen van een ongeval. De bevolkingsdichtheden worden aangegeven in veelhoeken langs de route met een uniforme dichtheid per veelhoek.
- Voor de breedte van de weg is 40 m gehanteerd.
- De meteorologische condities van het weerstation Ypenburg zijn gehanteerd.
- Bij de risicoberekening wordt standaard aangenomen dat 70% van het transport overdag plaatsvindt tussen 6:30 en 18:30 uur en 30% 's nachts. Voor een specificatie zie paragraaf 3.4.

3.3. Wegtraject

Het groepsrisico is berekend voor wegvak Z9 van de A4 langs de beoogde vestiging van McDonald's.

3.4. Transportintensiteit

De A4 maakt onderdeel uit van het Basisnet weg. In de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvgs) zijn voor wegen behorende tot het Basisnet transportaantallen vastgelegd voor de berekening van het groepsrisico. Het voorgeschreven aantal transporten voor wegvak Z9 betreft 1000 transporten GF3 (tot vloeistof verdichte brandbare gassen zoals LPG) per jaar.

3.5. Bebouwing

De bebouwing en de hiermee gepaard gaande aanwezigheid van personen langs de A4 voor de referentiesituatie zijn gebaseerd op een eerder door AVIV uitgevoerde studie [6]. In dit onderzoek is de bevolking binnen een afstand van ongeveer 325 m van de weg geïnterviewd. Conform de Handleiding Risicoanalyse Transport (Hart) dient voor het transport van GF3 de bevolking te worden geïnterviewd tot een afstand van 355 m [5]. Bebouwing die op een afstand van 325 m of groter is gelegen heeft, in de hier beschouwde situatie, echter een zeer geringe invloed op het groepsrisico. Het is daarom niet noodzakelijk gevonden om, voor een nauwkeurig genoeg rekenresultaat, de bevolking aanvullend tot 355 m te inventariseren.

Aan de referentiesituatie is de voorgenomen vestiging van McDonald's toegevoegd. Voor deze vestiging is uitgegaan van 160 personen die zowel overdag als 's nachts aanwezig zijn. Het aantal zitplaatsen zal 160 zijn, zodat in de berekening een maximum aantal personen, permanent aanwezig, wordt aangehouden.

4. Resultaten risicoberekening

4.1. Plaatsgebonden risico

In bijlage 2 van de circulaire Rnvgs zijn voor wegen behorende tot het Basisnet afstanden vastgelegd voor de zogeheten veiligheidszone (betreft de 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour). In de circulaire is voor wegvak Z9 de afstand '0' vermeld. Voor wegen waarbij de afstand '0' is vermeld mag het plaatsgebonden risico, vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen, op het midden van de weg niet meer bedragen dan de grenswaarde 10^{-6} per jaar. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor de realisatie van de McDonald's vestiging.

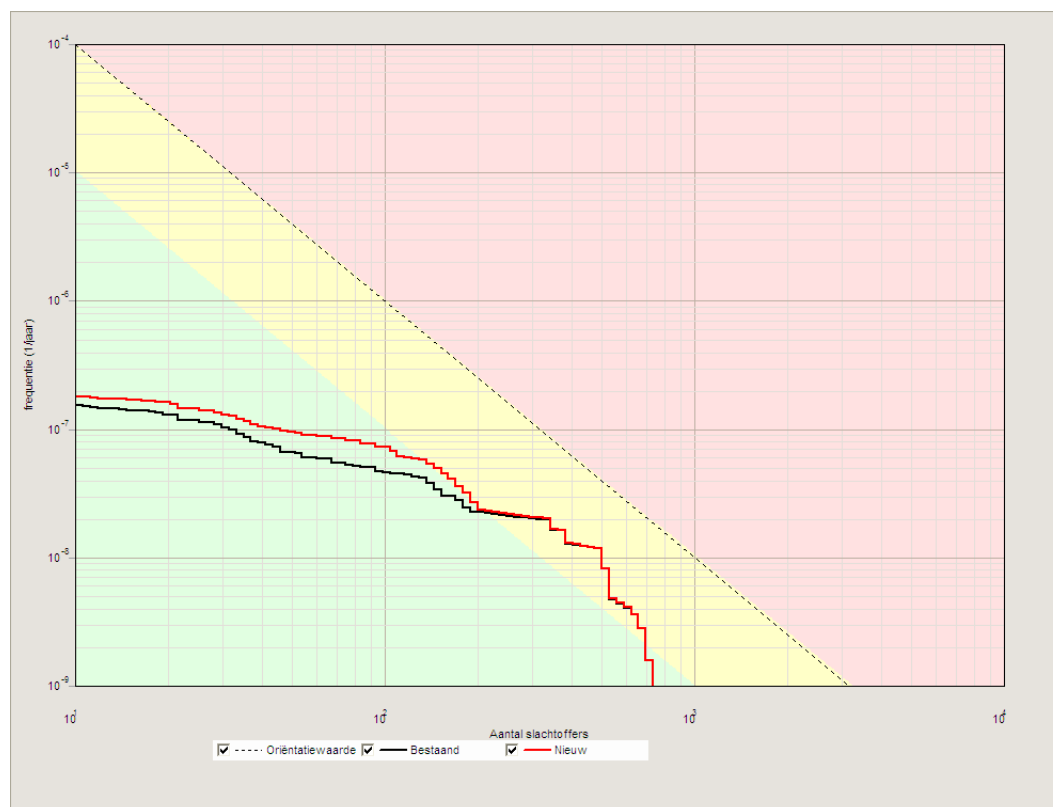
4.2. Groepsrisico

Het groepsrisico wordt getoond in figuur 4 voor het kilometervak met het hoogste groepsrisico. De ligging van dit kilometervak wordt getoond in figuur 5 voor de toekomstige situatie (niet verschillend van de huidige situatie). Realisatie van het plan leidt tot een toename van het groepsrisico.

Tabel 1 vat de resultaten samen voor de afstand van de fN-curve tot de oriëntatiewaarde voor het kilometervak met het hoogste groepsrisico. Hiervoor is gebruik gemaakt van de fractie. De mate van overschrijding van het groepsrisico wordt uitgedrukt als de maximale factor tussen de berekende fN-curve en de oriëntatiewaarde $fN^2 = 10^{-2}$ voor meer dan 10 slachtoffers. Een fractie 0.3 betekent bijvoorbeeld dat de berekende frequentie van de fN-curve minimaal 3 keer kleiner is dan de oriëntatiewaarde (bij een bepaald aantal slachtoffers). De fractie verandert niet door de realisatie van het plan.

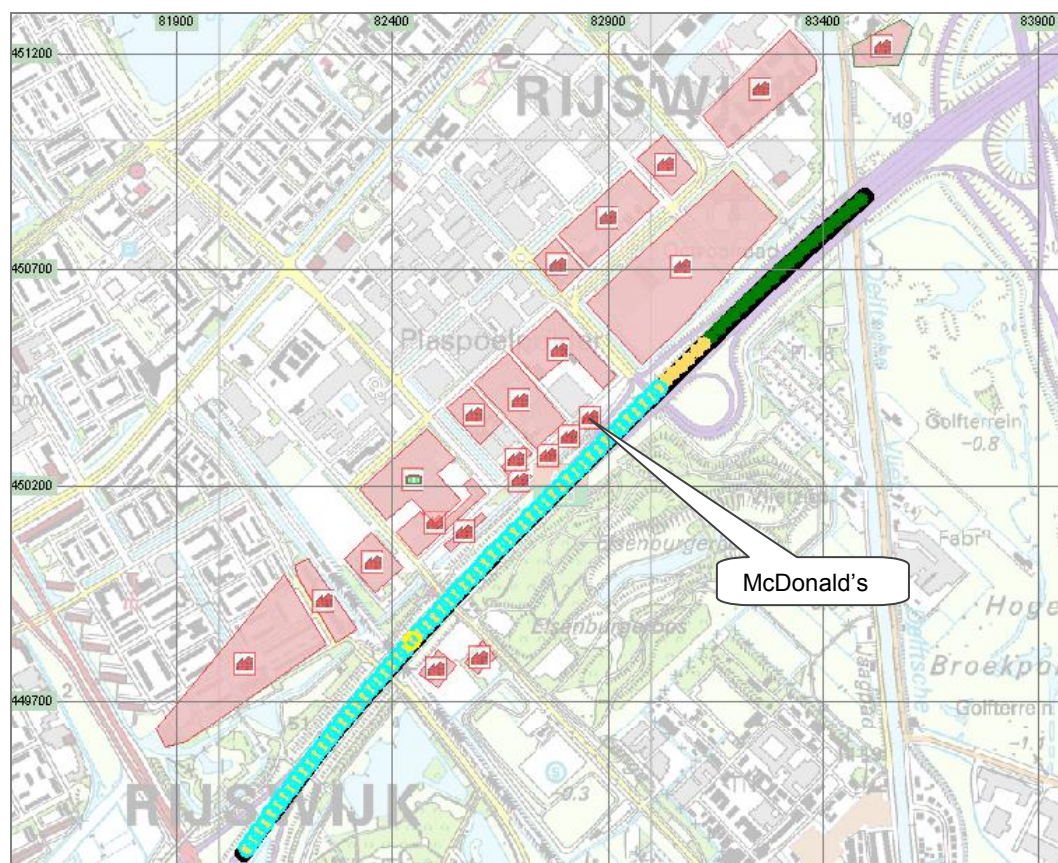
Wegvak	Bebouwing	Fractie	Bij aantal slachtoffers
Z9 (rijksweg A4)	Bestaande situatie (zonder McDonald's)	0.3	502
	Toekomstige situatie (met McDonald's)	0.3	502

Tabel 1. Overzicht ligging groepsrisico ten opzichte van de oriëntatiewaarde

Figuur 3. Hoogste groepsrisico per kilometer

Bestaande situatie (zonder McDonald's)
 Toekomstige situatie (met McDonald's)

Figuur 4. Ligging kilometer hoogste groepsrisico

- : Deel van het traject dat het kilometervak met het hoogste groepsrisico bevat en een aanduiding van de grootte van dit groepsrisico. Geel gekleurd is kleiner dan de oriëntatiewaarde, maar groter dan 0.1 x oriëntatiewaarde.
- : Ongevalspunt met de grootste bijdrage aan het groepsrisico
- : Grootte van het groepsrisico van het resterende deel van het traject. Groen gekleurd is kleiner dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde.

5. Conclusie

Het plaatsgebonden risico mag op het midden van de rijksweg A4 niet meer bedragen dan de grenswaarde van $1.0 \cdot 10^{-6}$ /jr. Het plaatsgebonden risico vormt daarmee geen belemmering voor de vestiging van de McDonald's.

Het groepsrisico is kleiner dan de oriëntatiewaarde. Door realisatie van het nieuwe plan neemt het groepsrisico weliswaar toe, echter de factor waarmee de oriëntatiewaarde wordt overschreden verandert niet.

Referenties

1.	Ministerie V&W	2012	Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
Laatstelijk gewijzigd Stcrt 2012, 14687
2.	Ministeries V&W en VROM	1996	Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
Tweede Kamer, 1995-1996, 24611, nrs. 1 en 2
3.	Ministeries VROM en V&W	2008	Besluit transportroutes externe veiligheid
Ambtelijk concept november 2008
4.	AVIV	2011	Handleiding RBM II
5.	Ministerie I&M	2011	Handleiding Risicoanalyse Transport (concept)
6.	AVIV	2011	Externe veiligheid vergroting Bastion Hotel Polakweg
Rapportnr. 111941 gedateerd 11 mei 2011

Bijlage 1. RBM II versie 2.2

1. Overzicht

Voor evaluatie van de externe veiligheid van het transport van gevaarlijke stoffen is de rekenmethodiek RBM II ontwikkeld [1]. Hiermee kan het plaatsgebonden risico en groepsrisico veroorzaakt door het transport berekend worden.

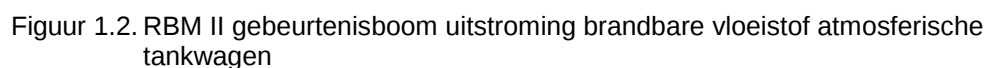
In RBM II bestaat de systeembeschrijving uit de typering van het traject, de lengte van het traject, en de aantallen transporten per jaar per stofcategorie. De fractie van het transport die overdag plaatsvindt kan worden opgegeven.

De bevolkingsdichtheden worden aangegeven in veelhoeken langs de route met een uniforme dichtheid per veelhoek. Er kan voor de dag en nacht een personendichtheid worden opgegeven. De ongevalsscenario's en de effectberekeningen zijn niet door de gebruiker te beïnvloeden. Na het invoeren van de basisgegevens en het starten van de berekeningen worden de resultaten gepresenteerd in de vorm van risicocontouren langs de route en de fN-curve per kilometer.

2. Gebeurtenisbomen

Figuur 1.1 toont de gebeurtenisboom voor een ongeval met een druktankwagen geladen met brandbaar tot vloeistof verdicht gas. Er wordt verondersteld dat bij vertraagde ontsteking het gas altijd ontsteekt bij de maximale omvang van de wolk. Voor een toxisch tot vloeistof verdicht gas wordt dezelfde gebeurtenisboom gebruikt tot en met de tak type uitstroming. Het effect is een toxische gaswolk.

Figuur 1.2 toont de gebeurtenisboom voor een ongeval met een atmosferische tankwagen geladen met brandbare vloeistof. De kans op directe ontsteking geldt voor de stofcategorie LF2. Voor de stofcategorie LF1 wordt een 30 maal kleinere waarde gebruikt. Er wordt geen rekening gehouden met vertraagde ontsteking. Het dampgenererend vermogen van de vloeistoffen is gering, zodat er geen brandbare gaswolk van enige omvang zal ontstaan. Voor een toxische vloeistof wordt dezelfde gebeurtenisboom gebruikt tot en met de tak type uitstroming. Het effect is een toxische gaswolk. Voor een vloeistof die zowel brandbaar als toxisch is worden de effecten gecombineerd.

3. Ongevalsefrequentie en kans op uitstroming

RBM II bevat standaard waarden om de uitstromingsfrequentie van druk- en atmosferische tankwagens voor drie wegtypen te berekenen. Deze basisgegevens zijn afgeleid in een studie uitgevoerd in 1994 [2] en geactualiseerd in 2005 [3]. De standaard waarden worden getoond in tabel 1.1.

Wegtype	Ongevalsefrequentie [vtgkm]	Kans op uitstroming > 100 kg	
		Druk	Atmosferisch
Autosnelweg	$8.30 \cdot 10^{-8}$	0.052	0.101
Buiten bebouwde kom	$3.60 \cdot 10^{-7}$	0.034	0.077
Binnen bebouwde kom	$5.90 \cdot 10^{-7}$	0.006	0.021

Tabel 1.1. Motorvoertuigletselonevals-frequentie (zonder ongevallen met langzaam verkeer) en kans op uitstroming voor verschillende wegtypen

4. Voorbeeldstoffen

In RBM II zijn standaardscenario's opgenomen voor de verschillende stofcategorieën. Voor elke stofcategorie worden de effectberekeningen uitgevoerd voor een voorbeeldstof. De voorbeeldstoffen worden getoond in tabel 1.2.

Hoofdcategorie	Categorie	VN-nummer	Stofnaam
Brandbare gassen	GF0		(Niet ingevuld)
	GF1	1040	Ethyleenoxide
	GF2	1011	Butaan
	GF3	1978	Propaan
Toxische gassen	GT1		(Niet ingevuld)
	GT2	1064	Methylmercaptan
	GT3	1005	Ammoniak
	GT4	1017	Chloor
	GT5	1017	Chloor
	GT6		(Niet ingevuld)
	GT7		(Niet ingevuld)
Brandbare vloeistoffen	LF1	1206	Heptaan
	LF2	1207	Pentaan
Toxische vloeistoffen	LT1	1093	Acrylnitril
	LT2	1277	Propylamine
	LT3	1092	Acroleïne
	LT4	2480	Methylisocyanat
	LT5		(Vervoersverbod)
	LT6		(Vervoersverbod)
Explosieven	EX1		(Niet ingevuld)
	EX2		(Niet ingevuld)
	EX3		(Niet ingevuld)

Tabel 1.2. Voorbeeldstoffen RBM II

5. Meteorologische omstandigheden

In RBM II kan een weerstation worden geselecteerd waarvan de meteorologische gegevens worden gebruikt. Het wegvervoer vindt voor 70% gedurende de dag en voor 30% gedurende de nacht plaats.

Referenties

1.	AVIV	2011	Handleiding RBM II
2.	AVIV	1994	Fundamenteel onderzoek naar kanscijfers voor risicoberekeningen bij wegtransport gevaarlijke stoffen
Rapport voor ministeries VROM en V&W
3.	AVIV	2005	Actualisatie uitstroomfrequentie wegtransport
Rapport nr. 05860

Adviesgroep AVIV BV
Langestraat 11
7511 HA Enschede

Notitie : Externe veiligheid McDonald's Polakweg Rijswijk

Opdrachtgever : McDonald's Nederland B.V.

Contactpersoon E. Abbenhues en F. Abendroth (Van Riezen & Partners)

Datum : 25 maart 2014

Auteur : ir. G.A.M. Golbach

Project : 122356

Inleiding

McDonald's Nederland heeft het voornemen een nieuwe vestiging te openen in een bestaand bedrijfsgebouw aan de Polakweg in Rijswijk. Hiervoor is een ruimtelijke onderbouwing nodig voor een Wabo-afwijklingsprocedure. Op verzoek van het bevoegd gezag wordt in deze notitie het groepsrisico veroorzaakt door het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan beoordeeld.

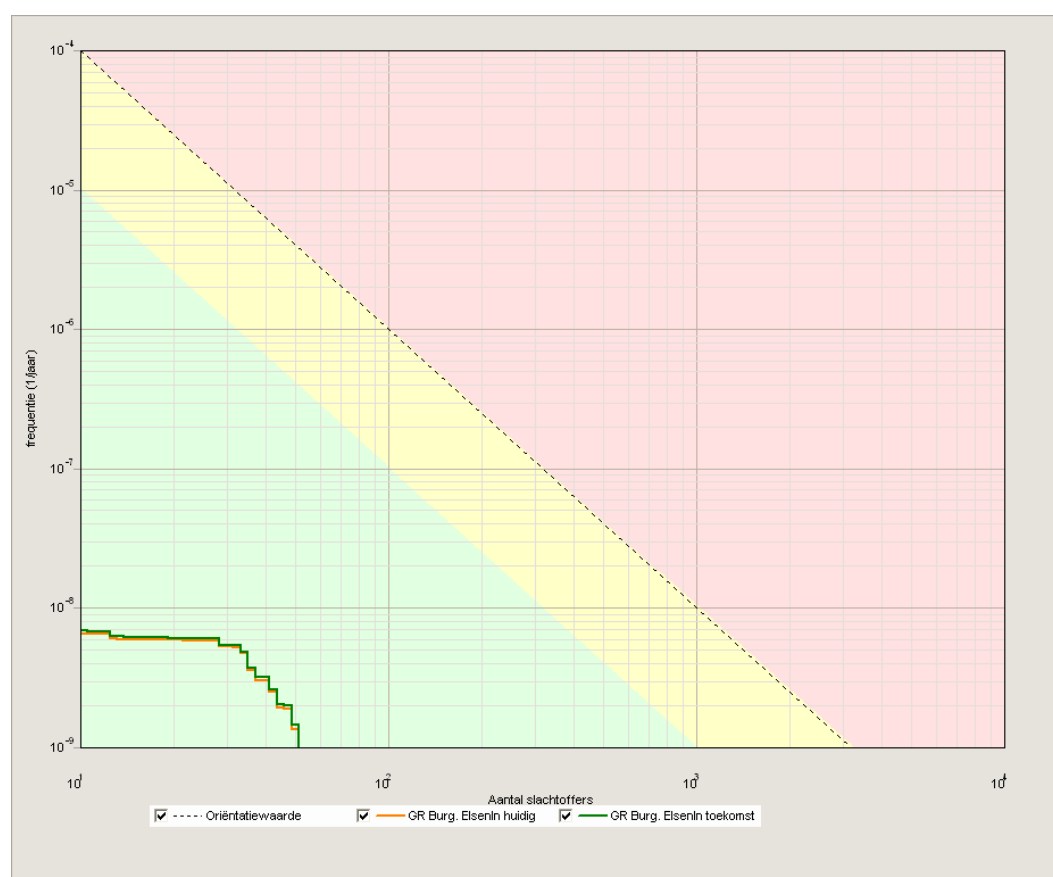
Uitgangspunten

Het extern veiligheidsrisico veroorzaakt door het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan (en Veraartlaan en Burgemeester Elsenlaan) dient ter bevoorrading van het LPG-tankstation aan de Burgemeester Elsenlaan. Deze wegen maken deel uit van de gemeentelijke route gevaarlijke stoffen. Voor het bestemmingsplan Plaspoelpolder, 1^e algehele herziening is door Tauw het groepsrisico van deze route bepaald [5].

Tauw hanteert de volgende uitgangspunten. De route gevaarlijke stoffen met aanliggende bebouwing (huidige en toekomstige situatie zoals mogelijk gemaakt door het bestemmingsplan) is alleen beschouwd tussen de A4 en de Sir Winston Churchillaan. Ter hoogte van de kruising met deze weg keren de tankwagens om naar het tankstation te rijden. De route is gemodelleerd als een weg binnen de bebouwde kom. Het tankstation heeft een vergunning voor een doorzet van maximaal 500 m³ per jaar. Op basis van deze doorzet is uitgegaan van 35 bezoeken van LPG-tankwagens per jaar. Voor zowel de heenweg als de terugweg is conservatief uitgegaan van volle tankwagens. Daarmee komt het totaal aan transporten over deze route op $2 \times 35 = 70$ transporten per jaar. Het transport alleen plaats tussen 19:00 – 7:00 uur. Transporten van overige stoffen over deze route zijn niet beschouwd. LPG is echter gezien de mogelijke effecten maatgevend voor de risico's.

Resultaat

Figuur 1 toont het door Tauw berekende groepsrisico. Het groepsrisico ligt ruim onder de oriëntatiewaarde (afgelezen uit de figuur is het groepsrisico kleiner dan 0.001 keer de oriëntatiewaarde). Het maximum aantal slachtoffers is circa 50. Er is geen verschil tussen de berekening voor de huidige en de door het bestemmingsplan Plaspoelpolder mogelijk gemaakte bebouwing.

Figuur 1. Groepsrisico Diepenhorstlaan [5]

De voorgenomen vestiging van McDonald's ligt op circa 100 m afstand van de Diepenhorstlaan. Gelet op de reeds aanwezige bebouwing langs (een kilometer van) de te beoordelen weg is niet te verwachten dat dit voornemen leidt tot een grote toename van het groepsrisico.

De verantwoordingsplicht voor het groepsrisico hoeft volgens art. 8 lid 2 van het Bevt [3] niet te worden gedaan, als:

- Het groepsrisico kleiner is dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde, of
- Het groepsrisico niet meer dan 10% toeneemt en onder de oriëntatiewaarde blijft.

Het groepsrisico zal na realisatie van de McDonald's zeker niet groter zijn dan 0.1 keer de oriëntatiewaarde. Immers het maximum aantal personen aanwezig is 160. De curve in figuur 1 zou dan, strikt theoretisch, maximaal opschuiven naar een maximum aantal slachtoffers van 210 en blijft dan in het groene gebied.

Conclusie

Het groepsrisico veroorzaakt door het transport van LPG over o.a. de Diepenhorstlaan ligt ruim onder de oriëntatiewaarde. De afstand tussen de voorgenomen vestiging van McDonald's en de weg is zodanig groot dat niet te verwachten is dat dit voornemen leidt tot een grote toename van het groepsrisico,

Referenties

1. Ministerie IenM 2012 Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
Laatstelijk gewijzigd Staatscourant 20 juli 2012, nr. 14687
2. Ministeries V&W en 1996 Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
VROM Tweede Kamer, 1995-1996, 24611, nrs. 1 en 2
3. Ministerie IenM 2013 Besluit externe veiligheid transportroutes
Staatsblad, nr. 465
4. Ministerie IenM 2011 Handleiding Risicoanalyse Transport (concept)
5. Tauw 2011 Externe veiligheid transport gevaarlijke stoffen
bestemmingsplan Plaspoelpolder
Project nr, 4634049

Bijlage 5: Advies externe veiligheid, Veiligheidsregio Haaglanden, 3 februari 2014

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Rijswijk
Afdeling Stad en Samenleving, Sectie REO
t.a.v. mevrouw M. de Hoog
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Bezoekadres

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
T: 088 886 8000
F: 088 886 8001

Correspondentieadres

VRH
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

Datum	3 februari 2014	Telefoon	088 – 886 9264
Onze referentie	VRH 2014/556/SL	E-mail	adviseringev@vrh.nl
Uw referentie	-	Team	Risicomanagement
Uw verzoek van	19 december 2013	Cluster	Risico- & Crisisbeheersing
Onderwerp	Advies externe veiligheid omgevingsvergunning nieuwe Mc Donalds vestiging Polakweg		
Bijlage(n)	1		

Geacht College,

Naar aanleiding van uw verzoek van 19 december 2013 om advies uit te brengen in het kader van externe veiligheid over de ruimtelijke onderbouwing voor een nieuwe Mc Donalds vestiging aan de Polakweg, te Rijswijk, heeft de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) de ruimtelijke onderbouwing geanalyseerd. Op basis daarvan kan ik het volgende berichten.

Dit advies beschouwt de context, geeft een korte beschrijving van het plangebied, de aanwezige risicobronnen op het gebied van externe veiligheid een beschrijving van de mogelijke scenario's en de geadviseerde maatregelen ter verbetering van de veiligheid in het plangebied.

Context advies

Met deze omgevingsvergunning wordt de realisatie van een Mc Donalds vestiging aan de Polakweg mogelijk gemaakt. Door de bestemmingswijziging van kantoor naar horeca zullen de risico's op het gebied van externe veiligheid niet of nauwelijks wijzigen.¹ Onderstaand advies geeft maatregelen waarmee de bestaande risico's kunnen worden verminderd.

Plangebied

De vestiging van Mc Donalds van twee bouwlagen, 47 parkeerplekken en een verwijsmast van 30 meter hoog is gepland aan de Polakweg naast de rijksweg A4. Op de huidige locatie staat op dit moment een kantoorbestemming die plaats zal maken voor het nieuwe restaurant.

Risicobronnen

Vanwege het *transport van gevaarlijke stoffen* over de *rijksweg A4, rijksweg A4 / A13 (Knooppunt Ypenburg)* en de *Diepenhorstlaan* is de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit 2012 van toepassing op deze ruimtelijke onderbouwing. In onderstaand overzicht worden de eigenschappen van deze risicobronnen weergegeven.

¹ Bron: Ruimtelijke onderbouwing McDonalds Polakweg 2 d.d. 10 december 2013

Tabel 1: Eigenschappen transport gevaarlijke stoffen (weg)

Risicobronnen	Afstand en richting t.o.v. plangebied	Vervoerde stoffen ²				Groepsrisico	Veiligheidszone (PR-10 ⁻⁶ -contour)
		Brandbare vloeistoffen	Brandbare gassen	Giftige vloeistoffen	Giftige gassen		
Rijksweg A4	Op ongeveer 40 meter ten zuidoosten	Ja	Ja	Ja	Nee	0,3 maal OW	0 meter
Diepenhorstlaan	Op ongeveer 100 meter ten noord-oosten	Ja	Ja	Nee	Nee	Niet beschouwd	0 meter
Knooppunt Ypenburg (rijksweg A13/A4)	Op ongeveer 1000 meter ten noord-oosten	Ja	Ja	Ja	Ja	Geen toename	11,5 meter

Vanwege de vervoerde stoffen over de *rijksweg A4* heeft deze weg een invloedsgebied van 45 meter (brandbare vloeistoffen), 325 meter (brandbare gassen) en 880 meter (giftige vloeistoffen). Het restaurant ligt binnen het invloedsgebied van het transport van alle genoemde stoffen.

Vanwege de vervoerde stoffen over de *Diepenhorstlaan* heeft deze weg een invloedsgebied van 45 meter (brandbare vloeistoffen) en 325 meter (brandbare gassen).³ Het restaurant ligt alleen binnen het invloedsgebied van het transport van brandbare gassen.

Het *knooppunt Ypenburg* heeft naast de eerdergenoemde invloedsgebieden, ook een invloedsgebied van meer dan 4000 meter als gevolg van het transport van giftige vloeistoffen en giftige gassen.⁴ Het volledige plangebied ligt binnen het invloedsgebied van het transport van giftige vloeistoffen en giftige gassen. Gezien de afstand van het knooppunt Ypenburg ten opzichte van het restaurant, geldt voor het knooppunt Ypenburg dat het groepsrisico als gevolg van de ontwikkelingen niet of nauwelijks zal toenemen. Deze risicobron is verder buiten beschouwing gelaten mede doordat de scenario's die gelden voor het transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A4 tussen het knooppunt Ypenburg en de afrit Den Haag Zuid vergelijkbare scenario's hebben.

Voor alle wegen geldt op basis van de circulaire dat de veiligheidszones (plaatsgebonden risicocontour met een kans van 10⁻⁶ per jaar (PR-10⁻⁶-contour)) geen belemmering vormen voor dit plangebied.

Met betrekking tot het groepsrisico, als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A4, is zowel in de huidige, als in de toekomstige situatie geen sprake van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. In de ruimtelijke onderbouwing wordt aangegeven dat door de komst van het restaurant het groepsrisico weliswaar minimaal toe neemt, maar dat de factor die de verhouding aangeeft ten opzichte van de oriëntatiewaarde niet zal veranderen.

Het groepsrisico als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan is niet benoemd in de ruimtelijke onderbouwing.

A.	Geadviseerd wordt om de hoogte van het groepsrisico als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan op te nemen in de ruimtelijke onderbouwing en deze te verantwoorden.

Scenario's

Door de aanwezigheid van bovenstaande transportroutes kunnen zich binnen het plangebied hitte-, druk- en/of giftige effecten voordoen. In bijlage 1 staat een uitgebreide beschouwing van de scenario's die zich met deze risicobronnen kunnen voordoen.

Geadviseerde maatregelen

In de bijlage van de ruimtelijke onderbouwing is een aantal maatregelen opgenomen ter verantwoording van het groepsrisico. Deze maatregelen, afschakelbare ventilatie, voldoende vluchtmogelijkheden en voorbereiding op incidenten, worden voor de volledigheid in dit advies benoemd.

² Geoweb Haaglanden, 22 januari 2014.

³ Handleiding Risicoanalyse Transport (concept), Ministerie van Infrastructuur en Milieu – Rijkswaterstaat, 1 november 2011, pagina 16 en e-mail 'Kader externe veiligheid weg (versie januari 2011) en HART', 22 februari 2012 van Manon Kruijskamp (Rijkswaterstaat).

Aangezien met de voorliggende ruimtelijke onderbouwing geen maatregelen aan de risicobronnen kunnen worden getroffen, zijn onderstaande maatregelen gericht op de beheersing en vermindering van de effecten van een incident. De adviezen hebben niet alleen betrekking op het ergst denkbare scenario. Ongeacht het type incident (van een lekkage tot een BLEVE of het volledig vrijkomen van giftige stoffen) hebben ze een positief effect op de zelfredzaamheid, de bestrijdbaarheid en beheersbaarheid.

Effectreducerende maatregel

Afschakelbare ventilatie heeft een positieve invloed binnen het restaurant, op het beperken van de schadelijke effecten van de vrijgekomen stoffen. De incidenten variëren van een 'gewone' brand, tot een incident op de rijksweg A4 waarbij giftige stoffen vrijkomen.

B.	Om de gevolgen bij het vrijkomen van giftige stoffen te beperken, wordt geadviseerd om binnen het restaurant, een voorziening te plaatsen, zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld. Dit mag ook een handmatige handeling zijn. Het is daarbij van belang dat ook ramen en ventilatieopeningen kunnen worden gesloten.
----	---

Maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid

Naast bovenstaande is het belangrijk dat de zelfredzaamheid van personen wordt verhoogd. Bij een incident met het vervoer van brandbare stoffen op de rijksweg A4 of Diepenhorstlaan, is het van belang dat mensen veilig kunnen vluchten. Hiervoor is een vluchtweg vanuit het restaurant, richting de omgeving, in een afgekeerde zijde van deze risicobronnen van belang.

C.	Geadviseerd wordt om bij de realisatie van het restaurant, onafhankelijk van de locatie van het incident, vluchtwegen te creëren, via de gevel(s) aan de afgekeerde zijde(n) van de rijksweg A4 en Diepenhorstlaan.
----	---

In het restaurant kunnen personeelsleden, grote groepen en/of verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn.

D.	Geadviseerd wordt dat de BHV-organisatie en/of het personeel is voorbereid op eventuele calamiteiten met het transport van brandbare en giftige stoffen. Hierbij is het van belang dat zij ook weten hoe daarbij te handelen. Bijvoorbeeld om de grote groepen en/of verminderd zelfredzame personen te assisteren om zichzelf in veiligheid te brengen. Hierbij is het ook belangrijk dat dit wordt geborgd en structureel wordt geoefend. Bijvoorbeeld door middel van een plan ten behoeve van noodsituaties.
----	--

Om ervoor te zorgen dat mensen goed voorbereid zijn en weten hoe ze moeten reageren bij een ongeval met het transport van gevaarlijke stoffen is het van belang dat zij hier vooraf over worden geïnformeerd. Op dit moment is er op regionaal niveau een (risicocommunicatie) campagne ontwikkeld, waarin deze aspecten worden behandeld. Mogelijk dat de gemeente Rijswijk ook voor dit plangebied gebruik kan maken van de hulpmiddelen die onder andere in deze campagne zijn ontwikkeld.

E.	Geadviseerd wordt om het personeel van de Mc Donalds te informeren over de verschillende risico's en gevaren van de transportroutes gevaarlijke stoffen. Daarbij dient men tevens geïnformeerd te worden over de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren tijdens incidenten (risicocommunicatie). Dergelijke informatie dient op gezette tijden herhaald te worden, zodat het onderwerp onder de aandacht blijft.
----	--

Maatregelen ten behoeve van de hulpverlening

Zowel voor de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van 'dagelijkse incidenten', zoals brand of wateroverlast, als voor calamiteiten op het gebied van externe veiligheid, is het van belang dat de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende zijn.⁴ De bereikbaarheid voor de hulpdiensten en bluswatervoorzieningen zijn zowel in de huidige situatie als in de nieuwe situatie, onder normale omstandigheden, voldoende.

⁴ Voor de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en de bluswatervoorzieningen is door Brandweer Nederland de 'Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid' ontwikkeld (november 2012).

Effectiviteit geadviseerde maatregelen

In onderstaande tabel zijn de maatregelen samengevat die genomen kunnen worden om de risico's te beperken. In de tabel is een inschatting opgenomen van de bijdrage die een maatregel kan leveren aan de risicobeperking van een bepaald scenario.

Tabel 2: Effecten van de geadviseerde maatregelen per scenario.

		Scenario's			
		Dagelijkse incidenten	Transport gevaarlijke stoffen (rijksweg A4 en Diepenhorstlaan)		
			Zoals brand, wateroverlast, etc.	Meest waarschijnlijk: 'lekkage'	Ergst denkbaar: 'tankwagen met brandbaar gas BLEVE'
Geadviseerde maatregelen	Effectreducerende maatregel				
	B. Afschakelbare ventilatie	+	+	0	++
	Maatregelen t.b.v. zelfredzaamheid				
	C. Vluchtwegen afgekeerde zijde risicobron	0	+	++	0
	D. Voorbereiding interne organisatie	+	+	++	++
	E. Risicocommunicatie	+	+	++	++

Legenda:

++ = zeer positief effect op verlaging risico; + = positief effect op verlaging risico; 0 = geen effect op risico

Restrisico

Het plangebied ligt binnen een gedeelte van de totale invloedsgebieden van de risicobronnen. Het totaal aantal te verwachten slachtoffers (en daarmee de benodigde hulpbehoefte) is groot bij het ergst denkbare scenario, in dit geval een BLEVE of het vrijkomen van giftige stoffen bij het transport van gevaarlijke stoffen. Zowel in de huidige situatie als in de toekomstige situatie is de beschikbare hulpverleningscapaciteit waarschijnlijk onvoldoende groot om direct aan de benodigde hulpvraag te voldoen. Assistentie vanuit andere regio's is hierbij noodzakelijk.

Tot slot

De genoemde maatregelen worden in het kader van externe veiligheid (paragraaf 4.3 van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen) en art. 10 van de Wet veiligheidsregio's geadviseerd. Deze maatregelen kunnen ook een positief effect hebben op de (brand)veiligheid. Ook is het belangrijk dat in de verdere uitwerking van het plangebied, ook specifiek wordt gekeken naar de brandveiligheid. Hiervoor kunnen extra maatregelen benodigd zijn.

Ik verwacht dat dit advies voldoende informatie bevat om het groepsrisico, voor het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan, te beschouwen en te verantwoorden. Ook verwacht ik dat dit advies voldoende informatie bevat om de verantwoording van het groepsrisico, voor het transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A4, aan te kunnen vullen en om maatregelen te kunnen treffen die de zelfredzaamheid, de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een zwaar ongeval verbeteren.

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in deze ruimtelijke onderbouwing, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. Ik ga ervan uit, dat na de bestuurlijke besluitvorming, de overgenomen maatregelen bij de juiste afdeling(en) van de gemeente Rijswijk bekend worden gemaakt.

Als er vragen zijn naar aanleiding van bovenstaande, dan kunt u contact opnemen met de heer S.J.T. Lepelaar (088 – 886 9264) of de heer M.T.M. van Velzen (088 - 886 9263).

Hoogachtend,

Ing. M(artin) Evers MCDm
Plv. regionaal brandweer commandant

Bijlage 1 - Scenario's

Naast de 'dagelijkse incidenten' die zich binnen het plangebied voor kunnen doen, zoals brand, wateroverlast of een aanrijding, gelden voor het transport van gevaarlijke stoffen over de *rijksweg A4 en de Diepenhorstlaan* de volgende meest waarschijnlijke en ergst denkbare scenario's.

Transport gevaarlijke stoffen

Het meest waarschijnlijke scenario voor alle wegen is een lekkage van een (tank)wagen met gevaarlijke stoffen. Hierbij komt een kleine hoeveelheid van de vervoerde stof vrij. Hoe groot de effecten naar de omgeving zullen zijn, is afhankelijk van de stof (giftig of brandbaar) en de hoeveelheid die is vrijgekomen. Bij de meeste stoffen zal de omgeving uit voorzorg worden ontruimd, maar zullen er, buiten irritatie aan luchtwegen en ogen en/of stankoverlast, weinig problemen zijn.

Het ergst denkbare scenario voor de rijksweg A4 en Diepenhorstlaan is een BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion) van een tankwagen met brandbaar gas door impact (zoals een aanrijding). Hierbij zal de gehele inhoud van de tankwagen ineens explosief vrijkomen. Als gevolg van de explosie is er ook een drukgolf, waarbij veel hitte vrij komt door de ontstane vuurwolk. De kans hierop is afhankelijk van verschillende omstandigheden, maar in de meeste gevallen erg klein. Bij het ergst denkbare scenario zullen tot 325 meter (invloedsgebied) van het incident nog slachtoffers kunnen vallen. Tot op ongeveer 400 meter kunnen mensen eerste graads brandwonden oplopen.

Indien de (tank)wagen een giftige vloeistof of een giftig gas vervoert over de rijksweg A4, is het afhankelijk van de soort stof (mate van giftigheid) en weersomstandigheden tot op welke afstand mensen slachtoffer kunnen worden. Bij het ergst denkbare scenario kan dit in sommige gevallen leiden tot een effectgebied van 880 meter. Op de grens van dit effectgebied kan nog 1% van de mensen komen te overlijden. Gezien de afstand van deze rijksweg A4 tot het plangebied bestaat de kans dat de aanwezige personen slachtoffer worden of overlijden, wanneer de wind in de richting van het plangebied staat.

**Bijlage 6: Verantwoordingsparagraaf McDonald's Rijswijk, Van Riezen & Partners, 25
maart 2014**

VERANTWOORDINGSPARAGRAAF McDONALD'S RIJSWIJK, 25 MAART 2014

1. Inleiding

McDonald's Nederland B.V. is voornemens om aan de rand van het bedrijventerrein Plaspoelpolder te Rijswijk een nieuwe vestiging te realiseren.

Het plangebied ligt binnen de invloedssfeer van de A4 en de Diepenhorstlaan, welke routes zijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen (2004) en de handreiking externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen van toepassing. Dit betekent dat in verband met het Plaatsgebonden Risico aan bepaalde veiligheidsafstanden dient te worden voldaan en dat invulling moet worden gegeven aan de verantwoordingsplicht met betrekking tot het Groepsrisico.

Om vast te stellen of in verband met het Plaatsgebonden Risico aan de veiligheidsafstanden wordt voldaan en om na te gaan wat voor gevolgen de ontwikkeling heeft voor het groepsrisico is een onderzoek verricht naar zowel het plaatsgebonden als het groepsrisico in relatie tot het vervoer van gevaarlijke stoffen. Uit de risicoberekening van adviesbureau AVIV is gebleken dat zich geen opslagplaatsen voor gevaarlijke stoffen in de omgeving van het projectgebied bevinden. Verder is gebleken dat het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen via de rijksweg A4 conform bijlage 5 bij de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvgs) niet meer bedraagt dan 10^{-6} per jaar. Hetzelfde geldt ook voor de Diepenhorstlaan. Het plaatsgebonden risico vormt daarom geen belemmering voor ontwikkelingen langs deze wegen. Met betrekking tot het groepsrisico is zowel in de huidige als in de toekomstige situatie geen sprake van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Door de bouw van het restaurant neemt het groepsrisico weliswaar toe, maar de factor die de verhouding aangeeft ten opzichte van de oriëntatiewaarde verandert niet. Bij het betreffende wegvlak op de A4 is geen sprake van plasbrandaandachtsgebied.

2. Invloedsgebied groepsrisico

Het plangebied is gelegen binnen het invloedsgebied van de A4 en de Diepenhorstlaan. Zowel in de huidige als de toekomstige situatie blijft het groepsrisico duidelijk onder de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico neemt wel gering toe. Deze toename van het groepsrisico moet het bevoegde gezag (de gemeente Rijswijk) verantwoorden conform paragraaf 4.3 van de Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen en de "Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico".

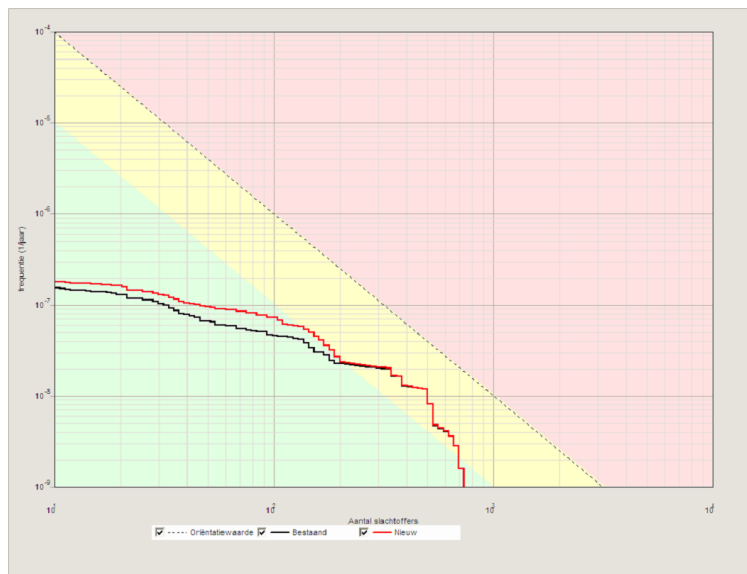
In het volgende hoofdstuk wordt nader ingegaan op de afwegingen omtrent de hoogte en de ontwikkeling van het groepsrisico als gevolg van de bouw van het restaurant. Hierbij worden de aspecten behandeld zoals die zijn aangegeven in de circulaire.

3. Verantwoording volgens paragraaf 4.3 Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen

1. Beschrijving huidig en toekomstig Groepsrisico

a. het groepsrisico

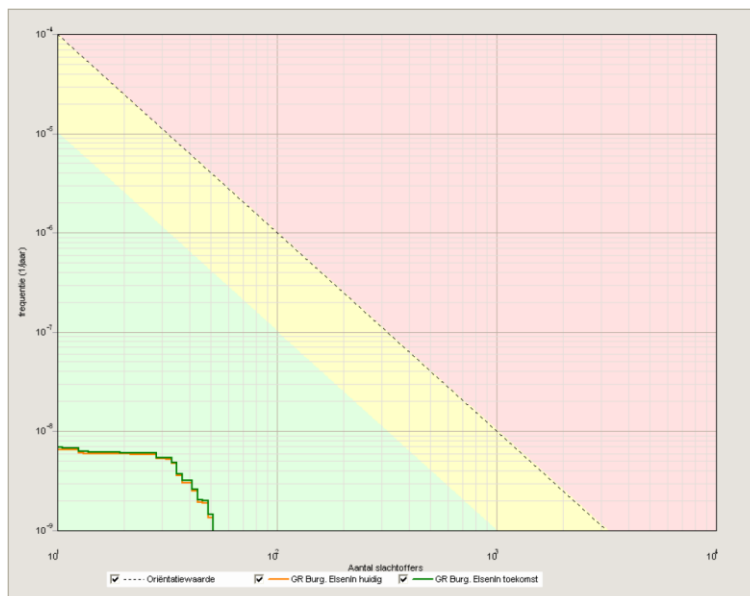
Om een goed beeld te krijgen van het groepsrisico zijn berekeningen voor de A4 en eerder al voor de Diepenhorstlaan (zie onder b.) uitgevoerd. Uit de berekening voor de A4 blijkt dat het groepsrisico zowel in de huidige situatie als in de toekomstige situatie de oriëntatiewaarde niet overschrijdt. Het groepsrisico neemt in de toekomstige situatie (na bouw van het restaurant) licht toe ten opzichte van de huidige situatie, maar de factor die aangeeft hoe het groepsrisico zich verhoudt tot de oriëntatiewaarde verandert niet. De lichte toename komt doordat er zich meer personen relatief dicht langs de weg zullen bevinden. Het gaat hierbij om de bezoekers van het restaurant. Het groepsrisico van de huidige en toekomstige situatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: groepsrisico A4 in huidige en toekomstige situatie

b. het eerder vastgestelde groepsrisico (indien van toepassing)

In het kader van het bestemmingsplan 'Plaspoelpolder, 1^e algehele herziening' is door TAUW het groepsrisico van de Diepenhorstlaan bepaald.

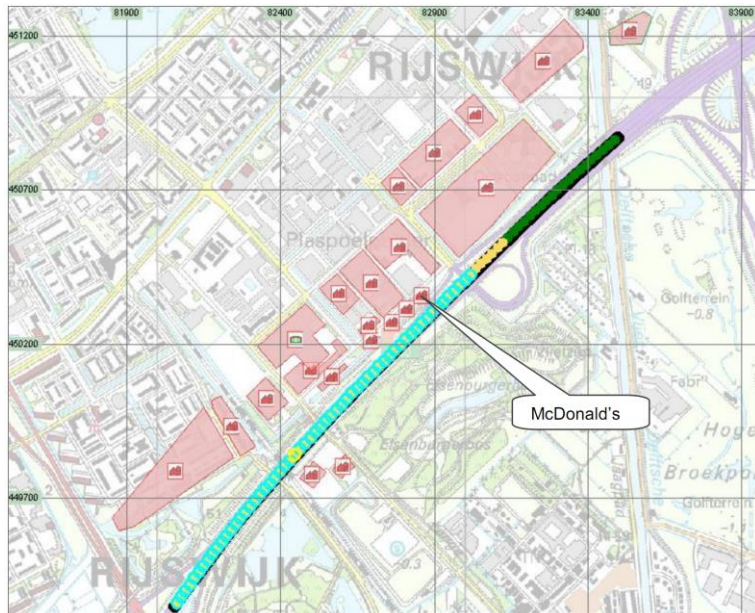

Figuur 2: groepsrisico Diepenhorstlaan in huidige en toekomstige situatie

Het groepsrisico blijft ruim onder de oriëntatiewaarde. Daarnaast is de afstand van de nieuwe vestiging van McDonald's zodanig groot dat verwacht kan worden dat het groepsrisico ook in de toekomstige situatie (na bouw van het restaurant) nauwelijks toe zal nemen.

c. een aanduiding van het invloedsgebied

Het invloedsgebied is het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Dit gebied wordt bepaald door de berekening van het grootst mogelijke ongeval waar nog bij 1% van de blootgestelde personen dodelijk letsel optreedt. Het invloedsgebied bedraagt 325 meter aan weerszijden van wegen. Het binnen het invloedsgebied geprojecteerde restaurant ligt in gebied 10. Figuur 3 toont dit gedeelte van de A4, de huidige bebouwing en de positie van het restaurant.

Figuur 3: Invloedsgebied A4 en functies/personen daarbinnen (zie onder d.)

d. de aanwezige dichtheid van personen en de in de toekomst redelijkerwijs voorzienbare dichtheid per hectare in dit invloedsgebied

De bebouwing en de hiermee gepaard gaande aanwezigheid van personen langs de A4 voor de referentiesituatie zijn gebaseerd op een eerder door AVIV uitgevoerde studie (Uitbreiding Bastionhotel, project 111941, dd. 11 mei 2011). In dit onderzoek is de bevolking binnen een afstand van ongeveer 325 m van de weg geïncinventariseerd. Conform de Handleiding Risicoanalyse Transport (Hart) dient voor het transport van GF3 de bevolking te worden geïncinventariseerd tot een afstand van 355 m. Bebouwing die op een afstand van 325 m of groter is gelegen heeft, in de hier beschouwde situatie, echter een zeer geringe invloed op het groepsrisico. Het is daarom niet noodzakelijk gevonden om, voor een nauwkeurig genoeg rekenresultaat, de bevolking aanvullend tot 355 m te inventariseren.

Aan de referentiesituatie is de voorgenomen vestiging van McDonald's toegevoegd. Voor deze vestiging is uitgegaan van 160 personen die zowel overdag als 's nachts aanwezig zijn. Het aantal zitplaatsen zal 160 zijn, zodat in de berekening een maximum aantal personen, permanent aanwezig, wordt aangehouden.

e. een aanduiding van de vervoersstromen, in termen van de aard en de omvang van gevaarlijke stoffen die specifiek bijdragen aan de overschrijding van de oriënterende waarde, alsmede een aanduiding in hoofdlijnen van de bijdrage van de verschillende transportstromen aan het groepsrisico

Voor de A4 ter hoogte van de Polakweg is een vervoershoeveelheid brandbaar gas (GF3) van 1.000 wagens per jaar gehanteerd. Voor de Diepenhorstlaan zijn dat 70 per jaar.

f. een aanduiding van de redelijkerwijs voorzienbare vervoerstromen in de toekomst met inbegrip van een aanduiding van de invloed daarvan op het groepsrisico

De toename van het groepsrisico wordt vooral veroorzaakt door een toename van het aantal kwetsbare functies in het invloedsgebied van de betreffende wegen en niet door een toename van gevaarlijke stoffen.

g. de bijdrage in hoofdlijnen van de aanwezige en van de redelijkerwijs voorzienbare toekomstige (beperkt) kwetsbare objecten aan de hoogte van het groepsrisico

De bestaande functies in de betreffende kilometervakken leiden tot een groepsrisico dat onder de oriëntatiewaarde blijft. Door de bouw van het restaurant zullen er binnen het invloedsgebied van de wegen meer personen voorkomen. Uit de berekeningen blijkt dat dit leidt tot een zeer beperkte toename van het groepsrisico. Het groepsrisico blijft ook in de toekomstige situatie onder de oriëntatiewaarde.

2. Bronmaatregelen en RO-maatregelen

a. de mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico, zowel nu als in de toekomst, met betrekking tot het vervoer en de ruimtelijke ontwikkelingen en de voor- en nadelen hiervan

- Een mogelijke bronmaatregel is dat (grote) tankauto's worden voorzien van een hittewerende coating.
- Een lager groepsrisico is te bereiken door op aangrenzende percelen gebouwen te realiseren die plaats bieden aan minder aanwezigen. Vanwege het beleid van het Rijk, provincie en de gemeente om stedelijk gebied te verdichten (compacte stad-idee, knooppuntenbeleid) is een andere (lagere) invulling echter niet wenselijk.

3. Beheersbaarheid (hulpverlening)

a. de mogelijkheden van de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval als bedoeld in artikel 1 van de Wet rampen en zware ongevallen

Op basis van de risico's is er voor hulpdiensten een relevant scenario:

1. Brandbaar gas: De kans op een ongeval met brandbare gasen is $8.3 \cdot 10^{-8}$ per voertuigkilometer.

Het aantal personen dat als gevolg van een ongeval slachtoffer kan worden hangt samen met het aantal personen in het invloedsgebied. Ongevallen met gevaarlijke stoffen in dicht bevolkte gebieden leiden over het algemeen tot een ramp waarbij de hulpverlening de hulpvraag niet aankan. Gelet op het aantal personen in het invloedsgebied is de kans aanwezig dat er bij een ongeval ter hoogte van het plangebied slachtoffers vallen. De betreffende wegen en het plangebied zijn goed te bereiken voor hulpdiensten. Voor de bestrijding van het relevante scenario is altijd voldoende bluswater nodig. Hiervoor zijn door de brandweer richtlijnen opgesteld.

4. Zelfredzaamheid

a. de mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de route of het tracé om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of zwaar ongeval voordoet.

Bij het bepalen van de zelfredzaamheid is het van belang onderscheid te maken tussen de verschillende gebouwtypen. Niet alleen kunnen de vluchtmogelijkheden verschillen per gebouw maar ook kunnen de gebruikers van het gebouw in meer of mindere mate (verminderd) zelfredzaam zijn (ouderen, kinderen, etc.).

In het plangebied zal een gebouw gerealiseerd worden voor het verblijf van een beperkt aantal mensen. Doorgaans zijn de gasten van een McDonald's restaurant op doorreis. Kinderen worden begeleid door volwassenen, de gasten zijn mobiel en overwegend in hoge mate zelfredzaam. Gelet op de geplande bouw zijn er diverse maatregelen die getroffen kunnen worden waardoor de zelfredzaamheid kan worden vergroot. Hierbij moet worden gedacht aan: voorlichting vooraf, tijdige alarmering, vluchtmogelijkheden van de A4 af etc. Deze maatregelen kunnen zich in alle schakels van de veiligheidsketen bevinden.

Het onderhavige project, de bouw van een restaurant, voorziet verder niet in de realisatie van scholen en/of medische voorzieningen als ziekenhuizen of verpleeghuizen direct langs de A4 of de Diepenhorstlaan.

4. Overige aspecten t.a.v. de verantwoordingsplicht

In de Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico van het Rijk worden nog enkele aanvullende aspecten genoemd, zoals maatschappelijk nut en de tijdshorizon, die ook nader moeten worden toegelicht.

Nut en noodzaak van de ontwikkeling

Het gaat bij dit project om de nieuwbouw van een restaurant. De realisatie van de bouw van het restaurant levert een belangrijke bijdrage aan de economische ontwikkeling van het gebied en is goed in de structuur van de Plaspoelpolder te integreren. Er ontstaat nieuwe werkgelegenheid en door de verbeterde beeldkwaliteit van de nieuwbouw zal de uitstraling van het gehele gebied worden verbeterd. De locatie is goed bereikbaar en de verkeerskundige gevolgen zijn beperkt en inpasbaar. Voor meer details wordt verwezen naar de ruimtelijke onderbouwing, behorend bij de omgevingsvergunning waardoor de bouw van het restaurant planologisch mogelijk wordt gemaakt. Hierin is de beoogde ontwikkeling uitgebreid gemotiveerd en onderbouwd.

Tijdsaspect

De realisatie van de bouw zal op korte termijn, direct na het verlenen van de omgevingsvergunning plaatsvinden. De risico's zijn dus betrouwbaar in beeld gebracht zodat een goede afweging plaatsvindt.

5. Risicoreducerende maatregelen

Door het nemen van verschillende maatregelen kunnen de effecten bij een ramp of ongeval worden verkleind en kan de hulpverlening efficiënter verlopen. Deze te overwegen maatregelen worden voorgeschreven vanuit verschillende schakels van de veiligheidsketen:

- a. Proactief: ruimtelijke keuzes, bereikbaarheid voor hulpdiensten, inrichting buitenruimte, infrastructuur, vluchtwegen, opstelplaatsen voor hulpverleners e.d.
- b. Preventief: maatregelen bij risicobronnen en bij risico-ontvangers;
- c. Preparatief: rampenbestrijdingsplannen, aanvalsplannen en of inzetplannen van verschillende hulpdiensten. Bijzondere aandacht voor risicocommunicatie, WAS-installatie (sirene), cell-broadcasting, SMS-alerts e.d.
- d. Repressief: BHV-organisatie en internnoodplan.

De Veiligheidsregio Haaglanden adviseert om ten aanzien van nieuwe gebouwen de volgende maatregelen te overwegen:

- a. Het plaatsen van een technische voorziening, zodat de ventilatie met een enkele eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld. Hierdoor kunnen de gevolgen van giftige stoffen bij een ongeval op de A4 beperkt worden. McDonald's zal de nieuwe vestiging voorzien van afschakelbare ventilatie in het gebouw.
- b. Het personeel van het restaurant goed informeren en trainen in de gewenste manier van reageren en alarmeren. Ieder bedrijf is vanaf een bepaalde omvang verplicht om een BHV-organisatie in te richten. De gemeente is daarbij geen partij. Ook is een noodplan per bedrijf verplicht. McDonald's voldoet aan deze verplichtingen.
- c. Bij de uitvoering van het plan borgen dat de vlucht- en doorgangsroute aan de zuidzijde van het restaurant beschikbaar blijft. Op het bestaande bedrijventerrein zijn voldoende vluchtwegen aanwezig die van de risicobronnen zijn afgekeerd. Het bouwplan beoogt niet deze vluchtwegen te veranderen;
- d. Het is van groot belang dat de bereikbaarheid voor hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende is: dit is zowel in de huidige als in de toekomstige situatie het geval.

Het advies van de Veiligheidsregio wordt op alle punten gevolgd.

6. Restrisico

Het restrisico geeft aan hoeveel slachtoffers en materiële schade er overblijven na de inzet van risicoreducerende maatregelen, het hulpaanbod en de zelfredzaamheid.

De zelfredzaamheid in het invloedsgebied is gelet op de aanwezige functies als goed te beschouwen. Er kan daardoor vanuit worden gegaan dat het merendeel van de personen die niet direct geholpen

kunnen worden zichzelf in veiligheid kunnen brengen. Daarnaast wordt door de risicoreducerende maatregelen getracht het restrisico zoveel mogelijk te beperken.

Bij het ergst denkbare scenario is de hulpverleningscapaciteit waarschijnlijk onvoldoende en is assistentie vanuit andere regio's noodzakelijk.

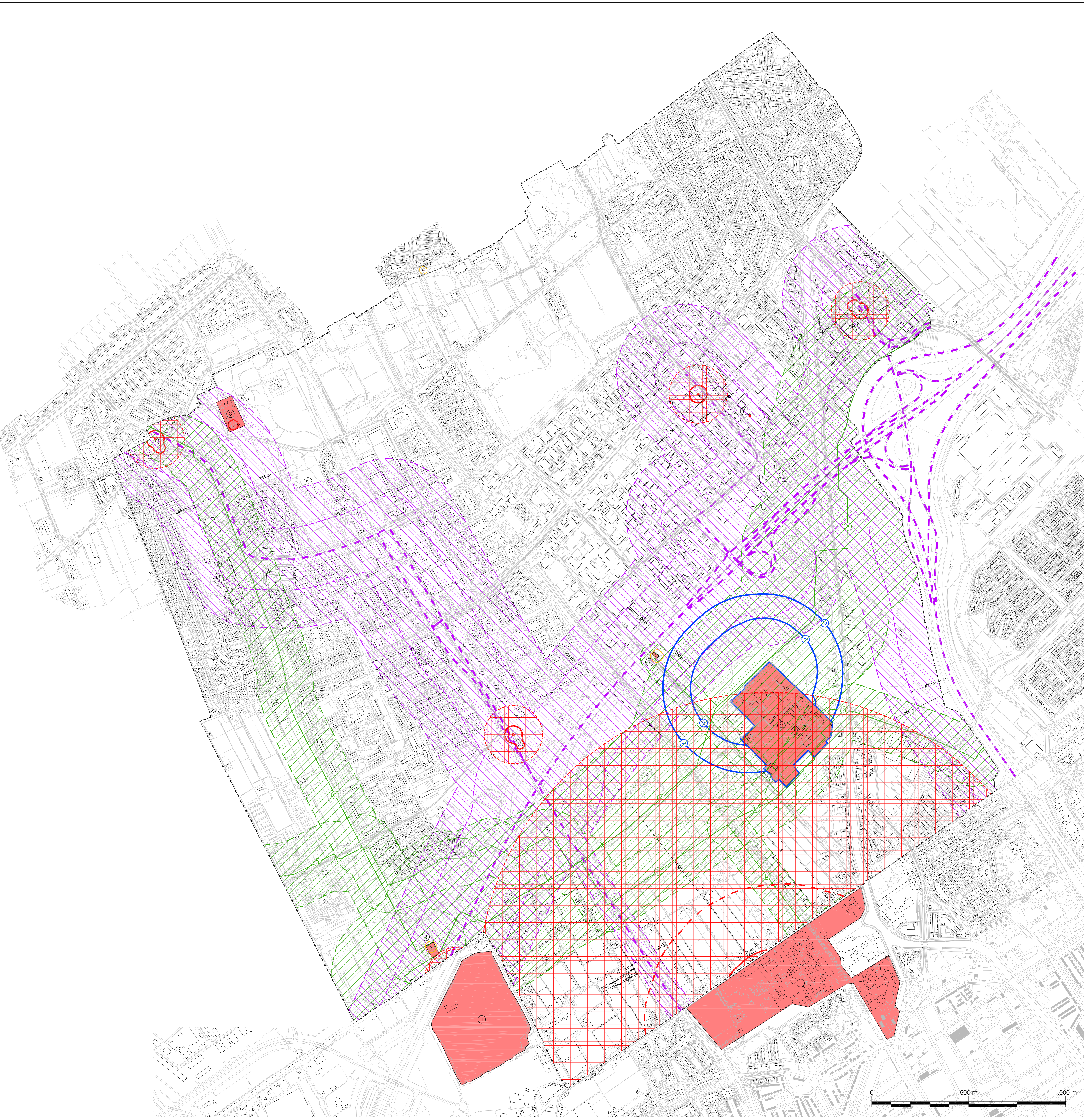
7. Conclusie

De locatie voor de nieuwbouw van een McDonald's restaurant ligt binnen het invloedsgebied van de A4 en de Diepenhorstlaan, welke worden gebruikt voor het transport van gevaarlijke stoffen. Uit onderzoek is gebleken dat de oriëntatiewaarde in de huidige en toekomstige situatie niet wordt overschreden. De realisatie van het restaurant heeft een zeer beperkte toename van het groepsrisico tot gevolg.

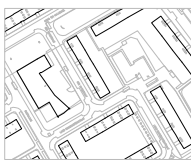
Vanuit het oogpunt van het beleid compacte stad worden steeds nieuwe locaties gezocht binnen de stedelijke contour waar stadsuitbreiding dan wel verdichting plaats kan vinden. Het plangebied is door de provincie aangewezen als "Stads- en dorpsgebied met hoogwaardig openbaar vervoer" en nader aangeduid als bedrijventerrein en is qua ligging geschikt voor verdichting. Met de bouw van het restaurant wordt bijgedragen aan het beleid, zoals dat is opgenomen in de diverse beleidstukken. Hierbij wordt verwezen naar de ruimtelijke onderbouwing behorend bij de omgevingsvergunning 'McDonald's Polakweg 2' te Rijswijk.

Op basis van de voorgaande verantwoording en de aannemelijke verwachting dat de in de berekeningen gebruikte transportintensiteit te hoog is wordt de verdichting van het plangebied door de bouw van een restaurant vanuit het oogpunt van externe veiligheid maatschappelijk verantwoord geacht.

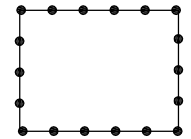
Bijlage 7: Signaleringskaart Externe Veiligheid, KuiperCompagnons, 4 september 2013

- Algemeen

Ondergrond

Gemeentegrens

- Inrichtingen (paragraaf 2.2)

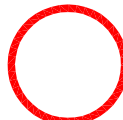

Risicovolle inrichting

- 1 DSM Anti-Infectives
- 2 TNO-PML Rijswijk
- 3 Hulpverleningsregio Haaglanden
- 4 AWZI Harnaschpolder
- 5 Gasdrukstation aan de Huis te Landelaan / Schimmelweg
- 6 Rijswijkse Vuurwerkhof
- 7 Gasdrukstation Lange Kleiweg 3b
- 8 Gasdrukstation Molenwetering 8

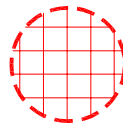
LPG vulpunt

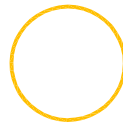
PR 10⁻⁶-risicocontour
(- bestaande kwetsbare objecten: niet toegestaan, saneringssituatie
- nieuwe kwetsbare objecten: niet toegestaan
- bestaande beperkt kwetsbare objecten: toegestaan
- nieuwe beperkt kwetsbare objecten: toegestaan met gewichtige motivering)

PR 10⁻⁵-risicocontour DSM
(Alleen ontwikkelingen binnen deze contour zullen bijdragen aan de hoogte van het groepsrisico; het maken van een QRA moet dan worden overwogen)

Invloedsgebied inrichtingen
(Bij nieuwe ruimtelijke besluiten, zoals een bestemmingsplan, is een verantwoording van het GR noodzakelijk)

Veiligheidsafstand gasdrukmeet- en regelstations
(afhankelijk van m³/uur is de afstand 15 of 25 m tot kwetsbare objecten. Voor beperkt kwetsbare objecten is dat 4 m)

TNO-munitieopslag

A-veiligheidszone
(geen nieuwe bebouwing, openbare (spoor)wegen, parkeer-terreinen, recreatie, etc. toegestaan)

B-veiligheidszone
(geen nieuwe bebouwing toegestaan waarin zich regelmatig personen bevinden)

- Transportroute weg (paragraaf 2.3)

Route vervoer gevaarlijke stoffen

GR-aandachtsgebied (grondslag Blev)

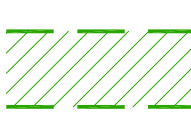
Invloedsgebied route vervoer gevaarlijke stoffen
(Grondslag: circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen; bij nieuwe ruimtelijke besluiten is een verantwoording van het GR noodzakelijk als er een toename van het GR plaatsvindt of sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarden)

- Leidingen (paragraaf 2.4)

Hogedruk aardgasleiding

- A kenmerk: A-517
werkdruk: 66,2 bar
diameter: 30 inch } invloedsgebied: 380 m
- B kenmerk: W-509-01
werkdruk: 40 bar
diameter: 16 inch } invloedsgebied: 170 m
- C kenmerk: W-509-06
werkdruk: 40 bar
diameter: 12 inch } invloedsgebied: 140 m
- D kenmerk: W-514-01
werkdruk: 40 bar
diameter: 12 inch } invloedsgebied: 140 m
- E kenmerk: W-514-10
werkdruk: 40 bar
diameter: 8 inch } invloedsgebied: 95 m
- F kenmerk: W-514-07
werkdruk: 40 bar
diameter: 6 inch } invloedsgebied: 70 m

Invloedsgebied hogedruk aardgasleidingen
(Bij nieuwe ruimtelijke besluiten is een verantwoording van het GR noodzakelijk)

Ligging contouren is niet maatvast

OVERLEG

TERPINDAGSELIGING

ONTWERP

VASTSTELLING

GEWILZGD

WERKNR.

SCHAAL

DATUM

GETEKEND

4-9-2013

USER

Gemeente Rijswijk

Signaleringskaart Externe Veiligheid

bijlage bij rapport

Signaleringskaart Externe Veiligheid

WERKNR. 317.018.10

SCHAAL 1:7.000

DATUM 4 september 2013

GETEKEND JS

FORMAAT 100*84

PROJECTMAP

BEGRIND

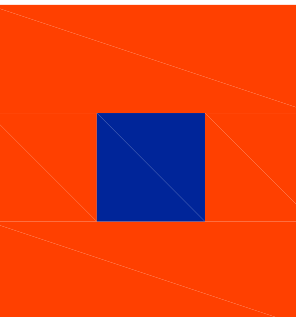
BLAD 1 van 1

KuiperCompagnons

Ruimtelijk Ontwerp, Stedenbouw, Architectuur, Landschap BV
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

Postadres: Postbus 13060 3004 HB Rotterdam
Bezoekadres: Van Nelleweg 6000 3044 BC Rotterdam

Telefoon: 010 433 00 99
Fax: 010 433 00 99
E-mail: kuiper@kuiper.nl
Internet: www.kuiper.nl

Bijlage 8: Besluitgebiedkaart NL.IMRO.0603.ovmcdonaldspolakwg-VA01

Gemeente Rijswijk

topografische gegevens en bestaande ondergrond

Planinformatie

Datum	Planstatus	Informatie bij	gemeente Rijswijk
	Voorontwerp	Gemaakt door	Van Riezen & Partners Bureau voor planologie en planontwikkeling FREDERIKSPLEIN 1 1017 XK AMSTERDAM TEL.: 020 - 6257025 FAX.: 020 - 625 6376
25 maart 2014	Ontwerp		
15 mei 2014	Vastgesteld		
	Voorlopige voorziening Raad van State	Schaal	1 : 1000
	Beroep Raad van State	Plancode	NL.IMRO.0603.ovmcdonaldspolakwg-VA01

Omgevingsvergunning
McDonald's Polakweg 2

Bijlage 9: Nota van vooroverleg “McDonald’s Polakweg”, 25 maart 2014

Nota van Vooroverleg “McDonald’s Polakweg”

**Uitgebreide omgevingsvergunning ex artikel 2.1 lid 1 onder c
juncto 2.12 lid 1, a onder 3 Wabo**

1. Toelichting op de Nota van Vooroverleg

Behorende bij het bouwplan "McDonald's Polakweg"

Er is een bouwplan ontwikkeld voor de realisatie van een nieuwe McDonald's-Vestiging aan de Polakweg op businesspark Plaspoelpolder. Aangezien de realisatie van dit bouwplan (net) niet mogelijk is binnen het geldende bestemmingsplan (omdat de oppervlakte van een fastfoodrestaurant – dat qua functie wel is toegestaan - wordt overschreden), wordt het mogelijk gemaakt met een omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder c juncto artikel 2.12 lid 1 onder a sub c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Wettelijk vooroverleg

De concept-ruimtelijke onderbouwing bij het plan is, in het kader van het wettelijk vooroverleg ex artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening, op 19 december 2013 toegestuurd aan diverse vooroverlegpartijen:

1. Veiligheidsregio Haaglanden
2. Kamer van Koophandel, afdeling Den Haag
3. TenneT
4. KPN
5. Stadsregio Haaglanden
6. Rijkswaterstaat
7. NS
8. Gasunie
9. Hoogheemraadschap van Delfland
10. Provincie Zuid-Holland (e-formulier)

In de aanbiedingsmail was gevraagd om een eventuele overlegreactie voor 1 februari 2014 in te dienen. Ook gaven wij aan dat een eventuele later binnenkomende reactie als zienswijze zal worden beschouwd en als zodanig zal worden behandeld. Tot slot gaven wij aan dat als we geen reactie ontvangen, gaan we er vanuit dat de betreffende vooroverlegpartner kan instemmen met het plan.

Van de benaderde overlegpartners hebben de volgende gereageerd:

1. Veiligheidsregio Haaglanden, overlegreactie d.d. 3 februari 2014
2. Gasunie, overlegreactie d.d. 20 december 2013
3. KPN, overlegreactie d.d. 2 januari 2014
4. Rijkswaterstaat, overlegreactie d.d. 29 januari 2014
5. Hoogheemraadschap van Delfland, overlegreactie d.d. 29 januari 2014

Verder is al in het voortraject goedkeuring van het plan verkregen van de Stadsregio Haaglanden: er is een positief DB-besluit genomen ten aanzien van het plan op 11 december 2013.

Van de overlegpartners die niet (inhoudelijk) gereageerd hebben, wordt aangenomen dat zij kunnen instemmen met het plan.

Reactie op de vooroverlegreacties

In deze Nota van Vooroverleg beantwoordt het college van burgemeester en wethouders formeel de vooroverlegreacties op het plan. De reacties zijn in paragraaf 2 samengevat en van een antwoord voorzien. Daarbij is ook aangegeven of naar aanleiding van de reactie wijzigingen worden doorgevoerd in het plan.

Met de beantwoording van de overlegreacties wordt de fase van het concept afgesloten. De wijzigingen worden verwerkt in de ontwerpruimtelijke onderbouwing, waarmee de wettelijke Wabo-procedure start.

2. OVERLEGREACTIES EX ARTIKEL 3.1.1. Bro

#	Reactie	Beantwoording	Conclusie
1.	Veiligheidsregio Haaglanden, vooroverlegreactie d.d. 3 februari 2014		
a.	In de omgeving van het plangebied zijn diverse risicobronnen aanwezig: 1) Transport gevaarlijke stoffen over de A4, op ongeveer 40 meter ten zuidoosten; het invloedsgebied van de A4 is 45 meter voor brandbare vloeistoffen, 325 meter voor brandbare gassen en 880 meter voor giftige vloeistoffen. Het restaurant ligt binnen het invloedsgebied van het transport van alle genoemde stoffen. 2) Transport gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan, op ongeveer 100 meter ten noordoosten. Het invloedsgebied van deze weg is 45 meter voor brandbare vloeistoffen en 325 meter voor brandbare gassen. Het restaurant ligt alleen binnen het invloedsgebied van het transport van brandbare gassen. 3) Transport gevaarlijke stoffen over knooppunt Ypenburg (A13/A4), op ongeveer 1000 meter ten noordoosten. Het knooppunt heeft naast de eerder genoemde invloedsgebieden ook een invloedsgebied van meer dan 4000 meter als gevolg van giftige vloeistoffen en giftige gassen. Het volledige plangebied ligt binnen dit invloedsgebied. Echter, gezien de grote afstand van het plangebied geldt dat het groepsrisico als gevolg van de ontwikkeling niet of nauwelijks zal toenemen. Voor alle wegen geldt dat de veiligheidszones (PR 10⁻⁶) geen belemmering vormen voor het plangebied. Met betrekking tot het groepsrisico als gevolg van het vervoer over de A4 is zowel in de huidige als de toekomstige situatie géén sprake van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico als gevolg van het transport over de Diepenhorstlaan is niet benoemd in de ruimtelijke onderbouwing. Geadviseerd wordt om de hoogte van het groepsrisico als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan op te nemen in de ruimtelijke onderbouwing en deze te verantwoorden. Binnen het plangebied kunnen zich, door de aanwezigheid van bovenstaande transportroutes, hitte-, druk- en/of giftige effecten voordoen. In de ruimtelijke onderbouwing waren reeds diverse maatregelen	De hoogte van het groepsrisico als gevolg van het transport van gevaarlijke stoffen over de Diepenhorstlaan zal worden genoemd en verantwoord in de ruimtelijke onderbouwing. Voor wat betreft de door u afgegeven adviezen, het volgende. Graag stellen wij voorop dat de omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan, voor diverse van de door u aangedragen maatregelen, niet het geschikte instrument is om ze in te waarborgen. Dit geeft u zelf ook al aan in de overlegreactie. U geeft ook aan, ervan uit te gaan dat de adviezen op de juiste plek binnen de gemeente terecht komen. De adviezen blijven echter vrij algemeen. Mocht er aanleiding zijn voor de aanpak van concrete situaties die beter kunnen, dan verzoeken wij u om daaromtrent – buiten de RO-procedure om – met de betreffende afdelingen van de gemeente en/of eigenaren direct in overleg te treden. Wij informeren de initiatiefnemer (McDonald's Nederland B.V.) over het advies. Hieronder geven wij puntsgewijs een reactie op uw adviezen. <u>Effectreducerende maatregel</u> Er wordt conform het advies van de veiligheidsregio een afschakelbare ventilatie in het gebouw geplaatst. <u>Maatregelen zelfredzaamheid</u> Op het bestaande bedrijventerrein zijn voldoende vluchtwegen aanwezig die van de risicobronnen zijn afgekeerd. Het bouwplan beoogt niet deze vluchtwegen te veranderen. Ieder bedrijf is vanaf een bepaalde omvang verplicht om een BHV-organisatie in te richten. De gemeente is daarbij geen partij. Ook is een noodplan per bedrijf verplicht. McDonald's voldoet aan deze verplichtingen. De gemeente Rijswijk kent op het gebied van risicocommunicatie incidenteel kleinschalige initiatieven die via de website en/of de gemeentegids kenbaar worden gemaakt. Daarnaast haakt de gemeente aan bij de risicocommunicatiestrategie vanuit de regio.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.7. (externe veiligheid) aangevuld met de hoogte en verantwoording van het groepsrisico als gevolg van de Diepenhorstlaan. Tevens wordt de paragraaf aangevuld met de adviezen uit deze vooroverlegreactie.

	genoemd ter verantwoording van het groepsrisico. Aangezien met de voorliggende ruimtelijke onderbouwing geen maatregelen aan de risicobronnen kunnen worden getroffen, zijn de maatregelen gericht op de beheersing en vermindering van de effecten van een incident. <u>Effectreducerende maatregel</u> Afschakelbare ventilatie heeft een positieve invloed binnen het restaurant. Geadviseerd wordt om een voorziening in het restaurant te plaatsen zodat de ventilatie met een eenvoudige handeling kan worden uitgeschakeld. Dit mag ook handmatig zijn. <u>Maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid</u> Het is ook belangrijk dat de zelfredzaamheid van personen wordt verhoogd. Mensen moeten veilig kunnen vluchten. Een vluchtweg, afgekeerd van de risicobronnen, is van belang. Geadviseerd wordt om bij de realisatie van het restaurant, onafhankelijk van de locatie van het incident, vluchtwegen te creëren, via de gevel(s) van de afgekeerde zijde(N0 van de A4 en de Diepenhorstlaan. Ook wordt geadviseerd dat de BHV-organisatie en/of het personeel is voorbereid op eventuele calamiteiten en dat zij weten hoe ze moeten handelen. Het is ook belangrijk dat dit structureel wordt geoefend, bijvoorbeeld door middel van een plan ten behoeve van noodsituaties. Geadviseerd wordt om het personeel van McDonald's te informeren over de verschillende risico's en gevaren van de transportroutes van gevaarlijke stoffen. Men dient tevens geïnformeerd te worden over de wijze van alarmeren en de wenselijke manier van reageren bij incidenten. <u>Maatregelen ter bevordering van de hulpverlening</u> Het is van groot belang dat de bereikbaarheid voor hulpdiensten en bluswatervoorzieningen voldoende is: dit is zowel in de huidige als in de toekomstige situatie het geval. In het plangebied is overigens ook sprake van een restrisico. Bij het ergst denkbare scenario is de hulpverleningscapaciteit waarschijnlijk onvoldoende en is assistentie vanuit andere regio's noodzakelijk.	<u>Maatregel hulpverlening</u> Wij nemen de opmerking, dat zowel in de huidige als in de toekomstige situatie sprake is van voldoende bluswater en bereikbaarheid voor hulpdiensten, voor kennisgeving aan. Hetzelfde geldt voor de opmerking over het restrisico. De paragraaf 'externe veiligheid' zal worden aangevuld met uw veiligheidsadvies.	
b.	Bij vervangende nieuwbouw en/of uitwerking van de wijzigingsgebieden moet specifiek worden gekeken naar de brandveiligheid. Hiervoor kunnen extra maatregelen benodigd zijn.	Wanneer er een bouwplan is in het gebied wordt dit altijd getoetst door de gemeente die het weer laat toetsen door de brandweer. Op die manier is er altijd aandacht voor de brandveiligheid. Er moet voldaan worden aan de relevante wet-	Geen gevolgen voor het plan.

		en regelgeving voordat een vergunning wordt verleend.	
#	Reactie	Beantwoording	Conclusie
2.	Gasunie, vooroverlegreactie d.d. 20 december 2013		
	De voornoemde omgevingsvergunning is door ons getoetst aan het huidige externe veiligheidsbeleid van het Ministerie van I&M voor onze aardgastransportleidingen, zoals bepaald in het per 1 januari 2011 in werking getreden Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Op grond van deze toetsing komen wij tot de conclusie dat het plangebied buiten de 1% letaliteitgrens van onze dichtst bij gelegen leiding valt. Daarmee staat vast dat deze leiding geen invloed heeft op de verdere planontwikkeling.	Deze reactie wordt verwerkt in paragraaf 4.7 'externe veiligheid' van de ruimtelijke onderbouwing.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.7. (externe veiligheid) aangevuld met de reactie van de gasunie.
#	Reactie	Beantwoording	Conclusie
3.	KPN, overlegreactie d.d. 2 januari 2014		
	Voor KPN zien wij geen bezwaar tegen het plan, alleen wel een aandachtspunt dat langs de Polakweg aan de kant van de nieuwe ontwikkeling een zware route van KPN loopt van circa 18 kabels. Graag wil ik hiervoor aandacht vragen dat die kabels in de plannen behouden blijven en bij de nieuwe ontwikkelingen rekening gehouden wordt met deze route. In hoofdstuk 4.8 wordt er aangegeven dat er geen kabels verlegd hoeven te worden daar ga ik dan ook vanuit op dit moment. Om u een indruk te geven van de aanwezige infrastructuur van KPN ontvangt u bijgaand de tekening die hierop betrekking heeft. Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en wil u graag verzoeken met mij contact op te nemen als er eventuele conflicten te verwachten zijn met de KPN kabels.	Er bevinden zich geen ruimtelijk relevante kabel en leidingen binnen het projectgebied.	Geen gevolgen voor het plan.
#	Reactie	Beantwoording	Conclusie
4.	Rijkswaterstaat, overlegreactie d.d. 29 januari 2014		
	In het kader van het vooroverleg deel ik u mede dat Rijkswaterstaat West Nederland Zuid kijkend naar haar belangen geen inhoudelijke opmerkingen heeft op het bovengenoemde plan. Ik wil u wel op wijzen dat de verkeerstoename als gevolg van deze bedrijfsvestiging niet mag leiden tot verkeersopstoppen op de af- en toeritten van de rijksweg. Daarnaast wil ik u informeren over het feit dat het Rijk concrete plannen heeft om de A4 ter plaatse te verbreden met 1 rijstrook. De bedrijfsvestiging komt niet in gevaar, maar het lijkt mij goed dat u weet welke ontwikkelingen er zijn.	Het geldende bestemmingsplan voorziet reeds in de mogelijkheid de als 'Bedrijventerrein' bestemde gronden tot ontwikkeling te brengen als bedrijf, kantoor of dienstverlening. In het bestemmingplan is daarnaast ook een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, waardoor alsnog één fastfoodrestaurant in het gebied kan worden toegestaan. Door de vestiging van McDonald's aan de rand van het bedrijventerrein te realiseren worden naast de werknemers op het bedrijventerrein ook andere klantengroepen, als omwonenden of weggebruikers goed bediend, zonder dat deze groepen onnodig het bedrijventerrein in moeten rijden. Hierdoor wordt extra verkeersdruk op het wegennet op het bedrijventerrein voorkomen. Bij de ontsluiting van het bedrijventerrein op de Diepenhorstlaan	Geen gevolgen voor het plan.

		en de A4 is al rekening worden gehouden met de bedrijvigheid langs de Polakweg. De realisatie van het restaurant komt in de plaats van de ontwikkeling van een bedrijf, kantoor of dienstverlening. De vestiging van een nieuw McDonald's restaurant met 'drive-in' leidt verkeerskundig dan ook niet tot bezwaren. Het grootste deel van de klanten zijn passerende automobilisten op de A4 en de Diepenhorstlaan, lokale bevolking en bezoekers van het bedrijventerrein. Het verkeer kan probleemloos op de aanwezige infrastructuur worden afgewikkeld.	
#	Reactie	Beantwoording	Conclusie
5.	Hoogheemraadschap van Delfland, overlegreactie d.d. 29 januari 2014		
a.	Het waterbelang is onvoldoende geborgd en er is onvoldoende invulling gegeven aan de uitgangspunten van goed waterbeheer, zoals vermeld in de Handreiking Watertoets voor gemeenten (zie: www.hhdelfland.nl/watertoets). De volgende aanpassingen moeten worden doorgevoerd op de thema's waterkwantiteit en waterkwaliteit: In het plan wordt het algemeen beleid rondom water uitvoerig beschreven, waarvoor dank. Wat de ontwikkeling echter concreet betekent voor de situatie ter plaatse, ontbreekt in het document. Graag duidelijk opnemen welke veranderingen er optreden ten aanzien van de waterhuishouding, zowel voor waterkwantiteit (dempen en graven) als voor waterkwaliteit.	Uw constatering is terecht. In de ruimtelijke onderbouwing zal in paragraaf 4.5. ('waterhuishouding') concreter worden ingegaan op het betreffende bouwplan in relatie tot de waterhuishouding.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.5. (waterhuishouding) aangevuld met de reactie van het hoogheemraadschap.
b.	Verzocht wordt om onder het hoofdstuk "Beleid" de <i>Handreiking Watertoets voor Gemeenten</i> op te nemen. Ons verzoek is, of u de 4 thema's wilt beschrijven, zoals in deze handreiking zijn vermeld.	Aan dit verzoek zal worden voldaan.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.5. (waterhuishouding) aangevuld met de reactie van het hoogheemraadschap.
c.	De alinea 'waterkwantiteit' is gebaseerd op verouderde regelgeving. Wij verzoeken u om de alinea over ABC-normen te vervangen door een tekst over het Standstill-principe, zoals dat ook in de Handreiking watertoets is opgenomen.	Aan dit verzoek zal worden voldaan.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.5. (waterhuishouding) aangevuld met de reactie van het hoogheemraadschap.
d.	Verzocht wordt om in alinea 4.5.5. concreet te beschrijven hoeveel m2 water wordt gedempt en hoeveel m2 extra verharding wordt aangelegd. Daarbij moet ook worden aangegeven, op welke locatie de	Aan dit verzoek zal worden voldaan.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.5. (waterhuishouding)

	watercompensatie wordt gerealiseerd.		aangevuld met de reactie van het hoogheemraadschap.
e.	Naast advisering in het kader van de watertoets voor deze omgevingsvergunning kan het zo zijn, dat er een watervergunning of melding nodig is. Wij verwijzen u naar onze website voor meer informatie.	Er is inderdaad een watervergunning nodig. De gemeente wordt eigenaar van de duiker; er is dus één eigenaar/onderhoudsplichtige voor de gehele duiker (de grond/watergang en het bestaande deel van de duiker zijn nu al eigendom van de gemeente Rijswijk. In overleg met het hoogheemraadschap is afgesproken dat McDonald's de vergunning aanvraagt en dat de gemeente vergunninghouder wordt. Er komt dus één vergunning voor alle werken en de gemeente Rijswijk is de vergunninghouder.	De ruimtelijke onderbouwing wordt m.b.t. paragraaf 4.5. (waterhuishouding) aangevuld met de reactie van het hoogheemraadschap.